

İstanbul Millî Şefi büyük tezahürat ile karşılayacak

İsmet İnönü'nün İstanbul kazalarını gezmeleri bekleniyor

Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün şehrimize geldi, Cümhurreisimizin Ankaradan hareketleri gününün henüz bilinmediğini söyledi

Dahiliye Vekili, Vali ve gazetecilerle beraber vilâyetten çıkarken

Ankara, 28 (Hususi) — Cümhurreisimiz İsmet İnönü'nün yarın akşam hususi trenlerle İstanbul'a hareket etmeleri kuvvetle muhtemeldir. Millî Şefimizin bu seyahatleri dört, beş gün devam edecektir. (Devamı 11 inci sayfada)

Hariciye Vekili bu sabah Pireden hareket etti

Şükrü Saracoğlu dün gece Savarona yatında parlak bir ziyafet verdi, ziyafeti bir kabul resmi takib etti

Hariciye Vekilimizin beyanatından: " Hadisat her ne olursa olsun Yunanistan ile Türkiyeyi beraber bulacaktır.."

Hariciye Vekilimizin Atınayı ziyaretinden intibalar: Şükrü Saracoğlu, Başvekîl Mehtakas ile Üniversite caddesinden geçerken ve misafir edildiği otelin önünde [Yukarıdaki resimde görülen bayrak Türk - Yunan dostluğunun kuvvetini remzetmek üzere iki dost milletin bayrakları birleştirilmek suretile vücutte getirilmiştir]

Atina, 28 — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, bugün öğleden evvel, Pirede muhtelif endüstri müesseselerini gezmiş, öğle üzeri Yat klübünde hariciye daimi müsteşarı Mavrudis ve refikasının (Devamı 11 inci sayfada)

Maden ocağı faciiasının müsebbibleri aranıyor

İktisad Vekâleti tarafından tahkikat için Zonguldağa bir heyet gönderildi

18 cesed bulundu

3 amele kayıp

Diğer bir ocakta da bir kaza oldu bir amele öldü bir amele de yaralandı

Zonguldak, 28 (Hususi muhabirimizden, telefonla) — Evvelki sabah Kasabtarlası maden ocaklarından birinde vukua gelen faciadan sonra normal vaziyet avdet etmiş bulunmaktadır. Ancak 50 kişilik bir temizleme kafilesi çalışmalarına devam etmektedirler. Grizunun infilâk etmiş bulunduğu galeride asidkarbonik gazı mevcut bulunduğu için temizleyiciler gaz maskesi kullanmaktadırlar. Ölen 23, yaralanan iki kişiden başka birkaç amele de kayıp bulunmaktadır. Bunların hâdiseyi müteakib dehşete kapılarak köylerine kaçtıkları kuvvetle tahmin olunmaktadır.

Vak'ının cereyan ettiği maden ocağı ancak 15 gün sonra çalışmalara açılacaktır.

Faciaya sebep olan lâğımcı Murad ocağın eski ve usta bir amelesidir. Şimdiye (Devamı 10 uncu sayfada)

Yeni bütçe dün Meclise verildi

Millî Müdafaaya on bir buçuk milyon liralık bir zam yapıldı

İktisad Vekâleti bütçesinden de 1.768.790 lira indirildi

Ankara 28 — Maliye Vekili Fuad Ağralı, Anadolu Ajansına yeni bütçe etrafında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: (Devamı 11 inci sayfada)

Tramvay ve Tünel şirketleri bu sabah bilfiil hükûmet eline geçti

Bu sevinç verici hâdiseye yeni idarelerde tesid edildi, memurlara, işçilere çay ziyafetleri verildi, idareye aid bütün binalar baştanbaşa donatıldı

Bu sabah ilk tramvay arabası çıkarken kurbanlar kesiliyor ve şirketler başkomiserlerle elektrik idaresi müdürü ilk arabayı idare ederlerken (Yazısı 10 uncu sayfada)

Türkiye maden ocaklarından birine aid tahlisiye grubu

□ Maden mühendisleri izah ediyorlar □

Maden ocaklarında grizo nasıl patlar?

Şimdiye kadar Avrupa maden ocaklarında vukua gelmiş olan faciaların en büyükleri

(Yazısı 7 nci sayfamızda bulacaksınız)

Genç bir kadının kocasını zehirliyerek öldürdüğü anlaşıldı

Mezardan çıkarılan cesed üzerinde yapılan otopsi neticesinde ölümün arsenik mürrekkebatile vukua bulunduğu tesbit edildi

Müddeiumumilik, adliye tarihimizde mindeki genç kadın hakkındaki iddia, eşine nadir rastlanan bir hâdisenin tahkikatını neticelendirmiştir. Hâdisenin suçlusu bulunan Hatice ismindeki genç kadın hakkındaki iddia, kocasını zehirliyerek öldürmektir. Bir müddet evvel Sultanahmedde oturduğu (Devamı 10 uncu sayfada)

Hergün

Yeni intihabat önünde

Yazan: Muhtttin Birgen

Bugünlerde her tarafta en çok bahis mevzuu olan şey yeni intihabattır. Bunun gibi, gazete başmuharirleri de bugünlerde okuyucularından aynı mevzuu dair mektuplar alırlar. Ben de son günlerde bu yolda bir hayli mektub aldım.

Umumiyetle, aldığım mektupları şöyle hülâsa edebilirim: Bizdeki seçim usulünden memnun olmıyanlar vardır. Bu memnuniyetsizliği sade mebus intihabları bakımından değil, hemen her nevi seçim sahalarında tatbik edilen usullere kadar uzatanlar da görülmüyor.

Derhal söyleyeyim ki bizde tatbik edilen seçim usullerini ideal bir temsil usulü olarak kabul etmeğe imkân yoktur. Belediye intihabları, parlamento intihabları ve hattâ, daha küçük, daha dar muhitlerde yapılan bütün seçim işlerimiz, demokratik sistemlere kıyas edildiği zaman, çok basit ve çok kısa yollardan giden bir sistem içinde cereyan ediyor. Bütün bunda mütefakiz.

Bundan 31 sene evvel, Türkiye, ilk defa olarak intihabata çıkarken ben de böyle düşünürdüm ve benim gibi düşünenler de pek çoktu. O zamanlar da bugünkü gibi iki dereceli bir intihab usulü vardı. Biz bunu çok görür, tek dereceli ve tam manasile serbest bir intihab sistemi isterdik. Bunu istiyerek İttihad ve Terakkinin yakasına iki elle sarılmış olan demokratlar kütlesi hayli kuvvetli idi. Fakat, Türkiyede Fransız usulünde bir parlamento teşkilini ideal edinmiş olan İttihad ve Terakki, en coşkun ve en kuvvetli devrinde bile bu usule müraacaat cesaretini gösteremedi. İki dereceyi muhafaza etti; buna rağmen, anif mücadelelerle karşılaşınca, fikirlerini yavaş yavaş tadil etti ve intihabatın muayyen bir fırka kadrosu içinde onun kontrolü altından geçirilmesinin hiç olmazsa bir müddet için bir zaruret olduğuna kanaat getirdi.

★

Ben, o zaman teessüs etmiş olan bu kanaatımı o zamandanberi değiştirmedim. Vakiya bundan otuz sene evvel, bu memleket Türk değil, Osmanlı idi ve bu hal, anif çarpışmalara yol açan bir vaziyet demektir. Bugün öyle bir vaziyet yoktur; hep Türküz, intihabata, elele, kardeş gibi gidebiliriz. Fakat, Osmanlıdan Türkiye geçmek, çürümüş bir imparatorluk kadrosundan modern bir cumhuriyet devrine intikal etmek, kelimelerin ve kanunların, kıyafetlerin ve bazı fikirlerin değişmesi sayesinde bir hamlede yapılabılır bir şey değildir. Uzunca bir istihale devrinin bütün menzillerini katetmek ve bütün safhaları içinden geçmek lâzımdır. Atatürk hayatta oldukça işi ona bırakmıştı. Millet, onun şahsında bütün intihabatın usullerini de, neticelerini de tesbit etmişti; onun devri sona erdiği zamandanberi de henüz bir devrin istihalesini yapmak için kâfi zaman geçmemiştir. Bunun için bu devrin ilk seçki usulü, bundan evvelkilerden başka türlü olamazdı; olmasına da lüzum yoktur.

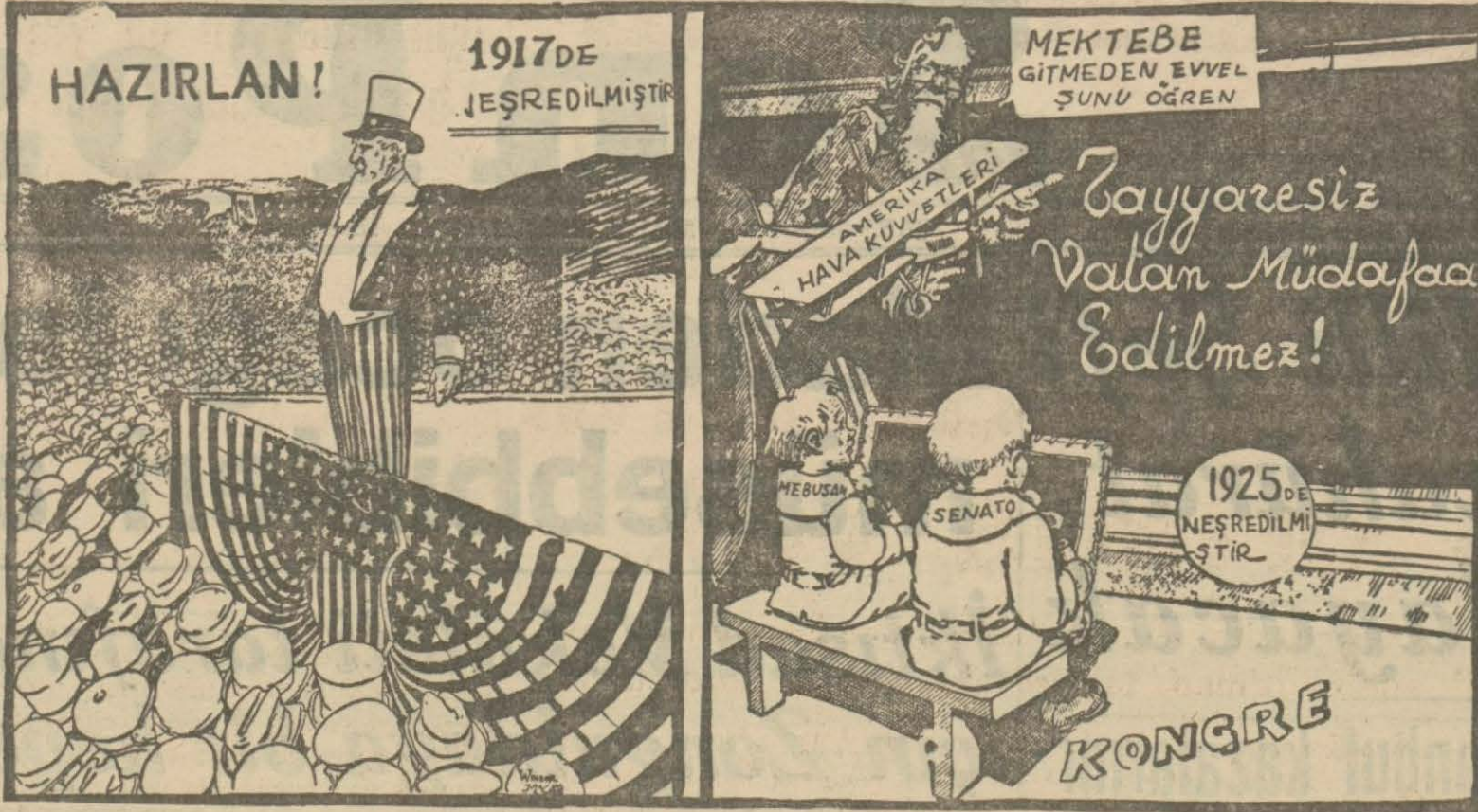
Bugün de memleketin başında devlet reisi ve hareket şefi olarak milletin çok iyi tecrübe ettiği bir insan bulunuyor. Hayati, çalışması, fikirleri ve eseri bütün teferrüatle milletçe malûm olan ve gerek hususî, gerek siyasi şahsiyeti itibarile, bütün memleketin emniyet ve itimadını toplamış bulunan bu şef, bu memlekete, yeni bir devre doğru giden bir istihale hareketi esnasında, klavuzluk vazifesini üstüne almıştır. Klavuzdan emin olduktan sonra merasimin ehemmiyeti ikinci derecede kalır.

Halk Fırkasına gelince, «tek fırkallı fırka» sistemi, «fırka» kelimesinin manasıyla tezaad halinde bulunduğu şüphe yoktur. Fakat, büyük istihale devirlerinde bundan iyi bir usul olmayacağını da sade biz isbat etmiş değiliz: Rusya, Almanya, İtalya bunun müsbet delillerini gösterdikleri gibi, Fransadaki fırkacılığın, Fransız milleti gibi bu işe alışmış bir millet içinde, ne kadar fenalıklara sebep olabileceğini henüz içinde yaşadığımız hâdiseler dahi isbat etmiştir. Kendi hesabına, ben bu memleket için, hiçbir zaman Fransız veya İngiliz sistemine tarafdar olacak değilim.

(Devamı 14 üncü sayfada)

Resimli Makale:

Faydalı tehlike..

Amerikanın hava kuvvetleri 1925 senesine kadar küçük bir filo ile adı yolcu tayyarelerine inhisar ediyordu. Uzakşarkta parlayan bir kıvılcım bu memleketin gözünü açtı, bir gün içinde sokak afişleri, gazetelerin ilk sayfaları memleketi hava kuvvetlerini artırmaya teşvik eden beyannamelerle doldu. O zamandan bugüne kadar aradan geçen 14 senedir, fakat bu kısa müddet Amerikayı dünyanın kuvvetli tekniğine ve en kuvvetli havacılığa sahip etmek için kâfi gelmiştir ve bugün cihan konserinde Amerikan sesi en fazla işitilen ve dinlenilendir.

Herhangi bir tehlikenin çok yakın olan çan sesi, imdad düdüğü siren fena bir işaretir. İnsanın sinirlerini gerer, canını sıkır, itiyadlarını bozduğu için benliğini sarsar, fakat buna mukabil asabi tembih edici, gözü açıcı, hareket kabiliyetini artırıcı bir hassası vardır. İnsan tehlikeyi müteakib kendisini daha canlı, daha kuvvetli hisseder. Sükûn içinde yaşayıp giderken günün birinde bir tehlike işareti işitirseniz canınız sıkılmasın, bilâkis memnun olunuz, bu işaret sizi rahavetten kurtaracak, harekete sevkedecek, eskisinden daha kuvvetli bir hale getirecektir.

SÖZ ARASINDA

Başına Talih kuşu konan Bir mürebbiye

Resmini gördüğünüz İngiliz hastabakıcılarından Mis Ada Ryan, «refakat banyanı» olarak ihtiyar bir İngiliz kadınının yanında hizmet etmiş, kadın ölürken, onun kocasına da bakacağını vâdetmiş. Sözü de tutmuş. İşte bu sayede büyük bir servete konmuştu. Zira 78 yaşlarında olan efendisi geçenlerde ölmüş ve kendisine 400 bin Türk lirası miras bırakmıştır. Genç mürebbiye:

«Para sahibi, zengin oldum amma, pek büyük bir şey de kaybettim: Efendilerimin arkadaşlığını, demektir.»

Bir kros müsabakasına 1200 atlet girdi

Bizim koşucuların ve spor idarecilerinin kulakları çınlasın!.. Londrada yapılan mintaka kros kantri şampiyonluğuna 1200 atlet iştirak etmiştir.

Mükemmel bir reklâm usulü

Paris en büyük sinemalarından biri olan Cesar önümüzdeki Martın dördüncü günü Fort Dolorès adındaki filmin ilk iraesî şerefine muhteşem bir gala müsamesesi tertib etmiştir.

Sinema müdüriyeti ve film kumpanyası müdürlüğü herkesin nazarı dikkatini celbedecek bir tedbir aramağa koyulmuşlar, nihayet istediklerini bulmuşlar. İlk iraesî şerefine yapılacak gala müsamesesine hiçbir vehile erkeğin girmemesi temin edilmiştir. Daha şimdiden bu

Hergün bir fıkra Başınızda kalsın

Şehir tiyatrosunun komedi kısmında, gülünçlü bir oyun aynamıyordu. Uzun boylu bir kadın arkasına baktı, arka sırada oturan erkeği gördü. Erkeğin boyu çok kısa idi. Oturduğu yerden sahneyi görmesine imkân yoktu. Uzun boylu kadın, kısa boylu erkeğe:

— Görmenize mâni oluyorsa, başından şapkamı çıkarayım!

Dedi. Kısa boylu erkek cevap verdi:

— Bilâkis bayan şapkanız başınızda kalsın. Oyunu seyretsem, onu seyrettığım zaman güldüğüm kadar gülemeyeceğim!

Bir galibiyete Mukabil tanınmaz Hale gelen boksör

İngiltere hafif sıklet boks şampiyonu Erik Bun, Danahar ile yaptığı şampiyonluk müsabakasında, hasmını yenerek gene ünvanını muhafaza etmiştir. Danaharı mağlûb etmesine rağmen maçtan zararlı çıkan gene kendisi olmuştur. Resimde gördüğünüz gibi yediği bir kroşe yüzünden sol gözü kapanmış, sağ eli müthiş surette zedelenmiştir. Boksörün yaralı gözü ancak üç ay içinde iyi olacaktır.

mesale hakkındaki dedikodular almış yürümüş bulunmaktadır.

Anası tarafından İki sene işkenceye Maruz kalan çocuk

İngilterede Newpart'da bir falcı ka, din, çocuğuna işkence etmek suçile kocası ile üç ay ağır hapse mahkûm edilmiştir. Kadının suçu 16 yaşlarındaki oğlunu iki sene bir yere çıkarmadan karanlık bir odada hapsedmesidir. Çocuk resimde gördüğünüz gibi yarı vahşi bir şekil almıştır. Ayaklarında yaralar, belelere rastlanmıştır.

Gündüz açık havada sinema seyretmek mümkün oluyor

Gündüz açık havada sinema seansları vermek tecrübeleri geçenlerde Rusyada yapılmıştır. «Sinemacılık Taharriyat ve Tetkikat Sovyet Enstitüsü» Moskova parklarından birinde bir tecrübe yapmış ve tecrübe muvaffakiyetle neticelenmiştir. Projeksiyon makinesi perdenin arkasına yerleştirilmiştir. Perde de henüz gizli tutulan bir usul ile yekpare ipekten nescedilmiştir.

Haber alındığına göre bu yaz bu tarzda sinemalar faaliyete geçebileceklerdir.

Bernard Şov'a yeni bir mükâfat verildi

Los Angeles'e şerefine verilen bir ziyafette, İngiliz ediblerinden Bernard Şov'a «Pigmalyon» isimli eserinin, senenin en güzel filmi diye seçilmesi münasebetile Hollywood akademisinin senelik mükâfatı takdim olunmuştur.

Sözün kısası

Kadın ve politika

E. Talu

İngiltere başvekili sayın Çömbölin, meğer sade siyasi mehareti, ve mahud şemsiyesi ile değil, zarafeti ve nüktedanlığı ile de şöhrat bulmağa lâyıkmış!

Geçenlerde, Avam Kamarasında, Fransa Cümhurreisi ile Bayan Löbrün'ün, yakında İngiltereyi ziyaretleri hakkındaki mutasavver programı tasvibe arz ediyor-ken, Kamara azasının, bütün merasime bittabi iştirak edeceklerini ve davetli bulduklarını söyledikten sonra, ilâveten demiş ki:

— Muhterem mebuslardan her biri, bu davetlere, refakatinde bir de bayan getirebileceklerdir.

Bunun üzerine, Avam Kamarasındaki iki kadın azadan en yaşlı ve en çirkin ayağa kalkmış, ve hırçın bir tavırla, başvekile hitaben, bağırmış:

— Parlametoda kadın aza da bulun-duğunu hükümet kale almıyor mu? Onlarda mı refakatlerinde bayan getirecekler? Bir bayla gelmeğe hak ve salâhiyetleri yok mudur?

Bay Çömbölin bakmış.. bakmış.. ve kemali sükûnla şu cevabı vermiş:

— Hay, hay! Hay, hay! Öyle bir bay bulursanız, ne diye beraberinizde getiremiyesiniz?.

★

Aynı sayın devlet adamına dair bir fıkrada da..

Senelerce evvel, Bay Çömbölin, İngiltere şehirlerinden birinde, mahkeme reisi bulunuyormuş.

Günün birinde, karşısına bir maznun getirmişler, reis sormuş:

— Avukatınız yok mu?

— Hayır. Tutmadım.

— İsabet!

Bay Çömbölin, ağzından nasılsa kaçır-dığı bu sözün, sıfatı ile kabilî telif olmadıktan başka, mahkemede dinleyici olarak bulunan baro mensublarını rencide edeceğini düşünerek, derhal şöyle tevill etmiş:

— Yani, demek isterim ki, davanız dâha çabuk görülür!

★

Böyle keskin hicivler yağdıran adamın kendi değil, muhitinde bulunanlar şemsiye taşısalar, bence daha muvafık olur, siz bu fikirde değil misiniz?.

E. Talu

Amerika sularında bir Alman vapurunda araştırma yapıldı

Nevyork, 28 (A.A.) — New-York Times gazetesinin Vierge adalarından aldığı bir habere göre köpek balığı avlayan «Equator» isimindeki Alman vapuru Saint-Thomas limanı haricinde Yorktown zirhlısı ile Amerikan muhripleri civarında bulunduğu bir sırada donanma manevralarının fotoğraflarını almıştır.

Bu gazeteye göre, bu haber resmen teyeyüd etmemiştir.

New-York Times, Yorktown zirhlısı kumandanının Alman gemisinde bir araştırma yaptığını, fakat bunun bir netice vermediğini ilâve etmektedir.

Equator gemisi Saint-Thomas limanına girmiş ve bundan sonra Almanya'ya hareket etmiştir.

TAKVİM

MART

Kısmi sene 1364	1	Arabi sene 1367
Şubat 16	Resmî sene 1939	Kasım 114

ÇARŞAMBA

GÖNEŞ		Muharrem		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	34	9	38	4	58
12	35	12	39	10	59
Ogle		İkinci		Akşam	
D.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	27	16	37	18
Z.	6	28	9	38	12
					1
					31

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Londrada 28 Şubat tarihinde intişar eden İngiliz gazeteleri Türkiyede, Zonguldak maden havzasında vukubulan ve 23 işçinin ölümile nihayetlenen faciannın tafsilâtını ver-

mektedirler. Aynı gün İstanbulda çıkan bazı gazetelerde bu pek mühim hâdiseye dair tek satır yoktur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Paristeki İspanya sefarethanesi binası nasyonalistlere teslim edildi

Madrid müdafii General Miyaha ortada yok

Franko hükümetinin tanınması üzerine dün Avam Kamarasında münakaşalar oldu, işçi partisnin verdiği ademi itimad tavrı ekseriyetle reddedildi

Londra, 28 (Hususi) — Burgos hükümetinin Fransa ve İngiltere tarafından tanınması, bazı yeni hâdiselere yol açmıştır.

Halen Cenevreye yakın bir kasabada bulunan İspanya Cümhurreisi Azana bugün öğleden sonra istifa ettiğini bildirmiştir. Paristeki İspanya sefarethanesi binası nasyonalistlere teslim edilmiştir. Madridde kurulmuş olan cümhuriyetçi İspanya hükümeti, Valensiya civarında ismi gizli tutulan bir kasabada bu gece için toplantıya davet edilmiştir.

Cümhuriyet kuvvetleri umum kumandanı ve Madrid müdafii general Miyahanın ise nerede bulunduğu belli değil. Hatâ, dolaşan bir rivayete göre son zamanlarda generalliğe terfi eden albay Kasado, Miyahanın yerine umum kumandan tayin edilmiştir.

Fransız hariciye nezareti erkânından Roşar, Paris hükümetinin kararını general Frankoya bildirmek üzere bu akşam Burgos hareket etmiştir. Yugoslavya hükümeti de general Frankoyu hukukan tanımağa karar vermiştir.

Londra, 28 (Hususi) — Avam Kamarasının bugünkü toplantısında, Franko hükümetinin İngiltere tarafından tanınması münasebetle işçi partisnin verdiği ademi itimad tavrı müzakere edilmiştir.

Parti lideri Atli tavrı okuyarak, ezimle demiştir ki:

«Yabancı müdahaleye dayanan İspanyol asi kuvvetlerinin şartsız ve kayıtsız tanınması kararı, dost bir memleketin

meşru hükümetine karşı bir hakaret, beynelmilel an'anelerin de adice bir ihlâli mahiyetindedir.

Diğer taraftan başvekil, hükümetin, Frankoyu tanımak kararını Avam Kamarasına bildirmek bahsinde meclise verdiği vâdi tutmamıştır. Filhakika Fransız başvekil Daladye, 24 Şubatta Fransız mebusan meclisinde yaptığı beyanatta, İngiliz hükümetinin Burgos makamlarını tanımak fikrinde olduğunu bildirmiştir. Demek ki başvekilin, Avam Kamarasında bu bahis üzerinde herhangi bir beyanatta bulunmak imkânına malik olmadığını söylediği geçen Perşembe günü, kabinenin kararı alınmıştır.

Atli, Balear adalarile Cebelüttarik hakkında Frankodan herhangi bir teminat alınmadığını ve Burgos hükümetinin ileride Roma - Berlin mihverine iltihak etmeyeceğine dair hiçbir vâdi olmadığını da ayrıca tebarüz ettirmiş ve hükümetin siyasetini takbih etmiştir.

Çemberlayn'ın beyanatu

Başvekil Çemberlayn kürsüye gelerek Atlinin bütün itirazlarına yegân, yegân cevap vermiş ve Frankoyu tanımakta hükümetin haklı olduğunu söylemiştir.

Ademi itimad teklifi reddedildi

Daha sonra muhalif liberal lideri Arçibald Sinkler ve eski hariciye nazırı Eden de söz almışlardır. Sinkler hükümetin kararını tenkid etmiş, Eden ise verilen kararı haklı bulmuştur.

Geç vakte kadar devam eden müzakereler neticesinde, ademi itimad teklifi büyük bir ekseriyetle reddedilmiştir.

Paris 28 (A.A.) — İyi malûmat alan mehafile gelen malûmata göre, İspanyaya aid Majork adasında bugün bulunmakta olan İtalyan kuvvetlerinin sayısı tayyareci ve yardımcı olmak üzere ancak 700 kişiden ibarettir.

Ada halkının İtalyanlara karşı aldığı vaziyet İtalyan kuvvetlerinin daha fazla müddet adada kalmasına hiç müsaide olmadığı gibi ada üzerindeki İspanyol hâkimiyetine veya adanın toprak birliğine halel gelmesi mevzuu bahsolaraz.

Franko'nun sözleri

Burgos 28 (A.A.) — Yüz bin kişi Katalonya zaferinden sonra buraya ilk defa dönmekte olan Franko'nun ikametgâhi önünden geçerek kendisini alkışlamıştır.

Franko balkona çıkarak kısa bir hitabede bulunmuş ve demiştir ki:

Zaferi kardeşlerimize karşı değil, beynelmilel kuvvetlere ve komünizme karşı kazandık. Bu, gençliğin ve İspanyanın zaferidir.

General Franko, Almanya ile İtalyanın ilk gündenberi milliyetperver İspanyaya yaptıkları yardımı da minnetle kavdeylemiş, hükümetinin Fransa ile İngiltere tarafından tanındığını bildirmiştir.

Sovyetlerin yardımı

Moskova 28 (A.A.) — Sovyet hükümeti, İspanyol mültəcilerine yardım için 5 milyon frank ayırması ve parayı İspanyanın, Paristeki büyük elçisi Pascua'nın emrine tahsis etmiştir.

Milli Şef Kırşehri şereflendirecek

Ankara, 28 (Hususi) — Cümhurreisi İsmet İnönü Kırşehirden gelen bir heyetin davetini kabul ederek yakında Kırşehri ziyaret vâdinde bulunmuşlardır.

Tunusta müdafaa hazırlıkları

Roma 28 (A.A.) — Messagero gazetesine Tunustan bildiriliyor:

Bir müddettenberi burada mühim miktarda kıtaat ve harb levazımı sevkiyatı göze çarpmaktadır. Hergün harb malzemesi ve yiyecek yüklü gemiler Tunusa geliyor. Hergün asker ve malzeme yüklü olarak Cezayirden gelen trenler Tunusta Libya hududuna geçiyor: Tunusta pasif müdafaa için istisnai tedbirler alınmıştır. Siperler kazılıyor ve kum torbalarile barikatler meydana getiriliyor. Tunus gazeteleri halk için sığınakların pek yakında ikmal edileceğini yazıyorlar. Tunus körfezi kıyularına mitralyöz ve bataryalar yerleştirilmiştir ve demiryolu köprülerinde muhafızlar beklemektedir.

Maden ihracatı hakkındaki kararname

Ankara 28 (Hususi) — Zımpara, kurşun ve çinko madenleriyle maden kömürümüzün hariç piyasalara sevkini temin ve ihracatı teşvik için 1938 senesinde tatbik edilen rüsum reddiyatı ve rüsum tenzili usulünün 1939 da nasıl tatbik edileceğini gösteren kararname bugünkü Resmî Gazetede neşredilmiştir.

Battal Gazi
Adı masallara karışan meşhur Türk kahramanının hayatı (Pek yakında "Son Posta,, da)

Yeni meb'us namzedleri için muayyen bir yaş haddi kabul edildi

Namzedlik için müracaat edenlerin sayısı: 2.680

Ankara, 28 (Hususi) — Mebus seçiminde Parti tarafından namzed gösterilmeleri için Parti umumî merkezine müracaat edenlerin yekûnu bugün 2680 i bulunmuştur. Müntehibisani seçimi Martın yirmi birinde tamamlanmış olacaktır. Parti, namzedlerini Martın 23 ünde teklîfata bildirecek ve aynı gün Genel Başkanın bir beyanamesi matbuata verilecektir.

Mebus seçimi ayan 26 ncı Pazar günü ve memleketin her tarafında aynı günde yapılacaktır. Parti namzedlerini tesbit ederken gözönünde tutacağı vasıflar hakkında prensip kararları verilmiştir. Bu vasıflara dair bugün için fazla malûmat ve tafsilât elde etmeğe imkân yoksa da, halen mebus olup ta tekrar namzed gösterilecekler hakkında tatbik edilmemek üzere - yeni namzedler için muayyen bir yaş haddi kabul edildiğini ve bu yaştan fazla olanların namzed gösterilmeyeceklerini öğrendim.

Diğer taraftan tereshuh eden haberlere göre beşinci Büyük Millet Meclisi azalarından hangilerinin yeni seçimde tekrar namzed gösterilecekleri kararlaştırılmış bulunmaktadır. Bu isimler üzerinde kat'î bir ketumiyet muhafaza edilmektedir.

Amerika 7500 tayyare yapacaktır

Vaşington 28 (A.A.) — Orduya yeniden beş bin beş yüz «Shepard» tayyaresinin verilmesi hakkındaki tahsisatın mebusan meclisince kabul edilmesi üzerine âyan meclisi ordu encümeni reisi bu tayyare adedinin 7500 e çıkarılması için âyan meclisine bir teklifte bulunmuştur.

Bulgar Kralı Belgradda

Belgrad, 28 'A.A.) — Bulgar kralı Boris, bu sabah saat onda buraya gelmiş ve istasyonda kral naibi Prens Paul ile saray erkânı, yüksek devlet memurları ve Bulgar elçisi tarafından karşılanmıştır. Kral, yanında kral naibi Prens Paul olduğu halde Bieliidver sarayına gitmiştir. Kral, Belgradda kaldığı müddetçe bu sarayda oturacaktır.

Hususi mekteplerdeki öğretmenlerin mezuniyetleri

Ankara 28 (Hususi) — Hususi mekteplerdeki öğretmenlerin mezuniyet işlerinin resmî mekteplerde çalışan öğretmenlere tatbik edilen hükümler dahilinde ipkısı Vekâletçe karar altına alınmıştır.

Maarif Vekâletinde

Ankara 28 (Hususi) — Antalya Maarif Müdürü Kemal Kaya, Maarif Vekâleti yayın müdür muaviniğine tayin edilmiştir.

Sabahtan sabaha:

Şeker yok, rakı var

Bir tutam şekeri, bir avuç pirinci olmayan uzak köy bakkallarında her çeşitten bol bol rakı bulunduğunu haber veren muhabir mektubu gazetelerin günlük havadis hamuru içinde kaynayıp gitti.

Belli başlı merkezlerden biraz uzaklaşan bir adam herhangi bir kasabada gecelemek ihtiyacında kalırsa ilk karşılaşacağı müşkül, yemek ve sonra yatmaktır. Kasabalarımızda bir yolcuymu memnun edecek lokanta bulmak bir tesadüftür. Fakat bu yolcu eğer akşamcılık itiyadında ise rakı bulmakta hiç zahmet çekmez.

İçki İnhisar İdaresi bu râğbetten herhalde memnundur. Fakat içki yüzünden hergün şahid olduğumuz cinayetler Adliye Vekâletimizi, ve gene içki yüzünden çürüyen vücudlar Sıhhiye Vekâletimizi pek memnun etmese gerek.

Biz bir taraftan eroin, kokain gibi zehirli maddelere karşı mücadele ederken hiçbir tehdid ve takibe tâbi olmayan içki sinsi bir afet halinde yayılıp gidiyor. Resmî istatistikleri bir tarafa bırakalım. Gazetelerin günlük zabıta vak'alarına göz gezdirmek kâfi. İçki yüzünden yapılan cinayetler bizi korkutacak kadar çoğalmıştır. Gene içki yüzünden bozulan sıhhatler herhalde daha fazla olacak.

İçkiyi kayıtsız, şartsız fena gören Yeşilaylılarla beraber değilim. Fakat görüp işittiğimiz vak'aların bizi biraz tedbirli olmağa mecbur edecek kadar salgınlaştığını da itiraf etmeliyiz. Rakı sarfiyatı bilhassa fakir halk tabakaları ve hattâ köylü ve işçi sınıfları arasında yer buluyor. Beni müteessir eden de bu noktadır.

Bürhan Cahid

Siyasetin ALEMİNDE

● Harb tehditleri karşısında

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Birkaç zamandanberi devletlerin silâhlarma meselesi oldukça hararetili neşriyata vesile oluyor. Bu vadede oldukça şiddetli yazılar yazarlar İtalyan ve Alman gazeteleridir. Totaliter matbuatın noktai nazarına göre Avrupa'da büyük bir kuvvet müvazenesizliği vardı. Almanya ile İtalya, bu müvazenesizliği bozdular. Silâhlarını diğer milletlerin yani Fransa ile İngilterenin seviyesine yükselttiler.

Bundan böyle bu yolda devam etmek bir cinnettir. Aynı zamanda müstemleke meselesi de halledilmelidir. Aksi takdirde Avrupanın bir harbe sürükleneceği muhakkaktır.

Alman ve bilhassa İtalyan gazetelerinin tuttukları terane işte budur. Totaliter milletlere nazaran hal ve vakitleri daha yerinde olan İngiltere ile Fransanın da muhakkak bir iflâs getirecek olan bir yarışta ısrar etmek istemedikleri muhakkaktır. Onların dileği de silâh kuvvetlerinde ifrata kaçmayan bir müvazenet hâsil etmek ve böylece biraz da millî olmaksızın çıkan insanîyetin müşterek sermayesini topa, tüfeğe sarfetmemektir. Esasta dilek müşterek olmakla beraber bazı noktalarda aksaklık hâsil ettiği de muhakkaktır. Çünkü Almanya ile İtalya, böyle bir anlaşmaya varmak için ilk şart olarak müstemleke davalarının halledilmesini istiyorlar ki karşı tarafın tazyik altında kabul etmek istemediği de bilhassa budur. Hoş tazyik hariç dahi olsa, İngiltere ile Fransanın her hal ve kârda böyle bir telifi beyne razı olmayacaklarını gösteren deliller az değildir. Şu halde harbdan tevakkî için sarfedilen bütün emekler İtalya ile Almanyanın, eğer bir anlaşmaya varılmazsa harb olur, iddialarının tahakkuku gibi hazin neticeye mi dünyayı sürükleyecek dersiniz?

Selim Ragıp Emeç

Ankarada küçük evler

Ankara, 28 (A.A.) — Ankara küçük evler yapı kooperatifinin mahalle planı İcra Vekilleri Heyeti tarafından tasdik edildiği ve kooperatifin yakında inşaata başlayacağı haber alınmıştır.

İzmir fuarı

Ankara, 28 (Hususi) — 9 uncu İzmir enternasyonal fuarına getirilecek yabancı memleket eşyasının fuarın açık bulunduğu müddet zarfında nasıl ithal edileceğine dair kararname bugün neşredilmiştir.

İran Veliahdi Bağdadda

Bağdad 28 (A.A.) — Suriye yolile Mısra gitmekte olan İran Veliahdi buraya muvasalat etmiştir.

Dikilide zelzele

İzmir 28 (A.A.) — Dikilide bu sabah saat 5 i 10 geçe bir zelzele vuku bulunmuştur.

Lehistan'da Alman aleyhtarlığı şiddetlendi

Dün de Lehistanın muhtelif şehirlerinde nümayişler yapıldı, Varşovada Alman evinde evrak tahrib edildi

Varşova, 28 (Hususi) — Leh talebelerinin Alman aleyhtar nümayişleri günümürlü bir mahiyet iktibas etmektedir. Gençlik her tarafta hareket geçmiştir. Halk kütleleri de bunlara iştirak etmektedirler.

Dün gece nümayişçi talebeler, «Alman evi» ne hücum ederek tesadüf ettikleri Almanlara hoyratça muamele ettikten sonra binadaki eşya ile evrakı tahrib etmişlerdir.

Danzig'deki Polonyalı talebenin maruz kaldığı fena muameleleri protesto etmek maksadile üniversitede ve yüksek mekteplerde mitingler tertib edilmektedir.

Süvari polisler sokaklarda dolaşmaktadır. Almanya sefareti kuvvetli polis müfrezelerinin himayesi altındadır.

Carcovie'de Polonyalı talebeler, Alman konsoloshanesi binasına yaklaşmak istemişlerse de polis tarafından püskürtülmüşlerdir.

Danzig'de

Varşova, 28 — Pat ajansı, Danzigde fen fakültesinde yeniden hâdiseler çıktığı ve sayıca çok fazla olan Alman talebelerinin Polonyalı talebelere hücum ettiklerini polisin işe müdahale ederek taarruza uğrıyan Polonyalı talebeleri tevklif eylediğini bildirmekte ve ancak Polonya komiserinin müdahalesi üzerine bunların serbest bırakıldığını ilâve etmektedir. Hükümet, bu gibi hâdiselerin tekrârüne mâni olmak için fen fakültesini kapatmıştır.

Bek aleyhinde nümayişler

Krakovi, 28 (A.A.) — Krakovi üniversitesi talebesi tekrar bir alay teşkil et-

mişler ve Bekin bir mankeni ile sokakları dolaşmışlardır. Manken, Bekin omuzlarında Hitleri Bekin kulağına bir şey söylerken göstermektedir. Alay Alman konsoloshanesine gitmek istemişse de, polis buna mâni olmuştur. Hariciye nazırı aleyhinde haykurmalar iki saat devam etmiştir.

Teşende

Katoviç 28 (A.A.) D. N. B. Teşen'den bildiriliyor: Olsa arazisinde de Alman aleyhtarî tezahürler vukubulmuş ve Teşen ile Trinjetzde birçok Alman mağazalarının vitrinleri tahrib edilmiştir.

Çinlilerin büyük Bir taarruzu

Hong - Kong 28 (A.A.) — Çin ajansının bir tebliğine göre, Pekinin şimali garbisinde bulunan Pei - An - Ho şehrine karşı Çin kuvvetleri büyük bir taarruzda bulunmuşlardır. Japonlar mağlûb olmuşlar ve 1000 kadar ölü ve yaralı bırakarak çekilmişlerdir.

Denizbankın yeni kadrosu tebliğ ve bazı servisler lağvedildi

Bankanın İzmir şubesinde de tetkikat ve teftişler yapılmasına lüzum görülerek bir heyet gönderildi

İktisad Vekâletince tasdik olunan yeni Denizbank bütçesine göre Umum Müdür Yusuf Ziya Erzincan tarafından hazırlanan kadro, dünden itibaren memurlara tebliğ edilmeğe başlanmıştır.

Denizbank Umum Müdürü, dün Bankaya bağlı servislerin bir kısmı şeflerini ayrı ayrı kabul etmiş ve yeni kadroyu kendilerine tebliğ etmiştir.

Dün tebliğ edilen kadrolara nazaran malî organizasyon servisi lağvedilmiş ve servis şefi Ulvi ile memurlar açıkta kalmışlardır. Ayrıca bakım servisi şefi Nihad, neşriyat servisi şefi Eşref Şefik, hukuk müşaviri Rahmi ve ekserisi fen heyetinden olmak üzere muhtelif servislere mensub 15 kadar memur açıkta kalmışlardır. Kadroların mütebaki kısmı bugün tebliğ edileceğinden, Denizbankta açıkta kalacak memurların kat'i rakamı bugün anlaşılacaktır.

Diğer taraftan Umum Müdür Yusuf Ziya Erzincan yeni kadro tamamen tebliğ edilinceye kadar memurların bugün verilmesi icab eden Mart ayı maaşlarının tebliği edilmemesini emretmiştir. Memur maaşları yeni kadroya göre birkaç gün sonra verilecektir.

Denizbankın teşekkülünden sonra alınan yüksek maaşlı memurların vaziyeti de bugün belli olacaktır.

Alman heyetile müzakereler devam ediyor

Almanya siparişi edilmiş ve yapılmış olan vapurlar dolayısıyla Alman vapur müesseseleri ile hükümetimiz arasındaki ihtilâfları halletmek üzere evvelki gün şehrimize gelen murahhaslarla dün de müzakerelere devam olunmuştur. Alman heyeti, dün Denizbank Umum Müdürü Muavini Harun İlmen ve fen heyeti azaları Deniz Ticareti Müdürlüğünde bir müddettenberi vapur işleri üzerinde tetkikler yapan komisyon reis ve azaları ile de temaslarda bulunmuşlardır.

İzmir şubesinde tetkikat yapılacak diğer taraftan Denizbankta muhtelif meseleler hakkında tetkik ve teftişler yapmakta olan müfettişler tahkikatlarını bitirmek üzeredirler.

Denizbankın İzmir şubesinde de teftiş ve tetkikler yapılmasına lüzum görülmüş ve Vekâlet müfettişlerinden müteşekkil bir heyet İzmir'e gönderilmiştir.

İzmir körfezi için Almanyada yaptırılan Sur ve Efes vapurlar ile İngiltereden satın alınan Bayraklı vapurunun matluba muvafık olmadığı anlaşmıştır. İzmir körfezi vapurlarının alındıklarından kısa bir müddet sonra İstanbul'a gönderilerek havuzlarda tamir edilmesine lüzum hâsıl olmuştur.

Bilhassa İngiltereden 118 bin liraya satın alınan Bayraklı vapurunun memlekete getirildikten sonra 80 bin liralık bir tamir yapılmasına rağmen matlub evsafı iktisab edemediği söylenmektedir.

Denizbankın İzmir şubasının hesapları da tetkik olunmaktadır.

İstanbul ile İzmir arasında hava seferleri tertib ediliyor

1 Nisandan itibaren İstanbul ile İzmir arasında tayyare seferleri başlayacaktır. Bu hususta yapılmakta olan hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir.

İzmirde verici ve alıcı telsiz tesisatı ikmal edilmiş ve yapılan tecrübeler muvaffakiyetle neticelenmiştir. Devlet Havayolları İdaresi, İstanbul ile İzmir arasındaki hava seferlerine birinci sınıf tayyareler tahsis edecektir. Bu tayyareler en modern tiplerden olacaktır.

İstanbul - İzmir hava yolculuğu 20 lira mukabilinde yapılacak ve gene İzmirden İstanbul'a 40 lira ücret alınacaktır. 3 yaşına kadar çocuklardan bu ücretlerin yüzde onu, yedi yaşına kadar olanlardan nısı alınacaktır.

Bu ücreti tebliğ edip seyahat edenler 1000 liralık sigorta edilmiş olacaktır ve bunun için ayrıca bir para ödemiyeceklerdir.

Devlet Havayolları İdaresi İzmirlileri hava seyahatine teşvik ve alıştırmak için 15 dakika devam edecek olan tenezzüh uçuşları tertib edecektir.

Bu uçuşların çok rağbet göreceği tahmin edilmektedir.

İzmirdeki tayyare meydanının tanzimi işi de bugünlerde ikmal edilmiş olacaktır. Meydanın muntazam bir şekil alması ve teknik icapları tamamen ihtiva etmesi için çalışılmaktadır.

Dün limanda iki vapur çarpıştı

Dün limanda bir kaza olmuş, Yugoslavya bandıralı Luvcen vapuru Fındıklı önlerinde Barzilyâ Benjamen acentasına aid Sebat vapur ile çarpışmıştır.

Müsademe hafif olmuş ve Sebat vapurunun yan tarafı ile Yugoslav vapurundaki cankurtaran sandalı parçalanmıştır. Yugoslav vapurunda başka bir hasar olmadığından yoluna devam etmiş, Sebat vapuru Fındıklı önünde demirlemiştir. Kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

"Yeni Adam,"

Bir yıl müddetle kapatılmış olan «Yeni Adam» mecmuasının 9 Marttan itibaren tekrar neşredileceği memnuniyetle haber alınmıştır. Yeni Adam, eskisi gibi bir ilim, terbiye ve sanat gazetesi olmakta devam edecektir.

Anadolu Sahilinde Kiralık ev istiyorum

Caddebostan ile Suadiye arasında, geniş bahçeli, plaja yakın yeni, konforlu olması şarttır, senelik tutulacaktır. Mufassal tekliflerin (Son Posta İdarehanesinde Ali Hüsnü) adresine bildirilmesi.

Edebî Seyahat Romanı

Yaprak Aşısı

Bürhan Cahid

Arkadaşımız, romancıımız Bürhan Cahidin geçen yaz İtalya ve Fransada yaptığı seyahati esnasında yazdığı bu yeni tarzdaki aşk ve seyahat romanı çok güzel bir şekilde ve resimlerle kitap halinde çıktı. Bütün kitâbcılardan isteyiniz. Tevzi yeri: (KÖROĞLU) matbaası

Maren büyük Meydan Muharebesi... Fransız ordularının taarruzu... Alman ve Fransız Karargâhında güzeran eden heyecanlı Casusluk Maceraları... Top, Tüfek, Tayyare, Tanklar arasında Kahramanlık Destanları... Sinemacılık âleminin son 10 senenin en muazzam şaheseri.

HARP DÖNÜŞÜ

Aşk, Sadakat, Casusluk ve Harp filminde seyredenleri hıçkırık hıçkırık ağlatacak, heyecanlı ve heyecanlı 2 saat geçirecektir.

Baş Rollerde: **BAİMU, ALBERT BASSERMAN ve GERMAİNE DERMOZ**
Cuma Akşamı **TAKSİM** Sinemasında

EKONOMİ

Sanayi Birliği dün yıllık toplantısını yaptı

Dünkü toplantıdan bir intiba

Millî Sanayi Birliği umumî heyeti dün yıllık toplantısını Birlik merkezinde yapmıştır.

Şehrimizdeki muhtelif sanayi zümrelerine mensub mümessillerin bulunduğu bu toplantıda, millî sanayimizin bir yıl zarfındaki tekâmülü gözden geçirilmiştir.

Müteakiben bu mevzu etrafında idare heyetinin hazırladığı rapor okunmuştur. Bu raporda 938 yılı içinde İstanbul sanayi grupları arasında dokuma sanayi ile gıda maddeleri sanayiinin en yüksek istihlal seviyesine vâsıl olduğu zikredilmekte idi. Bu arada yalnız deri sanayiinin geçen yıl içinde muamele vergisi ile istihlak vergisinin tatbik şekilleri yüzünden müşkül mevkide kaldığına işaret edilmiş ve hükümetin bu vergilerin cibayet usullerini değiştirmek suretile bu sanayi tazyik eden sebeplerin ortadan kalktığı memnuniyetle tebarüz ettirilmiştir.

Raporda beş senelik endüstri plânları mucibince, devlet fabrikaları ile hususî fabrikalar arasında bir ahenk tesisine ihtiyaç olduğu ileri sürülmektedir.

Fakat bu anlaşmayı temin için de sanayi erbabını bir araya toplayacak bir sanayi federasyonuna lüzum görülmekte, bu suretle devlet sanayi ile hususî sanayi arasında matlub anlaşmaların daha ziyade imkân dahilinde gireceği zikredilmektedir.

Çorap sanayiine temas edildiği zaman, çorapçıların sağlam ve ucuz çorap yapmağı esas itibarıyla kabul ettikleri ve bu hususun temini için de, müteahhas geti-

rilmesi ve kooperatif teşkil gibi çalışmalara başlandığı izah edilmiştir.

İstanbulda yapılması tasavvur edilen daimî sergi binasına dair verilen izahatta da, Nişantaşındaki natamam sefaret binasının bu iş için elverişli görülmediği ve sergi için müsaid bir yer bulunmak üzere alınan direktifler dahilinde mesaiye devam ve tetkikat yapıldığı bildirildikten sonra, Vali Lûtfi Kırdarın İstanbul'un imar işine verdiği ehemmiyet karşısında daimî sergi binası işinin de temin edilmesine emin bulunduğu söylenmektedir.

Neticede muhtelif sanayi şubelerinde yapılan işlerden bahsedildikten sonra bunların başarılmasında büyük himayesinden dolayı hükümete teşekkür edilmekte, Başvekillikleri zamanında, Birliğin hâmi reisliğini kabul buyuran Reisi, cumhuriyetimiz İsmet İnönü'den gene hâmi reisliğin lûtfedilmesi hususu en derin hürmet ve tazim hisleriyle rica edilmektedir.

Raporun okunmasını müteakib Millî Sanayi Birliğinde Millî kelimesinin ancak Vekiller Heyetinin karar ile alınması icab ettiğinden, bu husus için Vekiller Heyetine müracaata karar verilmiştir.

Bundan sonra Millî Şefe ve İktisad Vekiline birer tazim telgrafı çekilmesi hakkındaki teklif kabul edilmiştir. Müteakiben Türkofis Müdürü Cemal Ziya, kendisini reis intihab ettikleri için sanayi erbabına teşekkür etmiş ve önümüzdeki yılın bütün sanayi erbabı için kutlu bir yıl olmasını temenni etmiş ve toplantıya nihayet verilmiştir.

İnsan Zekâ ve Kabiliyetinin Muazzam abidesi
Sinema tekniğinin en son sözü

İstanbulda ilk defa olarak 3 büyük sinemada birden gösterilecek yegâne Film.

Türkçe Nüshası **İPEK ve SARAY**
Fransızca Nüshası **MELEK** Sinemalarında

Kültür İşleri:

Ecnebi mektepler kültür dersleri muallimleri toplanıyor

Ecnebi mektepleri kültür dersleri muallimleri Perşembe günü öğleden sonra Sen Benova Lisesinde toplanarak Maarif Şurasına verilecek raporun hazırlıklarına başlayacaklardır.

Lahey hukuk kursuna iki talebe gönderilecek

Lahey milletlerarası hukuk birliği, 3 temmuzda başlamak ve 26 Ağustos'ta bitmek üzere Laheyde hukuk kursu açacaktır. Birlik hukuk talebelerimizden 2 sinin gönderilmesini hükümetimizden istemiştir. Bu iki genç Ankara ve İstanbul Hukuk Fakültesi talebelerinden seçilecektir.

Maarif Şurasına gönderilecek rapor

Dünkü sabah gazetelerinden bazıları lise müdür ve muallimlerinin Maarif Şurasına verecekleri raporun metninden bahsetmişlerdir. İstanbul Maarif Müdürü Tevfik Kut gazetelerde intişar eden metnin tamamen yanlış olduğunu bildirmiştir.

Toplantılar:

Marangoz ve musiki sanatçıları toplantılar

Marangozlar cemiyetinin heyeti umumiye içtimalı dün Eminönü Halkevi binasında yapılmıştır.

Toplantıda cemiyetin bir yıllık bilanço vaziyeti tetkik edilmiş ve idare heyeti seçimi yapılarak toplantıya nihayet verilmiştir.

Musiki sanatçıları cemiyetinin toplantısı da Esnaf Cemiyetleri Birleşik İdare merkezinde yapılmış ve idare heyeti seçilmiştir.

Pollste:

3 kişilik bir aile mangal kömüründen zehirlendi

Nişantaşında Teşvikiye mahallesinde 22 numaralı Gül apartmanında kapıcı Tevfikle, karısı ve 3 yaşındaki kız Güllü, odalarında yanan mangal kömüründen zehirlenmişlerdir. Tedavi için her üçü de Beyoğlu Belediye Hastanesine kaldırılmışlardır.

Şehir İşleri:

Müntehibisani listelerinin tanzimine başlanıyor

İntihab defterlerine yapılan itirazların muhakeme müddeti bu akşam hitama ermektedir. Yarından itibaren müntehibisani listelerinin, tanzimine geçilecektir.

İntihab teftiş heyetine şimdiye kadar 4 kişi müracaat ederek müstakil meb'usluklara namzedliklerini koymuşlardır.

Yeniden 90 parça bina ve arsa istihlak edilecek

Bebek - İstinye yolundaki binalardan istihlakleri tamamlananlar yedi parçadan ibarettir ve bunlar Boyacıköyle Emirgan arasında. Fazla istihlak için lüzum gösterilen saha, Bebekle Rumelihisarı arasında bulunmakta ve bunların sayısı 90 parçaya baliğ olmaktadır. Bunların istihlak için belediye memurlarından 2 kişi bina ve arsa sahipleriyle temaslarda bulunmakta, uzlaşılmağa çalışılmaktadır.

Müteferrik:

Otobüs ve asri mezarlık davası

Ayin 3 ünde Ankarada Temyiz mahkemesinde otobüs ve Asri Mezarlık hakkındaki yolsuzluğun muhakemesine başlanacağından eski vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ, belediye fen işleri müdürü Hüsnü, varidat şubesi müdürü Neş'et, ve daimî encümen azalarından bazı alâkadarlar bu akşamki trenle İstanbul'a gideceklerdir.

Yeniköy muhtar intihabında yolsuzluk yapılmış

Kartala bağlı Yeniköy nahiyesinde muhtar intihabının usulsüz olarak yapıldığı ihbar edildiğinden, Kartal kaymakamlığı tarafından tahkikat icra olunmaktadır.

Bir dolandırıcı yakalandı

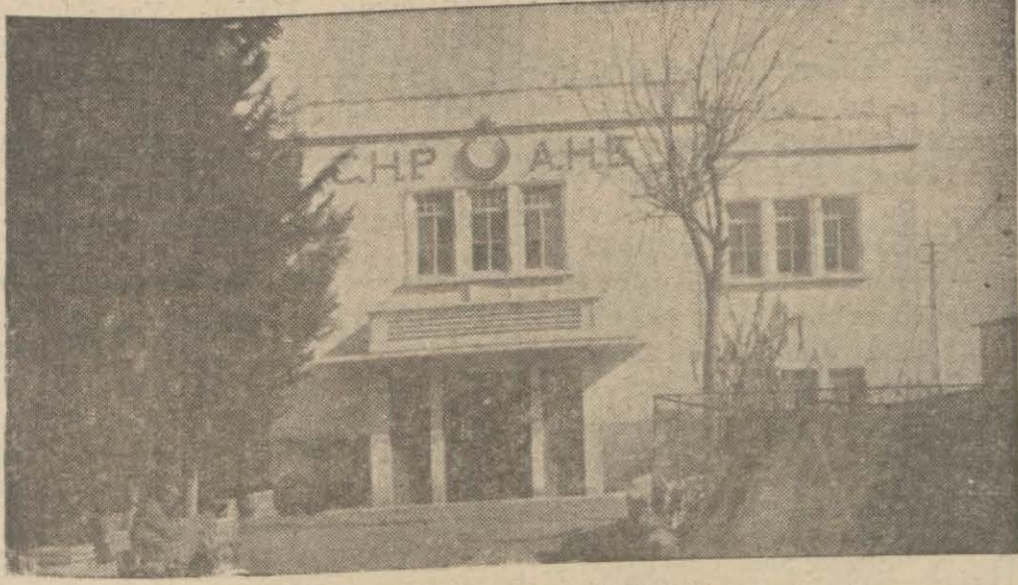
Son günlerde altın suyuna batırılmış sahte para ile ötekini berikini dolandırmaya teşebbüs edenlerin adedi çoğalmıştır.

Dün de Abdullah Hafim isiminde biri bu şekilde Salih'in beş lirasını dolandırmış, suçlu yakalanarak Adliyyeye verilmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Adana Halkevi yeni yıl çalışmalarına hazırlanıyor

Yeni Halkevi binası bahara doğru ikmal edilmiş olacak ve faaliyet bu binada başlayacak

Adana'nın şimdiki Halkevi binası

Adana (Hususi) — Halkevlerinin kuruluş yıldönümü ve yurdta daha bir çok halkevlerinin açılış münasebetile Adana Halkevinden biraz bahsetmek isterim. Çünkü, Adana Halkevi, bu örnek müesseselerden birisidir.

Adana Halkevi bütün şubelerinde geniş faaliyetler gösteren, eserler veren bir kuvvet halinde bulunuyor.

Gün geçmez ki, Adana Halkevinde bir konser, bir müsamer, bir konferans verilmektedir. Adana gençliği, samimi bir hava içinde bu çatı altında takdir layık bir faaliyet eseri gösteriyor.

Gençliğin bu bariz faaliyetini takdir eden Partimiz genel sekreterliği 200.000 lira gibi büyük bir para sarf ile Adana gençliğine muazzam bir Halkevi binası inşa ettirmektedir. Bu bina bahara doğru ikmal edilmiş olacaktır. O zaman gençler daha geniş bir faaliyet sahası içinde daha iyi bir randıman vereceklerdir.

Adana Halkevi, Ebedî Şefimizin Adanadaki hatıralarına aid bir kitab hazırlanmaktadır. Bu, Kemalizm tarihinin bir faslı olacaktır. Halkevinin kıymetli genç reisi bu işin üzerine düşmüş bulunuyor.

Bu kitab, Atatürkün Adanadaki mazbut ve menkul hatıralarile dolacaktır. Ebedî Şefin Adanaya bıraktığı menkul eserler, zengin bir cild dolduracak kadar çok ve mukaddestir.

Adana Halkevi 15 Mart gününü «Atatürk günü» olarak kabul etmiştir. O gün, çok büyük bir merasim yapılacaktır. Gençlik şimdiden hazırlıklar yapmaktadır.

Şubatın 18 inden itibaren Halkevinde seri konferanslara başlanmıştır. Bu konferansları Ankara Hukuk ve Dil Fakültesi profesörleri vermektedir. Konferanslar daha bir ay devam edecektir.

Adana Halkevi bu hafta yoksul hastaları tedavi ettirmek ve parasız olarak ilaç vermek üzere bir «Bakımevi» açmıştır. Bu teşebbüs te çok isabetli olmuştur.

Bakımevinin bu yardım memnuniyeti müşahede edilmektedir.

Halkevinin komiteler seçimi de başlamıştır. Adana Halkevi bu yıl daha sağlam ve kuvvetli bir kadro ile varlığını daha canlı bir şekilde tebarüz ettirecektir.

Konyada Halkevleri bayramı

Konya, (Hususi) — Halkevlerinin yedinci yılı burada, Şehir sineması binasında çok coşkunun bir şekilde kutlanmıştır. Konyaya civar kazalarda da yeniden birkaç Halkevi binası açılmıştır.

Boğazliyanda kültür hevesi artıyor

Boğazliyandan yazılıyor: Boğazlyan da halk kültürüne büyük bir ehemmiyet vermektedir. Kazanın Gazipaşa ilk okulu bu ehemmiyetin merkezi sikleti sayılmaktadır. Çocuklar da aynı şekilde büyük bir hevesle okumaktadırlar. Yukarıdaki resim mektebin ikinci sınıf talebelerini muallimleri Bayan Afife Çetin ile beraber yazı dersinde göstermektedir.

Gerede Kızılay Şubesi kongresi

Gerede (Hususi) — Kazan Kızılay şubesi senelik kongresini Halkevi konferans salonunda yapmıştır. Şube senelik bilançosunu tasvib ederek yeni idare heyetini seçmiştir. Yeni heyet başkanlığına doktor Bahri Cansu, ikinci başkanlığına belediye başkanı İhsan Yalçın, veznedarlığına Ali Turan, kâtibliğine hava kurumu muhasibi Saim Ünsal, üyeliklere de müddeiumumî Şevket Tauman, müftü Ali Rıza Ünlü, hamamcı İsmail Çağlayan, Sadık Ünal seçilmişlerdir. Kızılay şubemiz 938 senesinde normal gelirinden başka, Kırşehir felâketzedelerine yardım olmak üzere genel merkez başkanlığına 485 lira nakden ve 660 parça melbusat ve saire, yeni eşya göndermiştir. Yeni idare meyeti derhal faaliyete geçerek üye kaydına hız vermiştir. Üye adedi bu sene yüzü tecavüz ettiği takdirde genel merkez kongresine bir muhahas gönderecektir.

Arkadaşını bıçakla öldüren 16 yaşında Bir çocuk

Orhangazi (Hususi) — Keramet köyünden 16 yaşlarında Salih oğlu İbrahim ile 15 yaşında İbrahim, bir resim meselesinden kavge etmişler, Salih oğlu İbrahim bıçağını çekerek arkadaşını iki, üç yerinden ağır surette yaralamıştır. İbrahim 50 gün hastanede yattıktan sonra ölmüştür. Katil İbrahim de Bursa Cezaevine gönderilmiştir. Resim katili Bursaya sevkedilirken göstermektedir.

14 yaşında bir çocuk kazaan kardeşini öldürdü

Orhangazi (Hususi) — Narlıca köyünde bir kaza olmuştur. Köyden 14 yaşında Rıza oğlu Mustafa babasına aid bir çiftle oynarken namıyü kendisinden büyük olan kardeşi Veyselin üzerine çevirmiş ve içinde kurşun olmadığını sanarak, şaka etmek üzere tetiği çekmiştir. Fakat o anda çiftte ateş almış, çıkan kurşun Veyselin omzuna girmiş, saçmalar da göğsünü delik deşik etmiştir. Veysel Bursada hastanede ölmüştür.

Küçük Mem'eket Haberleri

Geredede spor hareketleri

Burada öğrendiğime göre Ankara - İstanbul - Zonguldak yolları üzerinde müstesna mevkil ve güzelliği dolayısıyla gündün güne rağbet bulmakta olan meşhur Esentepe mesire mahallinin münasib bir köşesinde İstanbul - Ankara sporcuları için kayak sporları yapmak üzere bir sığınak yapılmak üzere tetkikat yapılmaktadır.

Sındırgı Belediye Reisi istifa etti

Sındırgı Belediye Reisi Kemal Gökseydan sıhhi sebeplerden istifasını vermiş ve yerine kimse intihab edilmemiştir.

Sındırgı ziraat Kooperatifçilerinin Toplantısı

Sındırgı, (Hususi) — Sındırgı (302) numaralı ziraat kooperatifi umumî heyeti yıllık toplantısını Balıkesirden gelen kooperatifler kontrollerinden Şükrü Özgürün nezaretinde yapılmıştır. Umumî heyet tarafından toplantı riyasetine seçilen Salâhaddin Güvenç Atatürkün hatıralarını tazir ederek celseyi açmış ve 938 senesinde ortaklara verilen kırk bin lira hakkında izahat vermiş ve idare meclisinin senelik raporunu okumuştur. Yedinci senesini idrak eden Sındırgı kooperatifinin bugünkü faal rolünü Salâhaddin Güvenç selis ve veciz ifadesile ortaklara bertafsil anlatmış ve Balıkesir Ticaret Odasına kayıtları dolayısıyla kooperatiften umumi müdürlüğün emirlerle ayrılmak ve tasfiye edilmek mecburiyetinde kalan (16) ortağın çıkılmalarını teessürlerini beyan ile tasfiye kararına intibak edilip edilmediğini ortaklardan sormuş, intibak edilme kararını almıştır. Bundan sonra 939 intihabına geçilmiş neticede Salâhaddin Güvenç riyasete, Mustafa Polat, Hamdi Kozler, İsmail Örs, Hakkı Muldur azalıklara seçilmişler ve toplantıya nihayet vermişlerdir.

Bursa Ha'kevinde konser

Bursa Halkevi, şehrin en seçme davetlileri huzurunda, çok mükemmel bir konser vermiştir. Müzikleri san'atkarları tarafından verilen bu konseri şef Nuri Sami idare etmiş, buna solist Bayan Bedriye Tüzün de iştirak etmiştir. Tam bir intizam içinde verilen konserde davetliler güzel bir akşam geçirmişler, san'atkarlar çok samimi ve sürekli bir surette alkış toplamışlardır.

Pazar Çiğ Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey geçen günü sizin gazetede garib bir yazı vardı..

... bir adamın öldükten sonra vücudünden fişek..

... ve boya çıkartmak mümkün olurmuş..

Hasan Bey — Elbette! Meselâ İstanbullu boyasız hiçbir gıda maddesi yemiyor, sonra meselâ İspanyol... Zavalının zaten kurşundan başka yediği bir şey yok ki!

Halkevleri bayramı

Halkevlerinin 7 nci yıldönümü memleketin her tarafında coşkunun tezahüratı kutlandı. Bu bayram Kozlu, Yaivaç, Kırklareli, Ayvalık, Sivasta çok zengin bir programla tes'it olundu. Yukarıdaki resimler sıra ile Sivas

Eskişehirde bir Kalay hırsızı Yakalandı

Eskişehir (Hususi) — Eskişehir Devlet Demiryolları cer atelyesinde 2 senedenberi amelelikle çalışan Ali adındaki bir şahsın fabrikadan kalay çaldığı ihbar edilmiş, fabrika ve zabıtaca tertibat alınarak paydosta fabrikadan çıkmakta olan Alinin üzeri aranmış ve sefertasına da bakılmıştır. Sefertasında 3 buçuk kilo ağırlığında olan kalay meydana çıkınca Ali şaşırmış ve «bunu kim yaptı» demeye başlamıştır. Alinin bu hareketi şüpheli görülmüş ve derhal evinde de bir araştırma yapılmıştır. Alinin evinde de 78 kilo kadar kalay çıkınca Alinin bu cürmü tamamen sabit olmuş ve Ali derhal polisçe ifadesi alınarak müddeiumumiliğe teslim edilmiş. Cürümüneşud mahkemesine sevk edilen suçlu Ali 1 sene 2 aya mahkûm edilmiştir.

Küçük Mem'eket Haberleri

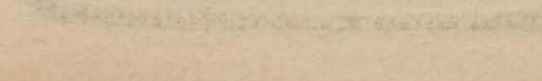
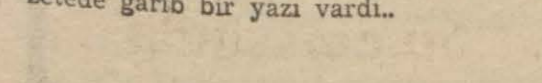
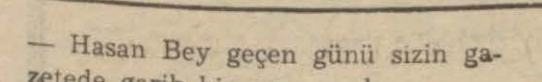
Geredede spor hareketleri

Sındırgı Belediye Reisi istifa etti

Sındırgı ziraat Kooperatifçilerinin Toplantısı

Bursa Ha'kevinde konser

Bursa Halkevi, şehrin en seçme davetlileri huzurunda, çok mükemmel bir konser vermiştir. Müzikleri san'atkarları tarafından verilen bu konseri şef Nuri Sami idare etmiş, buna solist Bayan Bedriye Tüzün de iştirak etmiştir. Tam bir intizam içinde verilen konserde davetliler güzel bir akşam geçirmişler, san'atkarlar çok samimi ve sürekli bir surette alkış toplamışlardır.

Hâdiseler Karşısında

TÜKÜRMEYİNİZ

Eminönü meydanından geçtim. Köprüye ayak bastım. Birinci tramvay direğinde bir vecize gördüm ve okudum.

— Yerlere tükürmeyiniz!
Diyor, ve yerlere tükürmenin fenalıklarından birini misal olarak zikre diyordu:

Yere tükürmeyi değil, bilâkis yere tükürmemeyi itiyad edinmiş bir insan olduğum için aldırmadım.. Geçtim.

İkinci direktte gene bir vecize.. Gene aynı ihtar:

— Yerlere tükürmeyiniz?
Kendi kendime söyledim:
— Ben zaten tükürmem!
Üçüncü direktteki vecizenin alt tarafı, ötekilerin aynı idi:

— Yerlere tükürmeyiniz!
— Tükürmem canım.

Dördüncü direktte aynı cümle bir ke-re daha tekrarlandı:

— Yerlere tükürmeyiniz!
— Tükürmem dedim ya, artık yeti-gir.

İhtar beşinci direktte de görünce tafamı tamamlamıştı:

— Bari ben karşıya geçeyim.

Dedim. Çivili kaldırımın başında; otomobillerin, tramvayların, arabaların arkalıklı, hamalları istihlâf eden çocuk arabasıyla yük taşıyanların geçmelerini bekledikten sonra; yüz metre mesafe koşusuna iştirak eden bir atlet gibi kendimi olanca hızımla koyuverdim. Sağ salım karşı kaldırıma varınca, hem:

— Yerlere tükürmeyiniz!
İhtarından kurtulduğum, hem de ölmeden, yaralanmadan karşıdan karşıya geçebildiğim için rahat bir nefes aldım:

Yürürken düşünüyordum:
— Vecize ile şehrin temizliğini temel yolu bulundu. Biraz daha gayret edilse de vecize ile hilekâr esnafın hilekârlıktan vazgeçmeleri, [kaldırımların] tamiri, şehrin imarı çareleri de bulunsa çok iyi olacak:

— Yerlere tükürmeyiniz!
Ben düşünün düşünün yürürken bir tramvay direğine burun buruna gelmişim de farkına varamamışım:

— Allah Allah ben yere tükürmem be yahu, tükürmem, tükürmem vesse-lâm!

On adım attım atmadım. Gene karşılaştık:

— Yerlere tükürmeyiniz!
— Artık kafam kızıyor kâfi!
Köprü'nün sonuna geldim. Son direkt te bir tane daha:

— Yerlere tükürmeyiniz!
— İnadıma tükürecekmişim...

Yere tükürmeyi değil, yere tükürmemeyi itiyad edinmiş bir insan olduğum halde kendimi yere tükürmekten menedemedim!

Şaka bertaraf, yerlere tüküren küçük bir ekalliyeti ikaz etmenin yanında tükürmeyen büyük bir ekseriyetin gözlerini ve midelerini düşünmek de lâzım değil miydi?

İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi

Şık bir tayyör modeli

Ne eteğinde, ne kollarında, ne de arkasında bir süs var. Yalnız önünde açık renk ku-maş enkrüstasi-onlar. Bunlar belde ufak bir sentür gibi bağlanıyor. Yakası yok. İçinden giyilen şömi-zie beyaz saten derdir. Kolları tıpkı göğüs gibi enkrüstasionlu.

Bu tayyörün a-yakkabısı da kendi gibi açık renk ile süslü olur, sapkası, hattâ eldivenleri de bunlara uydurulursa çok güzel durur. Düşününüz, bir bakışta, tepeden tırnağa kadar aynı koyu rengi hep aynı açık renkle süslenmiş görmek ve başka bir renge rastlamamak göze ne kibar görünür. Beyaz - siyah, laciverd - beyaz, kahve rengi - bej bir arada görmekten hoşlandı-ğımız ve böyle bir takıma uyan başlıca renklerdir.

Her kadın bilmelidir

Sobanızdaki ateşin sabaha kadar yanıp kül olmamasını, olduğu gibi kalmasını istiyorsanız kül ile kömür tozunu karıştırıp su ile ıslatınız. İçine yurtık kâğıd ve gazete parçalarını katınız bunları bir arada yumruk şeklinde yuvarlayıp başka bir gazete parçasına sarı-nuz. Akşam sobanın içindeki ateşin üstüne koyunuz. Ateş kül olmadan sabaha kadar kalır.

Elbiselerinizi güveden korumak istiyor musunuz? Bazan kışın soğuk günlerinde bile gardroblarınızdaki gi-yeceklerinizi güveden kurtaramazsınız. Bu çok muzır hayvançıklar mat-baa mürekkebi kokusundan kaçarlardı. Elbiselerinizi güzelce fırçalayın sil-dikten sonra mürekkebin kokusunu muhafaza etmiş olan gazetelere sarınız veya aralarına bu gazetelerden koyunuz. Çok fayda görürsünüz. Ancak gü-ve sürfeleri koku almadıkları için elbiseleri silmek ve fırçalamak suretile önce bunlardan temizlemek şarttır.

Kalaydan yapılmış her nevi malzeme-yi temizlemek ve parlatmak için kuzu kulağını eski gazete parçaları ile bir yumak yapıp oarak siliniz. Çiz-mez ve şaşırtacak bir parlaklık verir.

İş Bankasından 18.500 lira alan iki sahtekâr tevkiif edildiler

İş Bankasında vuku bulan sahtekâr-lık hâdisesini dünkü nüshamızda haber vermiştik. Hâdisi etrafında müd-deiumumilikçe yapılan tahkikat te-kemmül etmiştir.

Suçlu banka memuru Müşrik'in, Necdet isminde bir gençle anlaşarak bu işi yaptıkları tesbit edilmiş, evvelki akşam Necdetin evinde bir arama yapılmıştır. Bu arama neticesinde, suç-luların bankadan çektikleri 18,500 li-ranın, 1500 lirası elde edilmiştir. Suç-lu Müşrikin, arkadaşının bankaya ya-trdığı 90 lira paranın cüzdanında ve hesabı carilere aid ana defterde tah-rifat yaparak, bu miktarı 18,500 liraya iblâğ ettiği de, gene tahkikatla, an-laşılmıştır.

Her iki suçlu da adliyyeye sevk edilmişler ve Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi Reşidin huzuruna çıkarılarak sorguya çekilmişlerdir.

Sorgularında ikisi de suçlarını in-kâr ederek, bu suçu fazla borçları ol-duğundan, bunları ödemek için nâçar kalarak, beş altı ay zarfında işledikle-rini söylemişlerdir.

Hâkim, suçluların tevkiiflerine ka-rar vermiştir.

Metresini öldüren adamın tecziyesi istenildi

Haydarca vukubulan feci bir cina-yetin muhakemesi, Ağırceza mahke-mesinde, son safhaya varmıştır.

Katil Mahmud, bir gece vakti ken-disini terkederek, başkası ile yaşamaya başlayan eski metresi Haticeyi, Hay-darda oturduğu kulübeye kapısını kır-mak suretile girerek bıçakla öldürmüş-dürmüştür.

Dün, iddianamesini serdeden müd-deiumumî Feridun Bagana, suçlunun inkârına rağmen, suçu delillerle sabit bularak, Mahmudun ceza kanununun 448 inci maddesine göre, tecziyesini istemiştir.

Dava, müdafaaya kalmıştır.

Bakkal dükkanını soyan ve ateşe veren suçlular tevkiif edildiler

Tünelbaşında bir bakkal dükkanın-da hırsızlık yaptıktan sonra, dükkana ateş veren Dimitri ile Hasanın yaka-landıklarını yazmıştık.

Suçlular dün adliyyeye teslim edile-rek, 1 inci sorgu hâkimliğinde sorguya çekilmişler ve neticede tevkiiflerine karar verilmiştir.

Suçluların Dimitri hâdiseyi ikrar etmekte ise de Hasan inkârda devam etmektedir.

Adliyyede yeni bazı tayinler yapıldı

Adliyyede yeni bazı tayin ve nakil-ler yapılmıştır.

Bu arada, Müddeiumumî muavinle-rinden Nureddin, terfian sulh hâkimi Rahime, terfian İstanbul azasından

Nusret İstanbul münhal sulh hâkimliği-lerine, İstanbul azasından Ertuğrul Said Elâzığ sulh hâkimliğine; Nazif Ordu hukuk, Mazhar Yaşar terfian Nazilli hukuk, sulh hâkimi İsmail terfian Bergama hukuk hâkimliklerine, İstanbul Ağırceza azasından Kâşif 2 nci sorgu hâkimliğine, Orhangazi müd-deiumumî Mahir Üsküdar Müddei - umumî muavinliğine tayin edilmişler-dir.

Karabük Demirağ Klubü ismini Değiştirdi

Karabük (Hususi) — «Demirağ spor klübü» azaları umumî toplantı yapı-larak klübün ismi etrafında görüşmeler

yapmışlar ve ek-seriyeti rey ve şah-si bir isim olan «Demirağ»ı kal-dırarak klübün a-dını «Demir» o-larak tebdile ka-rar vermişlerdir.

Fabrika dahi-linde Demirçelik klübünün açıl-ması ile işçi aza-lardan bir çoğu bu yeni klübe in-

İsmet Kızılcama

İsmet Kızılcama

İsmet Kızılcama

Bir hastanenin müstahdem yatakhaneleri yandı

Evvelki gün Nişantaşında, Güzel-bahçe sokağında Amerikan hastanesi-ne aid müstahdeminin yatmasına mah-sus binada yangın zuhur ederek bina-kâmilen yandıktan sonra etrafa sira-yet etmeden söndürülmüştür.

Yapılan tahkikatta binanın 3 bin li-raya sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Tahkikat derinleştirilmektedir.

Bir çocuk arkadaşını jiletle yaraladı

Kasımpaşada 12 yaşında İzzet is-minde bir çocuk, aynı yaşta arkadaş-ı Eminle birlikte oynarlarken, kaza-en elindeki jilet bıçağı ile ensesinden ya-ralamıştır. Hâdisi, polise aksetmiş, tahkikata başlanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Yeryüzünün en eski ağacı

Bu gördüğünüz ağaç, insan cinsinin yer yüzünde vücut buluşundan evvel de vardı.

Bir pulverizatör'ün marifeti

Bir Pulverizatör bir damla esansı 2 bin küçük zerreye böler, ve bu zerreler de kokarlar.

Kırmızı mürekkebin cam

Kırmızı mürekkebin cam üstünde kurulu-ğu zaman yeşile döner.

"Bırakınız, Jorj yapsın !.."

Fransa ve İngil-terede kullanıla-gelen «bırak Jorj yapsın!» tabiri 12 nci Louis zama-nından kalmadır. Krahn 16 ncı asra kadar yaşamış olan başvekil Georges d'Amboise'e o ka-dar çok itimadı var-dı ki her işini ona havale eder, ve yanın-dakilere «bırakınız, Jorj yapsın!» derdi.

İngilterenin çıkaracağı pullar

1935 - 1940 se-neleri arasında İngiltere hükû-metinin çıkardığı ve çıkaracağı pul-ların çeşidlerinin bin beş yüz ka-dar olacağı tah-min edilmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma Cevablarım

Bay «T. R. Sg.» ye:

«— Nişanlıydık, ayrıldık, barışma-ya talib oldular. Ben tereddüd için-deyim. Bir taraftan kızla sevişiyö-rüz, öbür taraftan da askerliğimi henüz yapmadığım, zengin olmadığım hatırimda. Kızın ailesi aldırma di-yor, amma onlar da iyi, kuvvetli bir vaziyette degiller...» diyorsunuz ve benden bir tavsiye bekliyorsunuz. Ve beni müşkül bir vaziyette bira-kıyorsunuz. Size ne söyleyebilirim?

Gönül işlerinde insan ya kalbini dinler, ya muhakemesin. Kalbiniz size bırakma diyor, muhakemenin ise tuttuğunuz yolun zorluğunu, teh-likeli olduğunu gösteriyor. Herşey fazla cesur, yahud biraz ihtiyath o-lup olmanıza bakar. Ya sağa saparsınız, ya sola, karar sizindir

★

Bayan «N. F.» ye:

İlk defa 14 yaşında, ikinci defa 16 yaşında, üçüncü defa 18 yaşında.

nişan oldum, diyorsunuz. Artık a-lışmış olacaksınız. Şimdi çevre-nizde birkaç talib var, fakat korku-yorsunuz, hakkınızı teslim ederim, ben de olsam korkardım, korktuğum için de en münasib gördüğüm talibi bulur:

— Ben nişanlanmak arzusunda değilim. Derhal nikâh memurluğuna gitmek istiyorum musunuz, istemiyor musunuz onu söyleyiniz? Derdim ve alacağım cevaba göre hareket ederdim. Mektubunuzda ikinci bir nokta hoşuma gitmedi, söyleyeyim: «Çalı-şan kız daha fazla hürmete lâyık-tır» ona burun kıvrıma yapılacak muamele gülüp geçektir.

★

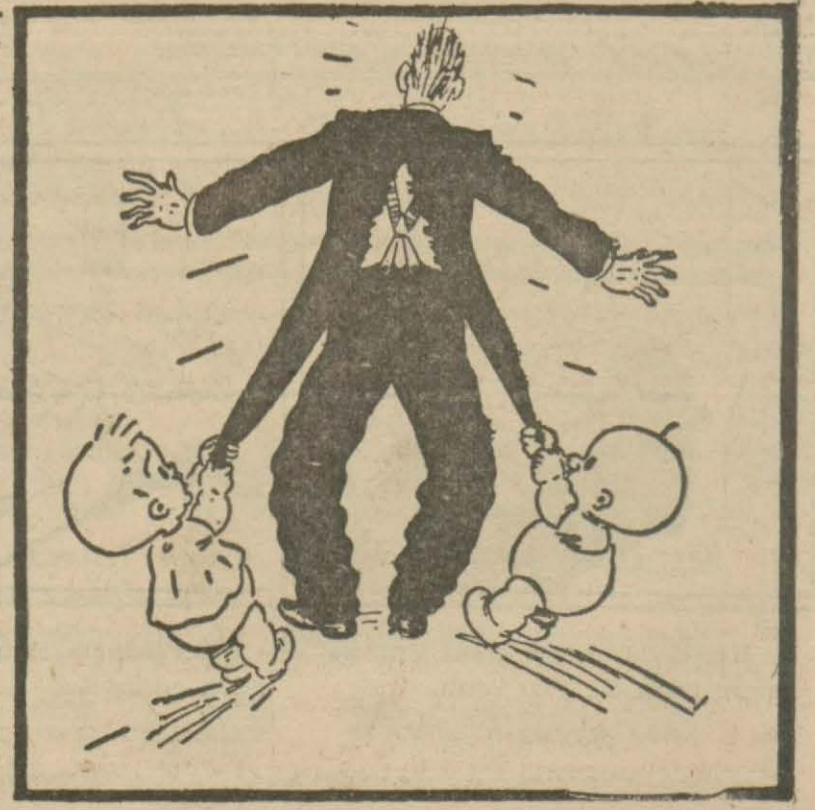
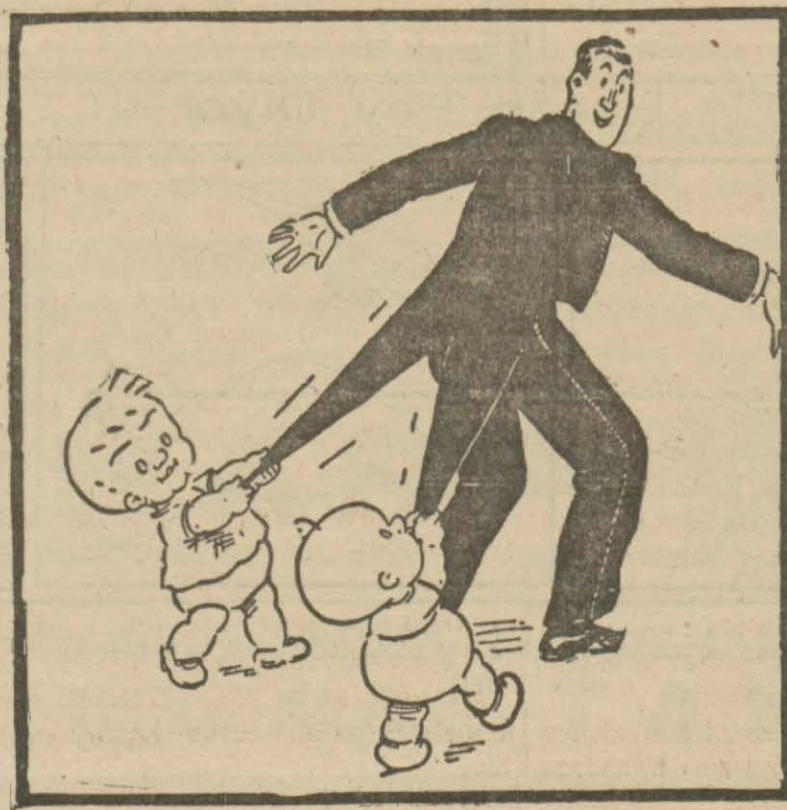
Bayan «R. O.» ye:

— Çiçek lekeli geçmez. Aksini id-dia edenlere inanmayınız. Sadece bir ameliyat ve deri germe muame-lesi vardır ki, nisbeten iyi netice verdiğini söylerler. Fakat ben mem-letimizde tatbik edildiğini işitme-dim.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları:

"Baba, nereye?,"

İngiltere ve Fransa neden Amerikaya harb tayyaresi sipariş ediyorlar?

Siparişler Almanyada haklı bir merak uyandırdı, tetkikat yapıldı

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Fransız ve İngiliz uçak endüstrileri, her iki memleketin hava kuvvetlerini, nisbeten az zamanda, büyük miktarda uçakla tehciz edebilecek bir halde iken, bu devletlerin Birleşik Amerikaya ve Kanadaya büyük siparişler vermeleri Almanyada haklı bir merak uyandırmıştır.

Almanlar bu siparişlerin sebebini, her ne kadar kısmen İngiltere ve Fransadaki uçak fabrikalarının hükümetlerinin arzularına göre kâfi bir süratle hasılat veremeleri hakikatine atfediyorlarsa da, onlar daha derin düşünerek ve ileriye görerek iki büyük demokrasi devletinin Amerikaya harb uçağı sipariş etmelerinin asıl sebebini, bir harbde muhtemel büyük uçak zayıflığının ikmal meselesinin radikal halinde arıyorlar.

Filvaki İngiliz hava kuvvetlerinin kurmay başkanı Lord Trenchardın sözlerine bakılırsa «müstakbel harblerde uçak zayıflığı bir ayda takriben yüzde yüz» olacaktır. Pratikte bu şu demektir ki, hava kuvvetlerine malik olan devletler, harb uçağı mevcudlarını harbde daima aynı kuvvette tutabilmek için her ay uçak malzemelerinin tamamını ve insan kadrolarının da büyük kısmını yenilemeye mecbur olacaktırlar.

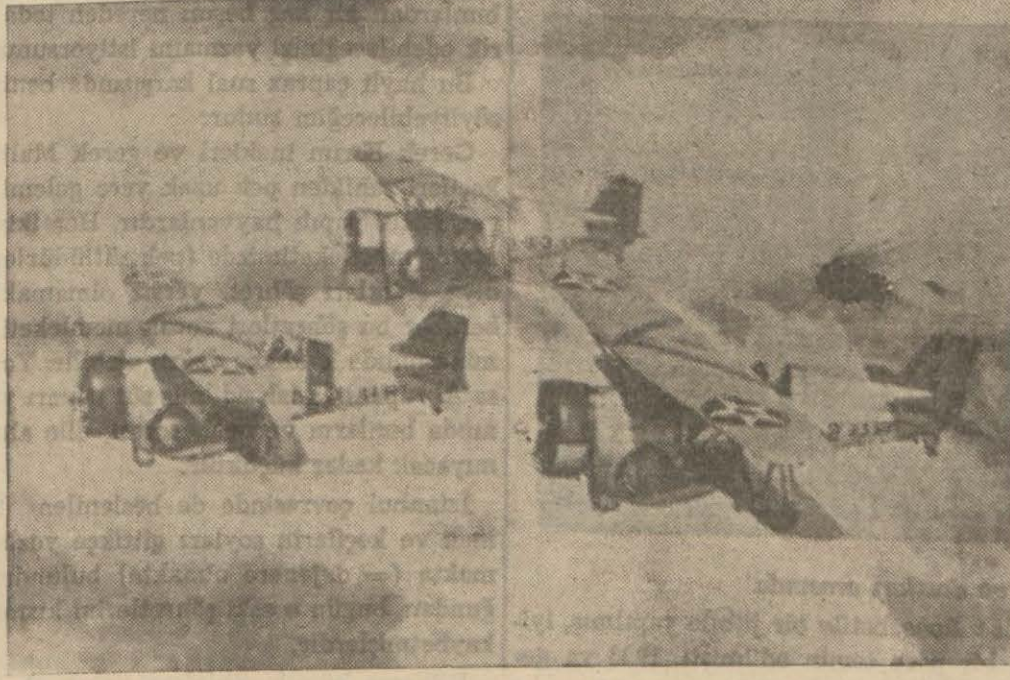
Gerçi, uçak malzeme kaybının bu derece şümüllü olacağı şimdiden isbat olunmazsa da, Alman salâhiyetar müte-hassıslarının da bunun ayda % 50-80 olarak tahmin etmelerine ve zaten Büyük Harbde bile tayyare zayıflığının kısmen senede % 500 e kadar çıktığına bakılırsa uçak malzeme kaybı, müstakbel harblerde o kadar büyük ve fevkalâde olacaktır ki bu zayıflığı harbin devamınca ikmal keyfiyeti her muharib büyük devlet için fevkalâde ağır olacaktır. Çünkü harbde, her şeyden evvel uçak yapacak usta ve müte-hassıs amelenin çoğu cepheye bulunacaktır. Büyük sanayi devletlerinde ise bütün müte-hassıs ameleyi cepheden geri almak ta kabil olamaz; zira böyle yapılırsa cephe zayıf kalır.

Bundan başka salâhiyetli askerî müte-hassıslar, hava kuvvetleri gibi zirhlî kuvvetlerin de, müstakbel harblerde ağır zayıflığa namzed olduklarını bildiriyorlar. Halbuki uçak ve tank öyle harb âletleridir ki, piyade tüfeği gibi çarçabuk yapılamazlar; bilâkis hem çok zaman, hem de çok amele isterler.

Stefan Th. Possony, Total Harbin İktisadî cephesi adlı kitabında, bir taarruz harbinde cephedeki her muharib için memlekette 12,5 ve tedafül harbde 9 amelenin çalışmasına lüzum olacağını yazıyor. Geçen harbde cepheelerde bulunduran askerin miktarı ile Possony'nin bu rakamlarına bakılırsa, müstakbel harblerde, hem cephenin ve hem de gerinin insanca ihtiyacının aynı zamanda temini keyfiyetinin pek güç bir vazife ve muğlak bir mesele olacağı anlaşılır.

Bunun halli için, birleşik Amerika devletleri, kendi sanayiinin fevkalâde maki-neleştirilmiş olmasına rağmen, sadece un-veletmeyi imkânın en son hadlerine kadar millileştirmenin kâfi gelmiyene geçini, geçen harbde tecrübe etmişler ve Avrupa darülharblerine gönderilmek üzere ilk top ve makineli tüfek postasını, harbin ilânından ancak 8 ay sonra yükleyebilmişlerdi. Bu sebeple, bu devletin ikinci harb müsteşarı Fredrick H. Payne bu bahse dair bir yazısında «Biz eskiden, bu harbde elverişli birçok insan tedarik etmenin ve yetiştirmenin onlara lüzum olan harb malzeme ve edevatını memleketin yardımcı kaynaklarından tedarik etmeden daha kolay olacağını hiç bilmiyorduk» dediğine şaşmamalıdır.

O halde Fransızlarla İngilizlerin, kendi

Amerika deniz tayyare lerinden üçü havada

harb uçağı sanayilerinin müstakbel bir harbin ihtiyacına tekabül edememesi ihtimaline mebnî endişeye düşmeleri ve bu sebeple, bir harbde güvenebilecekleri yabancı dost memleketlere, daha barış zamanında siparişler vererek bunların, evveliden, külliyetli hasılat vermeğe kabiliyetli bir uçak sanayi vücude getirmelerine yardım etmeleri sebatsız değildir. Bundan başka bu siparişlerle, birleşik Amerikanın, müstakbel bir harbde, hiç olmazsa hayırhane tarafsızlığını şimdiden garanti etmek siyasi maksadının da takib edildiği reddedilemez. Bu hayırhane tarafsızlık Fransa ile İngiltereye, harbde, uçak mevcudlarını daima muhafaza hususunda çok kıymetli bir yardım temin edebilecektir.

Filvaki birleşik Amerika sanayiinin büyük ölçülerde inkişafı dahi haddi zatında, bu devletin bir harbde İngiltere ve Fransaya karşı, en az, dostça bir tarafsızlık takib etmesine sebep ve hattâ garanti teşkil etmektedir. Şöyle ki: Birleşik Amerika devletleri uçak sanayiinin alışveriş (muamele) yekünü 1932 ve 1933 te 30 milyon sterlîngi pek az aşırken 1937 de 115 milyon ve 1938 de 150 milyona çıkmış ve bu suretle 1933 denberi beş misli artmıştır. Uçak motör ve sanayi de hemen aynı nisbette bir inkişaf takib etmektedir. Fakat bu derece seri ve büyük inkişafın muharriki yalnız Amerika hava nakliyat şirketleri ile devlet siparişleri değildir ve bugünkü muazzam birleşik Amerika uçak sanayiini en çok dıştan gelen siparişler beslemektedir. Bunun için, Amerikanın bir harbde Fransızlarla İngilizlere uçak sanayiile yardım etmesi, bu sanayi iktisadiyatı politikası sebebile de, bir zaruret haline girmektedir.

Birleşik Amerika uçak endüstrisinin, son senelerde işitilmemiş tarzda arttığı yukarıdaki rakamlarla sabit olan, büyük istihsal kudreti Fransız ve İngiliz siparişlerle o derece fazlalaşacaktır ki, müstakbel bir harbde bu sanayi iki büyük Avrupa demokrasi devletine yardımcı artık, geçen harbde olduğu gibi ilânı harbden ancak aylarca sonra değil, derhal olacaktır.

Birleşik Amerikanın yanında bir de Kanadada uçak sanayi mevzuubahstir. İngiliz ve Amerikan basınının verdikleri haberlere göre İngiltere hükümeti Kanadaya muazzam bir hava üssü haline getirmek ve bunun için orada uçak alanları, hava mektepleri ve uçak fabrikaları tesis etmek azmindedir. Bunlardan maksad şüphesiz anavatanın hava teslihatına mühim bir yardımcı daha yaratmaktır.

Zaten Miller — Bellanca Aircraft corporation şirketi geçen sene Kanadada,

Montrealda büyük bir tayyare fabrikası kurmuştur. Harb uçağı yapmak için, burada diğer bir fabrika daha, kurulmak üzere. Yapılacak uçakların plânları İngiliz ve Fransız hükümetlerine arz edilmiştir. Bunlar arasında 1000 er beygir kuvvetinde iki motörlü ve saatte 480 Km. orta sürati haiz bir bomba uçağı tipinden bahsedilmektedir.

Bu malumat sırasında şunu da beyan edelim ki Kanadadan tayyare satın almak hususunda İngilizlerle Fransızların hususî bir menfaatleri daha olacaktır. Çünkü birleşik Amerikanın alâkadar resmî makamları, yeni bir harb uçağı tipi en az altı ay müddette Amerika hava kuvvetlerinin emrinde bulundurulmadıkça bunun dışarıya satılmasına müsaade etmemektedirler.

Bundan başka Kanada, coğrafi durumu dolayısıyla, hava taarruzlarına karşı masun bulunduğu için binnefis kendini korumak üzere hava kuvvetleri istemeyecek ve bu sebeple bütün uçak endüstrisini münhasran İngiltere için çalıştırmayacaktır.

İngiltere ve Fransa, birleşik Amerika ve aynı zamanda Kanada uçak sanayiinin yardımını temin etmekle askerî de kazanmış oluyorlar demektir. Gerçi bu yardım mühim altın fedakârlıklarla satın alınıyorsa da, temin edeceği hayatî menfaatler karşısında bu fedakârlıklar yerinde sayılır. Bahusus bütün dünya altın mevcudunun büyük kısmı bugün büyük demokrasi devletlerinin elindedir.

Bütün bunları hülâsa edersek şu neticeye varırız: Fransa ve İngilterenin Amerikaya büyük ölçülerde harb uçağı sipariş etmeleri ve Kanadada yeni ve büyük bir uçak sanayiinin inkişaf ettirilmesi, müstakbel bir harbde, yalnız iki devletin hava kuvvetlerini malzemece daima aynı kuvvette bulundurmaya yarayacak, fakat, aynı zamanda bütün Şimalî Amerikanın bu hususta müessir yardımını da şimdiden garanti edecektir.

H. E. Erkilet

İş ihtilâflarını iş dâireleri halledecek

İş dairesi iş ihtilâflarının uzlaşması ve tahkim nizamnamesi Devlet Şûrasına verilmiştir. Devlet Şûrası umumî heyetinde yapılan toplantıda bu nizamnameler tetkik edilmiş ve Vekiller Heyetine tevkine karar verilmiştir.

Nizamname neşredildikten sonra neşri tarihinden muteber olacaktır.

Bu nizamnamenin neşrinden sonra iş verenlerle işçiler arasındaki ihtilâfları doğrudan doğruya İş Daireleri halledilebilecek ve bu gibi ihtilâfların mahkemelere halline lüzum kalmıyacaktır.

Maden mühendisleri izah ediyorlar

Maden ocaklarında grizu nasıl patlar?

Şimdiye kadar Avrupa maden ocaklarında vukua gelmiş olan faciaların en büyükleri

Zonguldakta 23 vatandaşın hayatı - na, 2 kişinin de yaralanmasına mal olan bir maden ocağı faciası vukubuldu. Dün bütün tafsilâtile (Son Posta) da okuduğunuz bu yer altı hailesine grizu gazinin infilâki sebep olmuştur. Madencilik tarihinde sayısız sabıkaları bulunan bu azlı gaz ne biçim şey - dir; kazalara nasıl sebebiyet verir; bu şakaya gelmiyen korkunç nesneden nasıl korunulur, ona ne gibi tuzaklar kurmak lâzımdır?...

Bunu öğrenmek, bir faciyanın ferdasında daha şumüllü tanıdığımız bu gazin ne olduğunu bilmek herhalde faydadandır ha'ı değildi.

Tecessüsümün, umumî malumatı aşan kısmını tatmin için çaldığım tavsiyeli kapı Dr. mühendis Ömer Abdürrahman Denker oldu. Hâdiseyi o da gazetemizden takib etmişti. Sorduğum suallere cevap vererek, dedi ki:

— Bilirsiniz, maden kömürü nebati bir terkiş taşır. Bunlar milyonlarca sene toprak altında kalan büyük ağaç kökleri ve sairidir. Maden kömürü (CH4) formülile gösterdiğimiz metan gazı yapar. İşte bu maden ocaklarında en fazla infilâka sebep olan grizu, metan denilen gazdır. Linyit kömüründe böyle bir gaz yoktur. Zira linyit toprak altında çok derin muntakalara inmez. Halbuki taş kömür tabakaları çok derinlerde ve binnetice ağır tazyik altında bulunur. Taş kömür fazla miktarda grizu gazini hâmil olduğundan, bu gazler dışarı çıkamaz, kaçamaz, daima kömürün civarını istilâ eder.

İnfilâkının sebeplerine geelim:

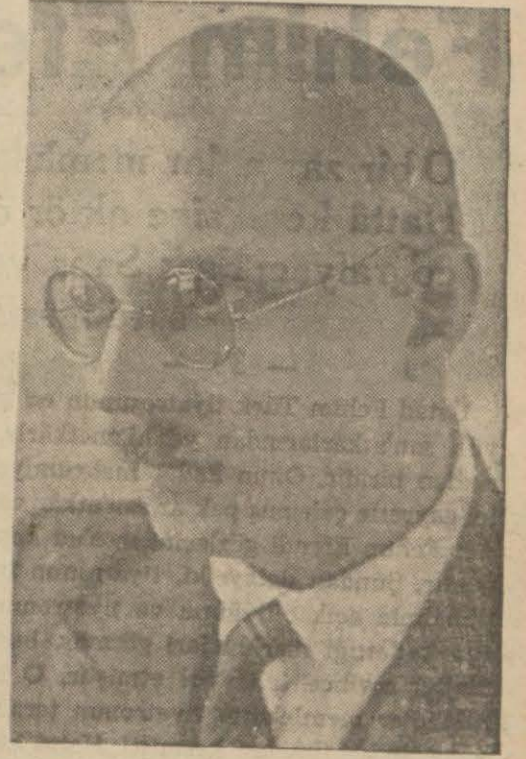
Bunun çok muhtelif sebepleri vardır. Balıyozla bir demir üzerine vuruşunuzda hâsıl olan şerare, kıvılcım bu gazin infilâki için kâfidir.

Ameleler ocaklarda sigorta lâmbaları dolasırlar. Bu lâmbanın açılması gene infilâka sebebiyet verebilir. Bu yüzden bir takım kazalar olmuştur. Şimdi maden ocaklarında kullanılan sigorta lâmbaları ancak manyeto ile açılabilir bir şekle sokulmuştur. Amele kat'iyyen açamaz. Ocaklarda kibrit, sigara da kullanırsa - yasaktır tabii - infilâka âmîl olur.

Sonra kömür tabakası makabla açılırken içinde bulunan gaz, büyük tazyik altında dışarı gelirken infilâk eder. Bir cereyan kontağı ile veya motörden, elektromotörden, yahud sigortanın yanlış açılmasından gene aynı infilâk vukua gelir. Bütün bunlardan başka anlattığım, infilâka sebebiyet veren tehlikeleri karşılamak için hükümetler maden ocakları için geniş bir şekilde muhafaza nizamnameleri hazırlamışlardır; madencilik muhafaza kanunları ortaya koymuşlardır. Bu kanun açık alevle, kibritle çalışmağı siddetle meneder. Sigorta lâmbalarının azami dikkatle kontrolü emredilmiştir. Elektrik tesisatlarının sureti inşası ve malzemesi, şartnameleri en ince noktalarına kadar tesbit edilmiştir.

Grizu gazinin tehlikesi yüzlerce senedenberi tanınmaktadır. Eskiden sigorta lâmbaları icad edilmeden, açık yağ lâmbaları kullanılırdı. Bunda alev açık olduğundan işiale pek müsaiddi. Amele sabahleyin iş başına geldiği zaman aralarında kur'a ile o günkü fe-dâiyi seçer, başına bir muhafaza kuku-letesi geçirir, uzun bir baston üzerine lâmba konulur, bu fedâi içeri salıverilirdi. Emekliye emekliye dört ayak giden bu zavallı az miktardaki grizu gazini patlatarak ilerler, arkadaşlarına çalışacak tehlikesiz muntaka hazırlardı. Amele gazin kesif olduğu muntakaya rastlarsa infilâk çok büyük olur, bu takdirde bittabi yıkılan ocağın altında kalırdı. Nihayet sigorta lâmbaları keşfedildi. Bu tehlike ortadan kalktı.

Bu kabil hâdiselere pek ziyade tesadüf edilirdi. Şimdi birçok infilâk sebepleri ortadan kalktığı için kazalar az oluyor. Fakat ne çare ki vuku bulduğu

Maden mühendisi Abdürrahman Denker zaman da maddî, manevî büyük hasarata sebebiyet veriyor.

Bir tarihte Belçikada gene grizu infilâki neticesinde bir maden ocağında yarım saatte tam 1000 amele ölmüştür. 1908 de Almanyada Radbod ocağında bir grizu infilâki 337 amelei öldürmüştü. 1905 te Almanyada Hamm şehrinde bir maden ocağında grizu patlamış, ocak çökmüş, yüzlerce insan ölmüş, infilâk toprağın sathında olan makine dairesini, hava kompresörünü temellerinden sökerek havaya fırlatmıştır. Burada da 17 amele ağır yaralanmıştır.

Maden ocaklarında azami dikkat ister. En küçük bir ihmal çok büyük bir faciaya sebebiyet verir.

★

Bunları dinledikten sonra toprağın altında her an ölümle karşı karşıya çalışan emele işçi, maden amele gözümün önüne geldi. Medeniyetin muhtaç olduğu malzemeyi vermek için tabiatın elinden verini yoğunu almağa uğraşan insanlığın, insana yaptığı bu mecburî zulmü, en çetin kazanılan ekmeğ parasasının nümunesi saydım.

Nu - Sa - Co

Almanya Rizeden 40 bin sandık portakal gönderilecek

Yaş meyvaya ve sebze tarım satış kooperatifi Almanyaya 80 bin sandık portakal ihracı için Alman firmalarile mutabık kalmıştır.

Bu portakalların 50 bin sandığı Dört-yoldan ve 30 bin sandığı da Rizeden ihrac edilecektir.

Şimdiye kadar 40 bin sandık ihrac edilmiş ve Dört-yolda anlaşma esaslarına uygun evsafta portakal kalmamıştır. Her ne kadar bazı firmalar müte-kabi 10 bin sandığın Dört-yoldan temin edileceğini iddia etmekte iseler de tarım satış kooperatifi bunu muvafık görmemekte ve Vekâletçe de tesbit edilmiş olan evsaf haricinde Almanyaya portakal gönderilmesine muvafakat etmemektedir.

Bu hususta Kooperatif Müdürü Nazif Ender, Almanların istediği ve evvelce tesbit edilen evsaf haricinde portakal gönderemeyeceğimizi ve Dört-yolda da bu evsafta portakal kalmamış olduğunu söylemiştir.

Almanyaya ihrac edilecek portakallar Rizeden gönderilecek ve bunların da ihrac tiplerine uygun ve ambalajlarının da tesbit edilen esaslarda olması temin edilecektir.

Dış piyasalar için arpa satışları yapıldı

Dün piyasaya Anadoludan 358 ton buğday gelmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi evvelki gün piyasaya arzettiği 90 tondan sonra buğday arzetmemiştir. Bugün dahi buğday fiyatlarında üç para bir düşüklük kaydedilmiştir. İhracatçılar dış piyasalar için 4,15 kuruştan arpa mübayaa etmektedirler. Gene dış piyasalar için ve 4,10 kuruştan Antalyadan 200 ve Samsundan 400 ton F. O. B. arpa satışları olmuştur.

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Fehim Efendiye dair bildiklerim

O bir zamanlar memleket'te tiyatronun terakki edeceğinden ümidini kesmişti. Hattâ kendisine aktör olmak için müracaat eden değerli san'atkâr Raşid Rıza, coğrafyacı Faik Sabri ve Raif Beylere: "Bu meslek adam geçindirmez, aç kalır, sürünürsünüz! ", demiş. arzularını is'af etmemiştir

- 3 -

Üstad Fehim Türk tiyatrosunun en büyük san'atkarlarından ve hizmetkârlarından biridir. Onun kadar mahrumiyetle, gayretle çalışmış pek az san'atkâr vardır. Fehim Efendi gözlerini mes'ud kapamıştır. Şundan dolayı ki, tiyatronun istikbalinin açık olduğunu ve tiyatromuzun kat'ettiği merhaleleri görmüş, bedbinliği sevince tahavvül etmiştir. O bir zamanlar memleket'te tiyatronun terakki edeceğinden ümidini kesmişti. Hattâ kendisine aktör olmak için müracaat eden değerli san'atkâr Raşid Rıza, coğrafyacı Faik Sabri ve Raif Beylere:

« Bu meslek adam geçindiremez, aç kalır, sürünürsünüz! »

Demiş, arzularını is'af etmemiştir. Üstad Fehim, 1857 de Üsküdar'da doğmuştur. Evvelâ Tophaneye girmiş, (İda-ri mahsus) fabrikasında tornacı olarak çalışmıştır. İlk tiyatro zevkini ve hevesini Gedikpaşa tiyatrosundan alan Ahmed Fehim 1876 da (İki sağır) komedisinde (Bonifas) rolle sahne hayatına atılmıştır. Fehim Efendinin sür'atle tekâmülünde Ahmed Vefik Paşanın büyük yardımı olmuştur. Üstad bunu her zaman söylerdi. Fasulyeciyan ile beraber Bursaya gitmiş, heyet o zaman Bursa valisi olan Ahmed Vefik Paşanın himayesine mazhar olmuş, burada Fehim Efendi Ahmed Vefik Paşanın rejisörlüğünde Molyerin aşağı yukarı bütün eserlerini oynamıştır.

Molyeri bize sevdiren odur. Molyeri en kuvvetli oynayan aktör, gene Fehim'dir. 9 sene evvel kaybettiğimiz büyük üs-

Üstad Fehim talebe ri ve dostları arasında

tadı 50 uzun yıl yetiştirmişti. Bana öyle geliyor ki daha 50 yıl bir Fehim yetişmez.

Fehim Efendi artık ihtiyarlanmış, istirahat çekilmesi zamanı çoktan gelip geçmişti. Fakat o hâlâ içinde taptaze duran san'at heyecanı başbaşıydı. Şehzadebaşındaki Millî sinemanın üzerinde bulunan odasında zevk için çalışıyordu. Bana oğlu kıymetli ressam Münif Fehimle afişler yapar, klişeler hazırlardı. Hattâ sahneye intisabımın on beşinci yıldönümünde kendi elile bir klişe yapmış, üzerine «komik», değil, «san'atkâr Naşit» diye yazmıştı.

1926 senesinde üstad san'at hayatının ellinci yılını doldurmuş bulunuyordu. Bu senelerde de Fehim Efendi tamamen çökmüştü. Çalışamayacak bir haldeydi. Manakanya Harbi Umumide ellinci san'at

yılı münasebetile bir jübile yapılmış, iyice bir para temin edilmişti. 1926 ya gelinceye kadar üstad Fehim için ödenmesi akla gelmeyen bu borcu değerli ve kadirşinas san'atkâr Raşid Rızanın teşebbüsile ifa etmek mümkün oldu. Üstadın vaziyetini ve buna kazandığı hakkı çok yakından bilen talebesi Raşid Rıza, böyle bir jübile tertib edilmesini düşünmüş, düşüncesini derhal mevki tatbika koymuştu.

Hazırlıklara başlandı. Mükemmel bir program tertib edildi. Jübilede bana da üstadla olan borcumu ödemek fırsatı verildi. Ben de bir perde komedi oynıyaktım. Bu teklifi sevinçle, iftiharla kabul ettim. O zamana kadar jübile nasıl yapılır bilmezdim. Hakikaten bu san'atkarların hayatlarında bütün yorgunluk-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kırım inekleri ve Maltız keçileri

Bizde çok sütlü diye tanınmış olan bu cins inek ve keçiler ancak sahilden pek uzak olmanın yerlerin iklimi ile barışabilirler. Hastalıklara dayanamadıkları gibi bol süt vermeleri için de daima çok iyi bir bakıma muhtaçtırlar.

Yazan: Tarımınan

Göynükte eski orman mühendis müvini Bay Nevzad Akgüngöre:

Kırım inekleriyle Maltız keçilerinin sizin taraflarda beslenip beslenemeyeceğini soruyor ve eğer «beslenebilir» dersem, bunlardan bir kaç başını nereden temin edebileceğinizi yazmamı istiyorsunuz. Bu hayli çapraz sual karşısında benim söyleyebileceğim şudur:

Gerek Kırım inekleri ve gerek Maltız keçileri sahilden pek uzak yere gelmeyen nazik yapılı hayvanlardır. Her ikisinin de memleketimizde (pek sütlüdürler) diye aldıkları şöret, yersiz olmamakla beraber bu şöretleri ancak memleketimiz çapında kaldıkça doğru olabilir. Yoksa Avrupalının ıslah edilmiş süt ırkını yanında bunların verim derecesi, dile alınmayacak kadar küçüktür.

İstanbul çevresinde de beslenen bu inek ve keçilerin soyları gittikçe yozlaşmakta (= dejenerasyon) bulundundan, bugün o eski şöretlerini kısmen kaybetmişlerdir.

Bilhassa büyük şehirlere yakın ahırlarda itina ile beslenen Kırım ineklerinin vakit vakit hastalandıkları, en ufak bir buluttan nem kapkıları çok görülür. Günde 10-12 litre süt alabilmek için bu ineklerin yemine, suyuna pek büyük itinalar göstermek zoru vardır. Birkaç sene önce, Ankara treninde görüştüğüm bir meraklı, İstanbuldan alıp içeri vilayetlere götürdüğü üç beş Kırım ineginin, daha kışa girmeden kan işemeden (= Piroplazmos'dan) öldüklerini bana yakıla anlatmıştı. Binaenaleyh sizin taraflardaki iklim şartlarını, yem ve bakım vaziyetini incelemeden kestirme olarak (beslenebilir diye bir hüküm vermek doğru değildir. Mahallî veteriner ve ziraat memurlarile istişareden istifade edebilirsiniz.

Bence saf bir kültür ırkı olmayan Kırım inekleriyle uğraşmaktansa Montafon, Monbelyard gibi gittikleri her memleketin iklimine uyabilmiş olan bir ırkın ineklerini beslemek daha doğrudur. Hiç olmazsa bunlardan yeterli kadar süt almak kabul olduğu gibi, aynı evsafı haiz yavrular almak ta mümkündür; halbuki Kırımlarda evsafı yavruya geçirmek kabiliyeti noksandır.

Bizde Göle, Balya gibi yerlerin mümtaz soyları bulunmakla beraber, Karacabey harası gibi devlet müesseselerinden birine baş vurursanız yukarıda söylediğim ırklardan birinin, yahud daha başka makbul bir ırkın yavru veya anaların dan damızlık tedarik edebileceğinizi umarım. Yok, mutlaka Kırım isterseniz bunları da İstanbuldan araştırmanız ve bir defa ziraat odasına başvurmanız fena olmaz kanaatindeyim.

Maltız keçilerine gelince: Bunlar iklim hususunda Kırım inekleri kadar hassas değildirler. Mutedil orman iklimlerine de kolaylıkla alışabilirler. Bu itibarla sizin taraflarda beslenebilmeleri ihtimali daha kuvvetlidir. Maltızlar çoban ve sürü ile beslenmekten ziyade, üçü beşi bir araya getirilerek elde beslenmeye daha elverişli olduklarından, eğer memleketinizde bu tarza uygun şerait varsa istifade edilebilir. Sıcak ve kuru bir yer, bol yiyecek temini takdirinde doğumları da ekseriya ikiz olur.

Maltızları ticarî mahiyette kullanmak ıktisadî olmamıştır. Sütü satmak gibi bir gaye varsa bu yol tavsiye edilemez. Aile ve köy ihtiyacı için elverişli olabilir.

Arzunuz üzerine size Maltız keçilerinin beslenmesi ve bakımı hususunda yardımcı edecek bir eseri de bildiriyorum: Bu eser (Keçi beslemek usulü) adında olup

(Devamı 10 uncu sayfada)

Bir gün evvel, Rânâ, bizzat Rafia hanıma giderek, o gece için kendisini de davet etmişti. Ve ikna için de, kulağına bir sır tevdi ediyormuş gibi:

— Şehzadeler gelecek.. fakat, Allah aşkına, kimsecikler duymasın! demişti. Müsteşarın karısını da aynı şekilde temin eyledikten sonra, sazandeleri ve hanendeleri de peylemiş, artık içi rahat olarak hazırlıklarını tamamlamıştı. Beberûhi, bu şatafatlı ziyafetin ne münasebetle çekilmekte olduğunu bir türlü anlayamıyordu. Bir sırasını getirip de sordukça, Rânâ sadece gülüyor, pek sıkıştırılınca da, çocuk gibi, dilini çıkarıp kaçıyordu..

Kanbur, bir taraftan çatal bıçağı, tabakları, sahan kapaklarını parlatırken, bir taraftan da kendi kendine bu muammanın haline çalışıyordu.

— Ne oluyor? diye söyleniyordu. Bu bizim Rânâ hanımın gene bir orostopogluluk tertib eylemekte olduğu aşıkâr. Aşıkâr amma.. aceb neyi, kimi istihdaf ediyor? Durup dururken bu masrafa ne lüzum vardı? Bu çengü çengâ-neden maksud nedir? Dündenberi, sadede ben, bakkala on liradan fazla öteberi için para ödedim. İki kocaman hasırlı rakıyı Limon iskelesinden buraya taşımak için kolum koymuştum. Boru değil, tam, çifti on iki okka! Hamala versene, a budala? Hayır! Şu kapıdan ekmekeyiyoruz diye, paralarının israfına gönül bir türlü katlanamıyor. Ne murdar tabiatım var, be! Oluk gibi bir yandan akıyor.. öte yanda ben, musluğu tıka-mağa çalışıyorum.. fakat, bizim Rânâ bacı da, ne kari!! Şeytana külâhını ters giydirir, alimallah! O zaptiye nazırı olacak teresin canına okuyacak. Yoo!.. Orası muhakkak! Lâkin, acaba ne icad edecek? Ben, diyorum ki, ihtiyar buradadır iken, on ikilere, falan, haber salıp da, evi bastıracağız.. lâkin, bugüne bugün, herif nazır.. zaptiye nazırı da üstelik. On iki, yirmi dört, kırk sekiz,

merete vız gelir! Kim bilir, buraya her düşüşünde, sokak ağzlarında, karşık bostanda, arkamızdaki telke bahçesinde, kaç tane hafiye gözcü vardır? Çürük tahtaya basar mı o? Ah, Rânâ sultan! Galiba bu işde sen aldanyorsun. Nene lâzım elin firavunu ile uğraşmak. İki baş sağ, sızdır dur. Hanım efendi cenabları bir yandan.. paşa hazretleri öbür yandan.. çek liraları! Doldur çömleği! Bak safana!.. Gel gelelim! Kari kini: Başka şeye benzemiyor. Öcünü almak için, icab ederse evi, kendi de içinde olduğu halde, heyetile ateşe verir. Ben, dünya evine neye girmedim ya? İşte bunun için. Maazallah, böylesine düşeydim, ister misin? Uğraş, dur, işin yoksal! Pek meraktayım, yahu, bu gece buraya düşecekler kim? Bir çoğu tanıdiktir, şüpheli yok. Beni burada görünce şaşacaklar. Lâkin ayıplamazlar; ne haddine? Onlar buraya haram işlemeğe geliyorlar, ben ise, helâl nafakamı, alımın terile kazanmak için buradayım. Meclis kurulu iken, birdenbire bir zelzele olsa da, ev yıkılıp, hepimiz altında kalırlarak ölse, onların topu birden, softa-

Son Posta'nın Romanı : 62

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

ların kavline cehennem, halbuki abdiâciz cennete âzım olur.. şu dünya, ne tuhaf be?! Meselâ, fukaranın birini, mezarlık arasında bir kadınla görüşürken yakalasalar recmederler de, paşava hazaretinin, Rânânın evinde cünbüş etmelerine herkes göz yumar. Sonra, gel de, haramda bile kaidei müsavata riayet eylemeyen bir cemiyetten hayır um. Neme lâzım? Ben şu şamdanlarımı da parlatayım, ondan sonra oturup tatlı tatlı enfiyemi çekeyim. lâkin, acaba, gelecekler kim? Rânâ sultan ne hazırlıyor? Var bu işde bir dubara, canım! Mutlaka var! Pır aşkına, bu benim bildiğim hatun, böyle âzım külfete girmez. Hele, bakalım: Ak-

şam olsun da, âyineci deveren ne suret gösterir?

★

Akşam üzeri, Beberûhi, kapıyı önce Rafia hanımla müsteşarın karısına açtı.. her ikisi de, kendisine her gelişerinde bol bahşış verdikleri cihetle, kanbur onlara karşı en mütebessim çehresini takınıyordu. Bu sefer de, aynı tehalükle karşıladı:

— Buyurun efendilerim! Buyurun şahbazlarım! Hoş geldiniz! Safalar getirdiniz!

Rafia hanım, önceden hazırlamış olduğu mecidiyeyi herifin avucuna sıkıştırarak beraber, sordu:

— Kuzum, İzzet efendi! Kimler var sizde bu gece misafir?

Beberûhi, tecahülünün samimiyetini belli eden bir tavırla cevap verdi:

— Vallah, bizim Rânâ hanım, sağ olsun, söylemez ki! Dündenberidir, ağzını araya araya hâl oldum.. balmumu ile mühürlenmiş sanki: Tek kelime koparamadım.

İki kadın bakiştılar. Demek, Rânâ kendilerine doğruyu söylemişti. Beberûhiye karşı bile bu kadar ketûm davranmış olması için, hakikaten buraya gelecekler şehzadegândan gayri-

kimseler olamazdı.

Eve girdiler; yukarıya çıktılar; soyundular, dökündüler. Salondaki havuzluğu görünce, her ikisinin de ağzları ağız kaldı. Doğrusu, sofrta, tam da hünkâr evlâdlarına lâyük surette tertib edilmişti.

Rânâyı tebrik ettiler. O da onlara, misafirlerin müstesna sıfatlarına binaen, izinleri lâhik oluncaya kadar, içerde, ayrı bir odada beklemelerinin muvafık olacağını söyledi. Bu teklifi doğru buldular, ve kızların gündüzleri oturdukları odaya girdiler.

Çalgıcılar, birer birer sökün etti. Önce, patlak gözleri, ve alkolden ihtikana uğramış kıpkızıl çehresile Tatyos geldi. Arkasından, koltuğunda lâvta-sı ile Onnik, ve kır perçemlerinin üzerinde aziziye kalıbı fesi, önü kâmilen iliklenmiş alaturka setresile hanende Viçen geldiler. Udi Âfetle Karakaş, o gün Gökşuda fasılda olduklarından geçtikmişler, piyanist Ahmed bey ise, hastalığını bahane eyliyerek özü dilemişti.

Bunlar, hep bir araya toplanarak sazlarını akord ettiler, ve hangi fasıldan, ne gibi şarkılar çalacaklarını, kararlaştırdılar. Kendilerine, meclisin kimlerden teşekkül edeceği bildiril-

mediğinden, pek ağır tarafına gitmeye yip, Ferahnâk, Hüzzam, Hicazkâr ve Hicaz fasıllarını tamamladıktan sonra, köçekçelere geçmeyi münasib görmüşlerdi. O yılın modası, güftesi Recai Zadenin, Hicazdan bestesi de Şevki beyin olan: «Sen bu yerden gideli, ey sağ zer.. seni söyler bana, dağlar, dereler!» şarkısı idi. Bu harikulâde şarkı umumî ve hususî meclislerde, Kâğıthane, Küçüksu, Gökşu, Çubuklu, Emirgân korusu, Libâde gibi halkın en çok devam ettiği mesire yerlerinde son derece rağbet görüyordu. Onu da o gece okumak üzere, aralarında mutabık kaldılar.

(Arkası var)

64 sene sonra alevlenen tarihî münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Faciyanın en yakın şahidi mabeynci Fahri Bey neden vak'ayı başmabeynciye başka, Vükelâya başka türlü anlatmıştı?

Dünkü kısmın hülâsası

[Sultan Azizin esrarengiz ölümlü tabiri eden gün, çıkan gazetelerin içinde en fazla tafsilât veren (Vakî) gazetesi, ölümün sebebinin intihara atılmış, padişahın damarlarını keserek fazla kan zayi etmek yüzünden vefat ettiğini kaydedilmiştir.]

Padişahın başmabeyncisi Hafız Mehmed Beyin, kendi elle yazmış olduğu hatıratında, ölüm esnasında padişahın nezdinde bulunan mabeynci Fahri Beyin ifadesine atfen, meselenin intihar olduğu zikredilmiştir.]

(Yazı devam ediyor)

[Şu vak'ı müellimeci ciğersiz üzerine, Valide Sultan ve alle ve benedegân; Zalimlere dedirir bir gün Hazreti Mevlâ Tallahu lekad aserekâllahu aleyha.]

Mısra ve âyeti hikmet, nahveti telâvet ve tezkâr ile beyhuş ve medhuş oldukları halde her biri bir tarafa yığılıp kalmış, ve bu sırada medhuş bir halde bulunan Valide Sultan hazretlerinin kulaklarında bulunan küpe ile parmaklarındaki yüzük, vicdan ve infaattan âri olanlar taraflarından sirkat tarikile alınmıştır.]

[Orada bulunan rüfeka ve benedegân, şaşırıp, efendimiz hazretlerinin vak'ı müellimelerinden on gün evvel (ferik) lik rütbesile mümtaz ve bin lira ihsanı şahanelerine nail olmuş olan (Ömer Paşa) celbedilmiş ise de, merhum velinimet olan padişah hazretlerini o halde görüp te müteessir olacak yerde, hayat ve memnâna ehemmiyet vermeyip ve tedavisinden imtina eyleyip (bu, iki sene evvel olmalı idi) deyip yüreklere delecek surette nankörlük göstermiştir.]

[Ondan sonra, müşarünileyh hazretlerinin taharrî vesaiti hayatıyesine emrine (Marko Paşa) götürülmüş ise de, haylûca zaman müdür etmiş ve müşarünileyhin hûnu nâhakki seylâbi âsâ cereyan eylemiş olmağla hayatı münkati olduğu ve bu âlemi fânîye mütehasıran veda eylediği Fahri Beyefendiden mesmu olmuştur.]

Gazeteler hatıratı nasıl tahrif ettiler?

Başmabeynci Hafız Mehmed Beyin bizzat yazılan ve elimizde bulunan hatıratı, aynen böyledir.

Halbuki, 927 senesinde bu hatıratı atfen neşriyatta bulunan bir gazete, hâdisenin en mühim kısmını - aslında mevcud olmayan - şu şekilde nakletmiştir:

[... Bu garib hâlâtın müteessir ve endişenâk olan Valide Sultan, Fahri Beye:

— Ben, bu hali beşenemiyorum. Acaba hasta mıdır?, Bu düşünce ve sükûnet, nedendir?..

Diye sormuş. Ve hâkânı mahlûn yalnız bırakılmamasına dikkat ve teselliye şîtab edilmesini tenbih eylemiştir.]

Fakat Abdülâziz Han, hiç bir lâkırdı dımleniyor. Söylenen sözlere, ruhi iltifat göstermiyordu.

Bir gün, dalgın gözlerle Fahri Beye bakarak:

— Bu dünyada bizim için tad kalmadı.

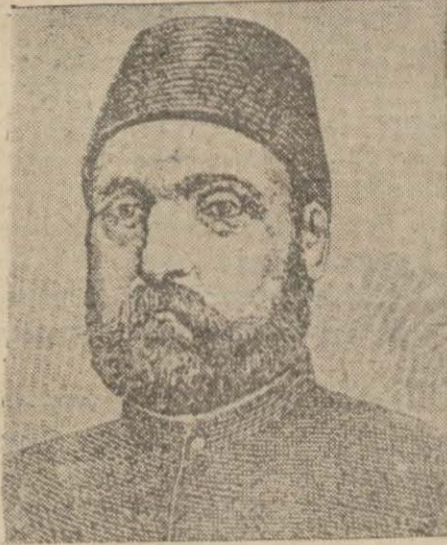
Demiş. Ve, Fahri Beyin tesliyetâver sözlerine ruhi iltifat göstermiyerek derin bir sükûnete müstağırık olmuştur.

Sultan Abdülâzizin izhar eylediği bu ahvali garibe, yanndakileri şüpheye düşürdüğü cihetle, kendisi daima yakından tahtı nezarete bulunduruluyor. Ve bilhassa, hayatına hatime verebileceği endişesi galib geldiği için, yanında alâti cariha bulundurmaktan içtinab ediliyordu.

Pazar günü sabahleyin sakalını tanzim etmek üzere, hizmetçi şahanelerinde bulunan benedegânına bir makas ile bir ayna getirilmesini emretmiş. Fakat ahval ve etvar hümayunlarında görülen ve her gün bin türlü evham ve tahayyülât ile teşeddüd ve tezayüd eden âlîmi yeis ve nevmididen naşi, kendisine makas vermekte tereddüd gösterilmişti.

Bundan muğber olan Sultan Aziz, vak'âsine:

Yazan: Ziya Şakir

Sadrazam Rüşti Paşa

— Ayol, valide.. sakalını düzeltmek için bir makas ile ayna istiyorum, vermiyorlar.

Diye, şikâyet etmiş... Bunun üzerine Valide Sultan, hakânı mahlûn emrini yerine getirerek makasla aynayı vermiştir.

Sultan Abdülâziz, ayna ile makası aldıktan sonra tenhaca, bulunduğu odanın kapısını arkadan sürgüliyerek bir köşeye çekilip oturmuştur.

Hakânı mağfurun etvari garibesini, makası aldıktan sonra oda kapısını ansızın sürgüliyerek gizlenmesi benedegânının nazarı dikkatini celbetmekten hâli kalmamıştır.

Bunun için, [oturduğu odanın balkona nazır penceresinden] hissettirilmeyecek surette kendisini tarassuda başlamışlardır.

İptida, hakânı müşarünileyh sakalını tanzime başlamış, yahud, öyle görünmüş, fakat birdenbire yerinden kalkarak, ihtimal, tarassud edildiğini hissetmiş, veya, böyle bir ihtimali aklına getirmiş olacak ki, pencerenin perdesini indirmişti.

Perde arkasından seçildiğine nazaran müşarünileyh, odanın başka bir köşesine çekilmişti.

Tarassudu daha ileri götürmeye ve içeri girmekten, nezaketen tehâşi eden benedegân, hariçten, odanın kapısı önünde beklemişler ve iradelerine intizar etmişlerdir.]

Başmabeynci Mehmed Beyin hatıratında, böyle romantik satırlar mevcud değildir. Şu halde bu satırlar, memba meğhul olan bir ilhamdan ibarettir.

Her hangi tarihi bir hâdiseyi romantize etmek caiz olabilir. Fakat, tarihin en kararlık noktalarına temas eden bir (hatıra) ya hayal mahsulü karıştırmak, hakikatın büsbütün kaybolmasına sebebiyet verir.

Düşülen hatalar

Nitekim, Hafız Mehmed Beyin (hatıra) sına bu asılsız satırları karıştıranlar, çok bâriz hatalara düşmüşler.. Sultan Azizin kanlı ölüm vak'asına sahne olan yeri, bir kerecik olsun gözden geçirmeye lüzum görmemişlerdir. Bu esrarengiz ölüm hâdisesi, (Çırağan sarayı) nda vukua gelmemiştir.

Sahne, Ortaköy iskelesinin alt tarafında, şimdi Ortaköy erkek lisesinin bulunduğu binadır.

Çırağan sarayı ile Ortaköy iskelesi arasında, biri küçük ve üçü büyük olmak üzere dört bina vardır. Bunlara eskiden (Fer'iye sarayları) denilirdi. Sultan Aziz, bu binaların, en başındaki saraya nakledilmişti.

Vapurla geçilirken görülür ki, gayet sade bir mimari tarzında, cephesi dümdüz yapılmış olan bu iki katlı binada, tek bir balkon yoktur. Yalnız, cepheye, üç hafif çıkıntısı vardır. Bu çıkıntılardan biri Boğaz tarafındaki köşede, diğeri de, Beşiktaş cihetine düşen köşededir. Sultan Aziz, Beşiktaş tarafındaki köşeyi teşkil eden çıkıntının alt katındaki odada ikamet et-

miş. Ölüm hâdisesi de bu odada vukua gelmiştir.

Bu odanın, Beşiktaş tarafına tek bir köşe penceresi, keza, deniz tarafına da üç penceresi vardır. Ancak çıkıntının Boğaz tarafına düşen küçük cephesinde diğerlerinden daha dar bir köşe penceresi daha mevcuttur.

Eğer bu odanın içi tarassud edilmek lâzım gelse, ancak yandaki odaların pencerelerinden görülebilir. Fakat bu görüş te, ancak mukabil köşedeki mahdud bir sahaya kadar münhasırdır.

Vak'â, ölüm hâdisesinin, bu köşedeki (köşe minderi) üzerinde vukua geldiği istidlâl edilmektedir. Çünkü, yerinde tahkikat icra eden yerli ve ecebi doktorlar bu odaya girdikleri zaman, (bu köşe minderin üzeri kan ile göl kesilmiş) minderin önündeki (hasırın üzerinde pihtı - lâşmış vâfir miktar kan bulunduğu) nu görmüşlerdir.

Ancak şu var ki; Sultan Aziz bu köşe minderinde oturup ta intihara hazırlandığı zaman, tam karşısına tesadüf eden pencereden tarassud edildiğinin farkına varmamış mıdır?

Farzedelim ki, yazıldığı gibi, farkına varıp ta, hariçten görülmeyecek bir yere çekilmiş olsun... Şu halde, doktorları bile ürktüken o (göl kesilmiş) kan lekесinin, başka yerde olması lâzım gelirdi. Halbuki, doktorların müşterek raporu, (pencerenin kurbünde bulunan köşe minderi) nden bahsetmekte, ve (hasırın (1) ötesinde berisinde dahi kan lekeleri müşahede) edildiğini kaydedilmektedir.

Şu da akla gelebilir. Acaba Sultan Aziz, odanın hariçten görülmeyecek bir köşesinde damarlarını kesip te, sonra köşe minderine gelip yıkılmış olamaz mı?..

Eğer böyle olsaydı, damarların kesildiği noktadan itibaren, köşe minderine kadar çok bariz bir kan izi bulunmak lâzım gelirdi. Bu da, derhal doktorların nazarı dikkatlerini celbeder ve rapora dercedilirdi... Halbuki rapor, ölüm hâdisesinin köşe minderinde vuku bulduğunu bariz bir surette göstermektedir.

Binaenaleyh.. Sultan Aziz makasla aynayı alıp odaya çekildikten sonra, kendisinin pencereden gözetlendiğine ve sonra da, gözetlendiğinin farkına vararak başka bir köşeye çekildiğine dair vuku bulunan iddialar, kabule şayan değildir.

Fahri Beyin birbirini tutmayan ifadeleri

Asıl dikkate şayan olan cihet; bu kanlı vak'â esnasında sarayda bulunan (mabeynci Fahri Bey) in ifadelerindeki te-zad, mübâyenet ve değişikliklerdir.

Başmabeynci Hafız Mehmed Beye vak'ayı yukarıdaki şekilde hikâye eden Fahri Bey, diğer zevata da başka şekillerde nakletmiştir.

O tarihte sadaret mektubcusu olan (Memduh Bey) (2) büyük bir vukuf ile yazdığı (Mir'atı Şüun) isimindeki kitaba, aynen şu satırları dercetmiştir: (3)

[O gün, Kuruçeşmedeki sahilhanem - den vükelâ vapuruna (4) binmek için Beylerbeyi iskelesine geçtim. Vapur geldi. Derununa dahil oldum. Âmedci Mahmud Beyin yanına oturdum. (Duy - dun mu, Abdülâziz intihar etmiş) dedi - ginde, vukuatı elmeden asla haberim olmadı. cihetle, tefekkürat ve teessürata daldım.]

(Devamı 10 uncu sayfada)

(1) Sultan Aziz bu odada ikamet ettiği zaman, yerde halı yoktu. Döşeme tahtaları üzerinde sadece beyaz Mısır hasır döşeli bulunuyordu.

(2) Sultan Hamid devrinde dahilliye nazırı olan (Memduh paşa).

(3) Mir'atı Şüun - Müellifi: Mehmed Memduh - Sayfa: 80.

(4) O tarihte vükelâ ve hükümet ricalı, halkın bindiği vapurlara binmezlerdi. Hususî bir vapur, vükelâ ve hükümet ricalının ikamet ettiği iskelelere uğradı. Bu yüksek mevkiî yolcularını toplar, Sirkeci iskelesine çıkarırdı... Bu vapura; (Vükelâ vapuru) denilirdi.

Hırsızlık Ansiklopedisi

Papelciler, defineciler, dızdızcılar, kumarbazlar

Papelciler hemen hemen hiç kalmamış gibidir, kumarbazlar da çok azalmıştır

Dolandırıcı, papela Şaşı Enver

Dolandırıcı kumarbaz İzzetli İhsan

Dolandırıcı ve dızdızcı Mehmed Ali

Gece hırsız Mehmed Emin

— 7 —

Papelcilik: Papelciler polisin gözünden uzak bulunan sokaklara, köşe başlarına «alât ve edevatları» nı getirip sergiyi kurarlar. Papelcilerin «alât ve edevat» ı neden ibarettir biliyor musunuz? Bir şemsiye ile üç tane iskambil kâğıdı.

Papelcilik «şeriki cürüm» e ihtiyaç gösteren bir hırsızlıktır. Şemsiyeyi idare eden adama bir yardımcı lâzımdır. Bundan başka müşteri rolünü oynayacak bir ortağı ve bir iki gözcüyü de kadroya idhal eylemek icab eder.

Bu suretle birleşen papelciler, kendilerine uygun tenha bir sokak, bir köşe - başı seçtiler mi hemen faaliyete geçmenin çaresine bakarlar. Şemsiyeyi açtıktan sonra ortaya üç iskambil kâğıdı çıkarırlar. Bunların ikisi boş, biri doludur. Misal olarak papazı, kız, bacağı alalım. Papaz dolu olsun, diğerleri de boş. tezgâh böylece kurulduktan sonra, içlerinden biri gelip geçenlerden avanak olanları tavlamağa başlar.

— Bire beş kazanıyor, lirayı veren beş kâğıd alıyor, gibilerden...

O böylece bağıra dursun, diğer bir papelci de müşteri imiş gibi şemsiyenin önüne düşer. Lirayı verir, dolu olan kâğıdı seçer. Meselenin hüner tarafı buradadır. Papazı dolu olarak kabul etmiştik, değil mi? Bu kâğıdın ucu kırıktır. Meselenin künhüne vakıf bulunan papelci kâğıdın tersine çevrildikten sonra onu hemen seçer ve gûya da beş lirayı kazanır.

Gelip geçenlerden şemsiye başına birikenler, bu kârlı alış verişini görünce iştahlanırlar tabii... Onların arasında gûya açığöz olanlar varsa, yahud kendilerinde böyle bir maharet tevehhüm edenler bulunuyorsa papazın kırığına mim koyduktan sonra lirayı feda ederler. Papelciler, zavallının neşesini kaçırmamak ve kendilerinin de tek liracıya inhisar ettirmemek için onu el elden yere calmazlar.

Bir alıp beş verirler. Bu sefer cüzdandan beşlik çıkar, onluk çıkar... Bu akıllı müşteri papazın kırığına dikkat ettiği için gene kazanacağına emindir. Para şemsiyenin üstüne konur. Üç kâğıdı eline alan papelci, kaş ile göz arasında papazın kırığını düzeltir. Onun yerine kız, yahud bacağı kırar. Bizim sözümü ona açık göz, kırık kâğıdı papaz zannettiği için ona el atar. Beşlik yerine onluk, onluk yerine ellilik tahayyül ederken hava alır... Ona:

— Ne yapalım, kısmetin bu kadarmış, derler.

Öyle ya, oyun bu, kaybetmek te var, kazanmak ta! Adamcağız, biraz mızıkçılık edecek olursa!

— Lirayı atıp beşliği kıvrırmak tatlı mı idi, babalık? diye üstelik paparayı da yer; garesiz boynunu büküp, caddeyi tutmak mecburiyetinde kalır. İş daha uzatacak olsa, o bir kişidir, karşındakiler dört, beş... Polise haber vermeğe kalksa, karakola gidinceye kadar papelciler de caddeyi tutarlar...

Bereket versin ki, bugün zabitanın sıkı tedbirleri yüzünden papelciler hemen hemen hiç kalmamış gibidirler.

Definecilik: Bu nevi hırsızlığı meslek edinmiş olanlar bilhassa taşradan gelenleri kollarlar. Piyasa yerlerinde, kahvelerde dolaşırlar. Ellerine bir av geçirdiler mi, onun ile hemen ahbablığı yoluna koyarlar. Bu ahbablık bir hafta, on gün kadar hâdisesiz devam eder. Sonra, iş, sırın açılmasına kalır. O zaman, definecinin bir de arkadaşı ortaya çıkar. Bu nis-

beten az yaşlıdır. Toraman olanı, taşralı ve paralı ahbabına:

— Bizim çocuk, der, kilise tamiratında (yahud eski bir konağın yıkılmasında) çalışıyordu. Temel açılırken, (yahud eski bir duvar delinirken) bir yığın para bulmuş. (Yahud külçe külçe altınlar) bunlardan birini bana verdi. Tanıdık bir kuyumcu var. Ona gidip gösterdim, hâlis altın birader: Tam 18 ayar... Fakat bunları ortaya çıkaramıyoruz, korkuyoruz. Sizin gibi sır saklamasını bilir bir ahbabımız olsa, mesele yok.

Bu sözlere muhabat olan, bahis ile, hemen alâkalanır. Nümüne mahi görmek ister. Cepten binbir itina ile çıkarılan ve bir serkıldoryan sigara kutusu büyüklüğünde olan define nümunesi ortaya konur. Bu parça hâlis bakırdır. Yalnız uç tarafına birazcık altın karıştırılmıştır. İnce bir ege ile, kâğıdın üstüne, külçenin altın ucundan altın zerrelere dökülür. Bunu alan zat, soluğu kuyumcuya alınca, sevincinden deliye döner! Çünkü, kâğıdındaki tozlar, hakikaten 18 ayar altındır.

Ondan sonra pazarlık faslı başlar. Bu alış verişten her iki taraf ta memnundur.

Zira, defineyi alan beş yüz, bin lira vermek suretile kırk, elli bin lira kazanacağına kanidir; defineciler de paraları ceplerine indireceklerine!

Lâkin, müşterinin sevinci çok sürmez. Gittiği kuyumcu külçenin ne idüğünü söyleyiverir. O vakte kadar atı alan Üsküdarı geçmiştir amma müdürîyet ikinci şube 3 üncü kısım memurları bu kabil atları alanları Üsküdardan değil, Bağdaddan bile çevirmesini bilirler!

Dızdızcılık: Defineciliğin esdidir, diye biliriz. Yalnız, dızdızcılar, defineciler gibi para bulduk, palavrası yerine tek lirayı çift yapıyoruz, yalanını kıvrırır! Sözüme ona bir de makineleri vardır. Bu, alelade tenekeden yapılmış müstatil bir kutudan başka bir şey değildir. Bir uçtan sokulan lira, diğer uçtan iki tane olarak çıkar. Halbuki mesele el çabukluğundan başka bir şey değildir. Paranın altına, yeni bir lira konmuş ve bunu gûya makine doğurmuştur!

İlk tecrübe günü, liralar çiftleştirilir. Ertesi günü sıra beşliklere, onluklara gelir. Amma ikinci tecrübedeki kazayı hiç sormayın! Onluk yerine, makineden simsiyah, buruşuk bir kâğıd çıkarır. Sebeb? Eczalar fazla gelmiş, para yanmış! Vermezse mabud, ne yapsın Mahmud!

Kumar: Biliyorsunuz ki menfaat mukabilinde kâğıd oynamak, oynatmak kanunen yasaktır. Buna riayet etmeyenleri, hususi ve umumî yerlerde kumar oynatanları ve oyundan ganyot alanları zabıta takip eder ve kumarı meslek edinenleri de mahkemeler cezaya çarpar.

Kumarbazlar da son zamanlarda, epeyce azalmıştır.

Hırsızlık ansiklopedisi bitti. Son söz olarak, bizi bu kabil şerirlerden muhafaza eden Türk polisine teşekkür ediyorum.

— SON —

Sabih Alaçam

Çorluda Ankara temsil heyeti

Halk san'atçısı Zeki Alpanın idaresinde Ankara temsil heyeti adlı tiyatro heyeti bir kaç gündenden Çorlu belediye sinema salonunda memleketimizin tanınmış muharrirlerinin eserlerini oynamaktadır.

Heyet muvaffakiyetli temsillerle bütün Çorlu münevverleri ve halkının sempatisini kazanmıştır.

Tramvay ve Tünel şirketleri bu sabah bilfiil hükümet eline geçti

İstanbul Tramvay ve Tünel şirketleri bugünden itibaren fiilen tarihe karışmıştır. Bir ay evvel Nafia Vekâletince satın alınan ve Kanunusani başından itibaren hükümet hesabına şirketler tarafından işletilen Tramvay ve Tünel idareleri bu sabahdan itibaren bilfiil hükümet eline geçmiş bulunmaktadır.

Bir müddettenberi yapılan devir ve tesellüm muameleleri sonunda hazırlanan evrakın son imza merasimi dün öğleden evvel Nafia Şirketler Başkanlığı ve Tramvay - Tünel idareleri tesellüm heyeti reisi Süruri Devrimer ve Tramvay şirketi Müdürü M. Kindorf tarafından yapılmıştır. İmza merasimi bir saat 20 dakika kadar sürmüş, bütün evrak ayrı ayrı imzalandıktan sonra eski Tramvay şirketi müdürü kısa bir hitabede bulunarak tesellüm heyeti reisini tebrik ve kendisine teşekkür etmiştir.

Dün de yazdığımız gibi, bu sabahdan itibaren Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinde bayram yapılmaya başlanmıştır. Bu idarelere aid bütün vesait ve binalar bayraklar ve yeşilliklerle donatılmıştır.

Sabahleyin saat 5 te Şişli, Akaraya, Beşiktaş tramvay depolarında bütün tramvay müstahdemine çay ziyafeti verilmiş, kurbanlar kesilmiş ve Nafia Şirketler Başkanlığı Süruri Devrimer saat 5,30 da Şişli deposundan ilk tramvay arabasını bizzat talrik etmiştir.

Bugün öğleden evvel Tünel ve Tramvay muvakkat idare heyetine her iki idarenin memurları takdim edilecek ve şirketlerin millileştirilmesinden dolayı yapılacak tebrikat kabul olunacaktır. Bundan sonra Taksim Cumhuriyet abidesine bir çelenk konacak, öğleden sonra saat 16 da Parkotelde ve Metro handa birer çay ziyafeti verilecektir. Parkoteldeki ziyafete Vali ve Belediye Reisi, Nafia Vekâletine mensub müdürler ile, Tramvay ve Tünel idareleri müdürleri davet olunmuşlardır. Bütün Tramvay ve Tünel memurları bugün yakalarında birer rozet taşıyacaklardır. Gece bu idarelerin binaları elektrikle tenvir olunacaktır.

Tramvay ve Tünel müstahdemlerinin şapka ve yakalarındaki şirketlere aid alâmetler de, dün kaldırılmıştır.

Maden ocağı faciasının müsebbibleri arıyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Kadar ocağa çok iyi bir şekilde çalışmıştır. Facia sebepleri üzerinde duran alâkadarların tahminlerine göre facia şöyle olmuştur:

Lâgımcı Murad Allümör dö Sürto ismi verilen manyato ile çalışırken manyato üzerinde bir elektrik şerresi hâsıl olmuş ve mevcut grizu infilâk etmiştir.

Tahlisiye teşkilâtının ve Maden Tatbikat mektebi talebesinin yardımları
Zonguldak, 28 (Hususî muhabirimizden, telefonla) — Kaza yerinde geçit açmak için ve gaz maskelerle mücehhez ekipler faaliyetlerine devam etmektedir. Kazada ölen amelelerden 18 inin cesedi çıkarılmıştır. Kurtarma işinde çalışan maden bölgesi tahlisiye teşkilâtının meşasını bilhassa kaydedirim. Bu teşkilâta vazife alan Maden Tatbikat mektebi son sınıf talebesi geçit altında kalan amelelerin kısmını muhakkak bir ölümden kurtarmışlardır.

Yarın maden kuyularında fen vazifesi alacak bu gençlerin vazife aşklarını gözetmek bir borçtur.

Kazanın sebepleri

Kaza lâğım atılırken grizu gazının işi ile vukua gelmiştir. Kazanın sebepleri hakkında en galib ihtimal budur. Bugün kaza yerindeki tahkikattan anladığıma göre, ocağın kabaran tabanlarını normal haddine indirmek için madenci işlâh ile batar yani piç tâbir edilen dinamit atılırken grizu infilâk etmiştir.

Maden mühendisleri bu dakikaya kadar hâdisede fenni bir ihmal olup olma-

diğini tetkik etmektedirler.

İktisad Vekili tahkikat yapıyor
Zonguldak havzasının kaza tarihinde grizu işlâhının vukua getirdiği ölüm nisbeti bu facia ile bir rökör teşkil etmektedir.

Bu itibarla İktisad Vekâleti kaza ile çok yakından alâkadar olmuştur. Mes'ul ve müsebbiblerin meydana çıkarılmaları için Ankara Maden Umum Müdürlüğü Başmühendisi Halil Pekmen Zonguldaka gönderilmiştir.

Gaz maskelerle mücehhez kurtarma ekipleri ocağa çöküntü hatlarından zaman zaman cesedler almaktadır.

Havza Umum Müdürlüğünün beyanları
Kömür havzası Umum Müdürü İzzetin Nişbayı gördüm, bana:

«İktisad Vekâleti hâdisesi ile çok yakından alâkadardır. Kazanın menşei ve müsebbiblerinin tahkiki için de salâhiyyet adamlarını buraya göndermiştir. Bu bakımdan mütehassısların verecekleri raporlara intizaren hâdiseyi normal seyrile görmek lâzımdır. Bunun dışında söyleyecek bir şey yoktur» dedi.

Veniden bir ocağın çöktü

Zonguldak (Hususî) — Evvelki sabah vukubulan infilâk bu civardaki diğer ocağın da tehlikeli bir duruma sokmuştur. Bugün infilâkın vukubulduğu mahalle yakın İhsaniye mevkiinde de bir çöküntü olmuş ve iki amele enkaz altında kalmıştır. Bunlardan biri ölmüş, diğeri ağır bir surette yaralanmıştır.

Diğer ocaklarda da bu gibi hâdiseler vukuundan korkulmakta ve ihtiyat tedbirleri alınmaktadır.

Genç bir kadının kocasını zehirliyerek öldürdüğü anlaşıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Nazım isminde bir adam sancılanmış, üç gün sonra da vefat etmiştir. Nazım hastalığı sırasında kendisini muayene eden doktor tarafından verilen ilaçlar da, vefatı önleyememiştir.

Cenaze kaldırıldıktan ve defnedildikten sonra ölenin komşuları tarafından, adliyece bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbarın mahiyeti Nazımın genç karısı Haticeyi çok ağır bir itham altında bırakmaktadır. Zira, onun kocasını zehirliyerek öldürdüğü iddia edilmiş ve delil olarak ta şunlar gösterilmiştir:

Hatice Cemil isminde bir gençle münasebat peyda etmiş ve ölümünden bir yıl evvel kocası, karısı ile âşığı Yeni-kapıda bir sandal gezintisi yaparlarken yakalamıştır. Bu hâdisede, karı kocanın arasında şiddetli bir kavgaya ve bunu takiben de devamlı bir iğbirara sebep olmuştur.

Nazım, bu hâdiseden bir sene sonra hastalanmış ve üç gün sancılar içinde kıvrılırken, yanındakilere lâf arasında:

« Karım verdiği bir şerbeti içtikten sonra bu hale düştüm. Acaba, onda dokunacak bir şey mi vardı» gibi sözler sarfetmiştir.

İşte, bu ihbar üzerine derhal adliyece tahkikata başlanmış ve ilk iş olarak Nazımın cesedi mezardan çıkarılarak, morga kaldırılmıştır. Yapılan otopsi sonunda filhakika ölünün aphasında şiddetli arsenik mürekkebatı bulunmuştur.

Bunun üzerine müddeumumilik hâdisenin şahidlerini celbederek dinlemiş, onlar da ihbarı teyid etmişlerdir. Şahidlerin anlattıklarına göre, hasta:

« Bana doktor çağırın!» dedikçe, karısı:

« Doktorluk bir hastalığın yok, ben seni tedavi ederim» diyerek, doktor çağırılmaktan kaçınmıştır.

Suçlu kadın ise, yapılan sorguları sırasında, hakkındaki iddiayı reddederek:

« Ben kocamı çok sever, ona şefkatle bakardım. Bana isnad olunan cürüm yalan ve iftiradır, demiştir.

Fakat, tahkikat sonunda toplanan bü-

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1699 m. 183 Kcs. 190 Kw.

T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T.A.P. 31,76 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMPA - 1/3/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.10 - 14: Riyaseticümhur Bandosu - (Şef: İhsan Künger). 1 - Line - ke - Muzaffer sâlahlar (Marş), 2 - Schreiner - Konser polkası (Klarinetler için), 3 - Saint - Saens - Sarı Prenses uvertürü. 4 - Mascagni - «Kavaleriya Rustikana» (müzikli dramından seleksyon). 18.30: Program. 18.35: Müzik (Çigan vesaire - Pl.) 19: Könuşma, 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti - Nişabürek), Celâl Tokses, Hakkı Derman; Esref Kadri, Hasan Gür, Basri Üfler. Hamdi Tokay. 20: Ajans, meteoroloji haberleri, zi-raat borsası (flat). 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Refik Fersan, Fahre Fersan, Cevdet Çağla. Okuyanlar: Muzaffer İkar, Semahat, 1 - Tatvosun - Suzınâk pesrevi. 2 - Sedad - Suzınâk şarkı: Ne çok çektim hasretini. 3 - Hacı Fak - Suzınâk şarkı: Kuzucum ne kaçarsın. 4 - ..... - Suzınâk şarkı: Sensiz geceler geçti. 5 - Falz Kapancı - Suzınâk şarkı: Unutma acanım. 6 - Osman Nihad - Suzınâk şarkı: Ne müşkülüm seni sevmek. 7 - Falz Kapancı - Suzınâk şarkı: Yatağın gülden yapsam. 8 - Şevki bey - Hicaz şarkı: Kış geldi fırak. 9 - Şevki bey - Kudretin kâfi değil. 10 - Aziz efendi - Hicaz şarkı: Çıkıp arzı cemal eyle. 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.20: Esham, tahvilât, kambiyo - nuket borsası (flat). 21.30: Temsil (Doktor..... Yazarlar: Ekrem Resid ve Kemal Tözen). 22: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın), 1 - Willy Richartz - İkbaharda bir çift âşık - uvertür. 2 - Schalkowsky - Şarkıoçuk. 3 - Lumbe - Sampanya (Galop). 4 - Sled - İkbahar melodisi. 5 - Micheli - Buseler serenadi. 6 - Franz Sadek - Viyana sen benim rüyalarımın şehrisin. 7 - Henriques - Periller rakı. 8 - Gulotta - Intermezzo. 9 - Recktenwald - Viyana müzikleri - Potpurl. 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Hayatım: Fehim Efendiye dair bildiklerim

(Baştarafı 8 inci sayfa)

larımı, üzüntülerini, sükutu hayallerini, meşakkatlerini unutturan bir hâdisesi oluyor. Bunu bana yapılan jübilede çok güzel anladım. Jübile bütün bir san'at ömrünün mükâfatı yerine geçiyor.

Jübile gecesi, Tepebaşı tiyatrosu memleketin en güzide halkile tika basa dolmuştu. Bay Refik Ahmed, merhumun hayatını ve sahnemize yaptığı hizmetleri anlatan çok güzel bir konferans verdi.

Sonra tek mil san'atkarlar sahnede toplandılar. Üstad yüksekçe bir yere oturdu. Hepsini kıdem sırasile hocalarının elini öptüler. Başına san'at tacı geçirildi. Büyük san'atkar bu esnada göz yaşlarını zaptedememiş, bembeyaz saçlarının altında bir nur parçası gibi duran zeki ve sevimli gözlerinden yaşlar akıtmağa başlamıştı. Ben de bu seremoniyi kulisten seyrediyordum. Kendimi tutamadım. Ben de ağlamağa başladım. Bu bir sevinç ağlaması idi. San'atkâra verilen kıymeti görüyordum.

Bu merasimi müteakib Şehir Tiyatrosu bir piyes oynadı. Arkasından bir konser verildi. Daha sonra merhum arkadaşım Fahri, komik Hasan Efendinin kürikile, makyajile sahneye çıkarak bir monolog söyledi; çok takdir edildi, alkışlandı. Sıra bize gelmişti. Üstadın gecesinde her tip san'at eserlerine yer verilen bir programda tulufta mahcub etmemek için dışı tırnağa takmak lâzımdı. Oynayacağımız oyun:

(Beyimin tiyatroya merakı).. Oynayanlar: Fahri, Halid, Çobanyan, ben.

Bu komediyi hakikaten büyük bir muvaffakiyetle oynadık. Bir saatten fazla bir zaman halkı gülmekten kırdık, geçirdik. Jübilenin tafsilâtını veren gazeteler

bizden de uzun uzun bahsediyorlar. «Tulufta da yetiştirdiği büyük san'atkarlar varmış!» diyorlardı.

Bizim komediden sonra, Raşid Rıza, Büyük Behzad, Vasfi Rıza, rahmetli Muvaahhid, Küçük Kemal, Bedia, Şaziye, Molyerin «Zor nikâh»ını mükemmel bir şekilde temsil ettiler. İşte üstada yapılan jübile de böyle geçmiştir.

Şimdi tekrar bize dönelim. İpeki kardeşlerin idaresinde bulunan Millet tiyatrosunda oynadığımız söylemişim. İpeki kardeşler müddetleri bitince tiyatroyu Kâzım Beye terkettiler. Kâzım Bey de Şark tiyatrosu müsteciri Şükrü Beyle her iki tiyatroyu birleştirerek ortak oldular. Biz aynı heyet ve seraitle oyunlarımıza devam ediyorduk. İpeki kardeşler beraber çalıştığımız sıralarda bana bir İzmir turnesi teklif etmişlerdi. Bu teklif kendi hesabımıza olduğu için cesaret edememiştik. İpeki kardeşler ayrıldıktan sonra da bu teklifi tekrarladılar. Yeni patronlar kabul ettiler. İş devam ettiği müddette oynamak üzere İzmir'e gidilmesine karar verildi. İzmir için yeni bir kadro yapıldı. Asım Efendi, Halid, şimdi Şehir Tiyatrosunda bulunan san'atkar Said, komik Ahmed, komik Ali Rıza, Hulûsi, Ahmed, Şamram, Agavni Necib, Avantiya, Eliz, Mari yeni heyeti teşkil ediyorlardı.

Yalnız bir mesele kalyondu. Gayri müslimler Dahiliye Vekâletinden izin almadan Anadolu'ya gidemiyorlardı. Bu işi hal için şimdi Şehir Meclisinde aza bulunan tüccar Topkapılı Bican Bağcıoğlu, Şükrü Bey ve ben Ankara'ya gittik. Ankara'da o zaman Müdafaa-i Milliye Vekili bulunan sayın Receb Pekerin yaveri Selâmiye misafir edildik.

(Arkası var)

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Ziraat: Kırım inekleri ve Maltiz keçileri

(Baştarafı 8 inci sayfa)

Bay Cafer Fahrindir. Kitabıcılardan birine yazarak getirtebilirsiniz.

Tarımın

Meyva suları

Tokatta Bay Sahir İnce'ye:

Meyva sularının bizde ucuz fiatla yapılması mümkün olsa bile halkımız bu nevi içki lere alışkın olmadıktan (şimdilik mühim bir ticaret teşkil etmeyeceğini tahmin etmekte) hakısızdır. Türkiye için tamiminden fayda umulan yegâne meyva suyu (üzüm suyu) dur. Bir çok memleketlerde gittikçe daha ziyade çıkarılmasına ve benimsetilmesine çalışılan meyva sularından biri de budur. Almanlar bir nevi filtre ile üzüm suyunun ihtimarına âmil olan bakterileri a-yırarak uzun müddet muhafazasını temine muvaffak oldukları gibi muayyen bir derece hararete taksim etmek veya bazı maddeleri üzüm suyuna katmak suretile de muhafazasını mümkün kılmışlardır. İkinci şekil bilhassa Bulgaristanda revactadır. Almanlar hâlen ve en çok yazın Apfelsaft dedikle-

ri elma usaresine almışlardır. Bu, Fransızlar İncire dedikleri elma şarabı değildir. Birincisinde meyva suyu alkolü ihtiva etmez. İkincisinde ise meyva suyunun şekeri ihtimar neticesi tamamen alkolle tahavvül etmiştir.

Bizde Ankara Ziraat Enstitüsü bir zamanlar meyva suları üzerinde çalışmıştı. Merhum Zafir Rıza üzüm suyu için güzel tecrübeler yapmış, iyi neticeler de almıştı. İçki düşmanları cemiyeti vücude çok yararlı olan üzüm suyu imalatının ateşli bir taraftarıdır. Halkalı Ziraat mektebinin imalatı üzerinde dikkatle durmuştu. Doktor Bestim Ömer de (Üzümle tedavi) adlı eserinde üzüm suyunu çok kıymetli tetkiklerle över. Birkaç yıldır üzüm suyunun bizde de harcılaem bir içki haline getirilmesine için etüdler yapılmaktadır.

Alfööm meyva suları ve şarapları hakkında Dr. Fuad Allın eski harflerle bir eser olacaktır. İnkilâb kütüphanesi vasıtasile kendisine yazarsanız belki sizi daha çok tenvir eder. Bununla beraber ben de müsâhib bir fırsatta bu mevzuu tekrar düzmetkiyeyindeyim.

Tarımın

64 sene sonra alevlenen tarihî münakaşa

(Baştarafı 9 uncu sayfa)

O aralık, hariciye nazırı Resid Paşa işaret ettiğinden, nezdine gittim.

(Ah, mektubcu bey. Başımıza, neler çıktı?... Hal maddesinden dolayı Avrupaya söz anlatmakta müşkülât çekiliyordu. Sureti irtihali, başka bir derd ve melâl tevliid eyledi) diyerek pek samimi teessür gösterdi.

Vapurla Ortaköye geldik. Sadrazamın, karakolhanede olduğuna dair malûmat alındı, Abdülâziz Han, teslimi ruh edince, askerler karakolhaneye kaldırmışlar. Sadrazam Rüstü Paşa, Şeyhislâm Hayrullah Efendi, Şûrayı devlet reisi Mithat Paşa, serasker Avni Paşa, bahçede kanapelerde oturuyorlardı.

Hal'den sonra, müşarünleyihin hizmetinde İkenasından Fahri Bey bırakılmıştı. Vükelâyi mevcudeye, giryan giryan, hâli bu vechile takrir ve beyan ettiler:

«Hakanı merhum, geceleri uyumaz olmuş. Ahirete intikali sabahında, ipida validelerini ziyaret etmiş. Üç kere abdest almış. Tırnak makasını istemiş. Ondan kapısını kapamış. Mushafı şerif almış. Kur'ana nazarla, fedağı can eylemiş... Kapının dışından boğuk bir ses işitilmekle cariyele kapıyı kırarak içeri girince feryad koptu. Valide Sultan ve evlâdi kiramlarile kadın efendiler yetişmiş nâşa sarıldılar. Cesedleri, asker marifetile karakolhaneye alındı.»

Görülüyor ki.. Fahri Beyin, başma beyinci Mehmed Beye anlattığı şekil ile vükelâya karşı vuku bulan ifadesi arasında büyük farklar vardır.

Bu ifadede, pencereden tarassuttan vü saireden bahsedilmiyor. Buna mukabil üç kere abdest almak, mushaf açmak tan ve Kur'ana nazar ederek fedağı can eylemek gibi, ilk ifadeden farklı hareketler ortaya çıkıyor.

Yeni Türk Musiki Yayın Kurumu Başkanlığından :

9.3.39 Perşembe günü saat 14 de Beyoğlu Taksim meydanından Abide karşısında İzzet salonunda fevkalâde toplanacak kongrede galgıcı, okuyucu, oyuncu bütün artist, san'atkarların hazır bulunmaları ilân olunur.

Başkan: H. H. Taşkıran

Yeni bütçe dün Meclise verildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1939 yılına aid bütçe projesi hazır - lanmış ve bugün Büyük Millet Meclisine takdim olunmuştur. Bu bütçemiz, 938 senesi bütçesine nazaran 11 milyon lira fazlasıyla 260.956.000 lira olarak tesbit edilmiştir.

Varidat ile masraf arasında tam bir tevazün ve rakamlarda tam bir samimiyet ifade eden ve Cumhuriyet um - delerine ahenkli bir manzara arzeliyen bu bütçede tebarüz ettirilmesini muvafık gördüğüm başlıca noktalar şunlardır:

a — Memleket müdafaası hizmetlerinin takviyesi için milli müdafa grup bütçelerine geçen seneye nazaran -11,5- on bir buçuk milyon liralık bir zam yapıldığı gibi günden güne inki - şaf etmekte olan ilim ve irfan mües - seselerimizin ihtiyaçlarını karşılamak üzere de Maarif Vekâleti bütçesi - ne -1,5- bir buçuk milyon, ziraat mah - sullerimizin ıslah ve inkişafı işleri için, -600.000- altı yüz bin ve halkın sıhhatinin korunması ve sarı hastalık - larla mücadele hizmetleri ve hastane gibi müesseselerin ihtiyaçları için de -600.000- altı yüz bin ve memlekette huzur ve asayişin temin ve muhafaza - sı vazife ve mes'uliyetini üzerine alan emniyet ve jandarma teşkilatları ih - tiyaçları için de sekiz yüz bin liralık bir zam icra edilmiştir.

Diğer dairelerin mübrem ve vatan - daşların faydalı işleri için de bir mil - yon liraya yakın bir zam yapılmıştır.

Yukarıda saydığım bu zamlar, -11- on bir milyon lirası geçen seneye na - zaran bugüne kadar tahakkuk eden va - ridat fazlasıyla ve 5.000.000 beş milyon lirası da muhtelif dairelerin tasarrufu mümkün görünen tertiblerindeki ten - ziller ve muvakkat mahiyetteki hiz - metlerden yapılan tasarruflarla kar - şılanmıştır.

Gerek şimendifer, gerek sanayi programlarımızın istilzam ettiği kar - şılıklar da ayrıca tamamen derpiş ve temin olunmuştur.

Şu maruzatıyla memleket ihtiyaç - ları sıralanarak içinde bulunduğumuz eihan şeraitine göre en hayati ve ehem - miyetli olanları başa alınmak ve va - tandaşların doğrudan doğruya hayati menfaatlerine taallük edenleri gözö - ründe bulundurulmak suretile 1939 yılına aid devlet ihtiyaçları bu bütçe - mizde yer almış bulunmaktadır.

Cumhuriyetin feyizli manzara ve neticelerini rakamların en belligi ifadelerle sinesinde toplayan bu bütçemizin de geçen Cumhuriyet bütçeleri gibi inkişaf ve vatandaşlar için büyük kolaylıklarla tahakkuk ettirileceğini kuvvetle umarım.

Vekâletlerle dairelerin bütçeleri
Ankara 28 (Hususî) — Bugün Büyük Millet Meclisine tevdi edilmiş olan 1939 yılı bütçesi masarifatı yekûnunu teşkil eden 260.956.000 lira muhtelif Vekâletler ve daireler arasında şu suretle inkisam etmektedir:

Büyük Millet Meclisi	3.918.000
Riyaseticümhur	407.000
Divanı Muhasebat	652.000
Başvekâlet	1.300.000
Devlet Şûrası	348.000

İstatistik Umum Müdürlüğü	242.000
Devlet meteoroloji işleri Umum Müdürlüğü	646.000
Diyanet İşleri Riyaseti	628.000
Maliye Vekâleti	20.858.000
Dünyu Umumiye Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü	49.738.000
Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti	1.472.000
Dahiliye Vekâleti	5.515.000
Matbuat U. Müdürlüğü	5.201.000
Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü	188.000
Jandarma U. Kumandanlığı	7.400.000
Hariciye Vekâleti	11.013.000
Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti	3.565.000
Adliye Vekâleti	8.471.000
Maarif Vekâleti	9.835.000
Nafia Vekâleti	16.111.000
İktisad Vekâlet.	8.332.000
Ziraat Vekâleti	3.721.000
Millî Müdafa Grup	7.370.000
Bütçelerde yapılan zam ve tenzillerin miktarları	94.025.000

Ankara, 28 (Hususî) — Hükümetin bu akşam Büyük Millet Meclisine vermiş olduğu 1939 bütçe projesinde 1938 yılına nisbetle zam veya tenzil edilen başlıca bütçeler şunlardır:

Millî Müdafa	+ 11.499.310
Devlet Şûrası	+ 95.630
Maliye	- 560.600
Dünyu Umumiye	- 1.000.390
Gümrük ve İnhisarlar	- 151.000
Dahiliye	+ 127.810
Emniyeti Umumiye	+ 399.820
Jandarma	+ 399.530
Hariciye	+ 29.190
İktisad	- 1.768.790
Nafia	- 560.040
Maarif	+ 1.440.870
Adliye	+ 234.660
Sihhat	+ 569.220
Ziraat	+ 226.300

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Etibanka bağlanacak

Ankara, 28 (Hususî) — Halen İktisad Vekâletine bağlı olarak vazife gören Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün Etibanka bağlanması ihtimali kuvvetlidir. Yeni bütçe projesinde, İktisad Vekâleti bütçesinde derpiş edilen tasarruf mevzu - larından biridir.

Bigada kır beççiliği belediye teşkilâtına alındı

Biga (Hususî) — Şimdiye kadar şunun bunun elinde olan ve bir türlü in - tizam altına alınmayan kır beççiliği, bu yılbaşından itibaren beççibaşlık ünvanı kaldırılarak resmen belediye dairesi tarafından idare edilmeğe baş - lanmıştır. Bekçi parası namile bundan böyle halktan beş para bile alınmayaca - ktur. Petrol, benzin, ve mazut üzere - ne konan munzam resimden topla - nan para ile bekçiler onar lira ücret verilecektir.

Yaz günleri hem ücretler, hem de bekçi adedi artırılabilecektir. Bu münase - betle bütün bağlar ve bahçeler, min - takalara ayrılmış, her bekçiye bir semt verilmiştir. Belediyenin bu teş - kilâtından bütün halk memnun kal - mıştır.

İstanbul Millî Şefi büyük tezahürat ile karşılayacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İstanbulda hazırlıklar

Dün sabah şehrimize gelen Dahiliye Vekili Faik Ötrak öğleden sonra Pera - palas otelinde istirahat etmiş, müteaki - ben Kartala giderek Kartal kaymakamı olan kardeşile konuşmuştur. Vekil öğle - den sonra Vafi ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar'la beraber vilâyete gelerek bir müddet meşgul olmuştur.

Dahiliye Vekili Faik Ötrak bu esnada kendisile konuşan bir muharririmize şun - ları söylemiştir:

«— Bu sabah İstanbulda geldim. Birkaç gün burada kalarak vilâyete aid işleri gözden geçireceğim.

Reisicümhur sayın İsmet İnönü'nün İstan - bulu şerefliendirmeleri takarrür et - miştir. Ankaradan hareket günleri hak - kında henüz malûmatım yoktur.»

Şehrimizi bu hafta sonuna doğru şeref - lendirecek olan Millî Şefimizin İstanbul kazalarını gzmeleri muhtemeldir. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar bu mak - sadla Şile, Çatalca ve Silivri kazalarını teftiş etmiştir.

Millî Şefimizin Trakya'yı şerefliendirip şereflendirmeyecekleri henüz belli de - ğildir.

Reisicümhurumuzun istikbal hazırlık - larına başlanmıştır. Millî Şef, şehrimizde muazzam tezahüratla istikbal edilecektir.

Lehis'anda Kont Ciano şerefine av partisi tertib edildi

Bialowicza 28 (A.A.) — İtalya Hari - ciye Nazırının seyyahati münasebetile Varşova - Bialowicza şimendifer yolu üzerinde bulunan bütün istasyonlar İ - talyan ve Polonya bayraklarıyla ve a - ğaç dallarıyla süslenmiştir.

Heyetler ve halk her tarafa İtalyan nazırının şerefine tezahüratta bulun - muşlardır.

Kont Ciano, refakatinde Beck, Kontes Ciano ve Bn. Beck bulunduğu halde Reisicümhurun sanayama gitmiştir. Kont Ciano ile refakatinde bulunan - lar, av partisinin devam ettiği müddet çe sarayda kalacaklardır.

Varşova 28 (A.A.) — Almanyanın Varşova büyük elçisi von Molke, İ - talya Hariciye Nazırı Kont Ciano'yu Bialowicza'ya hareketinden evvel zi - yaret ederek görüşmüştür.

Eski Bulgar Başvekilinin kardeşi tevkif edildi

Sofya 28 (A.A.) — Polis, eski Baş - vekil Çankof'un yakınları nezdinde ara - ştırmalar yapmış ve Çankof'un kar - deşini tevkif etmiştir. Bu tedbire se - beb Çankof'un bazı dostları tarafından Lod' da aktolunan bir içtimadır.

Gerede umumî meclis azalığı intihabı

Geredede geçende yapılan seçimde vilâyet umumî meclis üyelerine parti namzedi o - larak belediye reisi İhsan Yalçın, Halkevi başkanı Falk Doğan, İbrahim Saraç, Sadık Demirtaş, yedeklere de Osman Kesim, Mus - tafa Beşli, Hasan Akça, Necati Gökçe int - hab edilmişlerdir. Üyeler 20/2/1939 tarihinde açılacak vilâyet umumî meclis içtimasında bulunmak üzere Boluya gitmişlerdir.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı
akşam saat 20.30 da
ANNA KARENİN
İstiklal caddesi Komedî kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk tiyatrosu
Akşam saat - 0.0 da

BİR MUHASİB ARANIYOR

HALK OPERETİ

Bu akşam 9 da
PIPIÇA
Operet 3 Perde
Macar Baleti, Yakında:
AŞK BORSASI
M. Yesari

TURAN Tiyatrosu
Bugün saat 15 te talebeye
gece 20.30 da umuma
Ertuğrul Sadi Tek ve
arkadaşları
İNSAN MABUD
3 Perde 1 tablo
Fiatlarda zam yoktur.

Amerika, Yahudilerin Filistinde bir milli yurd tesis etmelerini istiyor

Filistin konferansında geçen hafta Arablar lehine eğilen terazi, Amerikanın Londra sefiri tarafından yapılan teşebbüs üzerine Yahudiler lehine düzeldi

Londra 28 (A.A.) — İbnîsuud'un Filistin meselesi hakkında Çember - layn'e gönderdiği mektub geçen hafta terazinin gözünü Arablar tarafına eğ - mişti.

Fakat Amerikanın Londra büyük el - çisi Kennedy'nin dün Lord Halifaks nezdinde yaptığı teşebbüs bu kere te - raziyi Yahudiler lehine düzeltmiştir. İşte Filistin müzakereleri hakkında siyasî şahsiyetlerden alınan intiba bu - dur.

Kennedy, Lord Halifaks'la yaptığı mülâkat esnasında İngiliz tekliflerin - den bilinen hususatin Amerika efkârı umumiyesinde fena bir tesir yaptığını söylemiş ve bulunacak tarzı halde Ya -

hudiler için Filistinde bir milli yurd tesisi lüzumunda ısrar etmiştir. İngi - liz - Amerikan muahadesi - ki 1934 Kânunuevvelinde aktedilmişti - mün - hasıran Filistindeki Amerikan tebea - sının menafiini korumakta ise de İngi - liz hükümetinin Filistin meselesinin umumî tarzı hallinde Amerika efkârı umumiyesini nazarı itibara alacağı muhakkaktır.

Kennedy'nin bu müdahalesi resmî mahiyette olmamakla beraber İngiliz tekliflerine karşı Yahudilerin muka - vemetini teşvik etmiştir. Bu akşam İ - ngilizlerle Yahudiler arasında yapı - lacak toplantıda İngiliz tekliflerinde ne gibi tadilatta bulunulabileceği tet - kik olunacaktır.

Hariciye Vekili bu sabah Pireden hareket etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

şerefine verdiği öğle ziyafetinde bulun - muştur.

B. Şükrü Saracoğlu akşam Savarona yatında bir ziyafet vermiş ve ziyafeti parlak bir kabul resmi takib eylemiştir.

Türkiye Hariciye Vekili, yarın sabah, Savarona yatı ile İstanbula hareket ede - cektir. (A. A.)

Gazetelerin hararetili neşriyatı

Atina, 28 (A.A.) — Gazeteler Atina halkının Bükreşten avdetinde Başvekil Metaksasa yaptığı muazzam tezahüratı tebarüz ettirmekte ve Balkan Antantı konseyinin bilhassa Balkan devletlerinin toprak tamamlığı hakkında verdiği kara - rın büyük ehemmiyetini kaydediyorlar. Gazeteler başvekil Metaksasa beraber Atinaya gelen Türkiye Hariciye Vekili Saracoğlunu da hararetle selâmlamakta ve bu münasebetle, Balkan Antantının esasını teşkil eden ve umumî sulha yar - dım eyliyen Türk - Yunan dostluğunu övmektedir.

Matbuat, Metaksas ile Saracoğlunun dün geceki ziyafette teati ettikleri nu - tukların fevkalâde samimiliğine işaret e - derek Saracoğlunun «Hâdisat her ne o - lursa olsun Yunanistan ile Türkiyeyi be - raber bulacaktır» yolundaki sözleri üz - erinde durmaktadır. Etnos gazetesi diyor ki:

Bu beyanat bütün Yunanlıların İE memleket arasındaki dostluk ve ittifağ hakkındaki sarsılmaz kanaatlerine tama - mile tercüman olmaktadır.

Estia şöyle yazıyor:

Yunan milleti Türk - Yunan dostlu - ğunun tesadüdünü tecrübe ettirecek hâdisatın hiçbir zaman çıkmamasını bütün kalbile temenni eder. Esasen dünkü gibi tezahürat bu gibi hâdiseler - i önliyecek mahiyettedir.

Vradini gazetesi, bu gibi hâdiseleri kimsenin temenni etmediğini ve fakat icab ederse Türkiye ile Yunanistanın elele bunları yeneceklerini yazıyor. Atinakame gazetesi de şöyle yazı - yor:

Saracoğlunun sözleri o kadar sarfih ve o kadar samimî olmuştur ki bütün Yunan milletinin ruhunu kahraman dost ve müttefik devlete karşı aynı kardeşçe hislerle doldurmuştur.

Badogliyo Trablustan ayrıldı

Roma 28 (A.A.) — Bundan 8 gün evvel Libyaya gitmiş olan İtalyan or - duları başkumandanı Mareşal Badog - liyo, İtalyaya dönmek üzere dün Trab - lustan vapura binmiştir.

Yeni İngiliz sefiri itimadnamesini verdi

Ankara, 28 (Hususî) — Yeni İngiliz büyük elçisi, bugün Cümhuriyeti tara - fından kabul edilmiş ve itimadnamesini vermiştir.

Yukarıdaki resim, yeni İngiliz bü - yük elçisini Ankara istasyonunda A - merika büyük elçisi ile konuşurken gösteriyor.

"Son Posta," nın Hikâyesi

HATIRA DEFTERİ

Yazan: İnci Ozkurt

Saatın muntazam tıkırtılarından baş ka bir ses duyulmuyordu. Odanın loşluğu içinde kımıldayan hiç bir şey yoktu. Soluk ve zayıf akşam güneşinin sarı lekeleri odanın duvarlarını süslemişti. Köşedeki sandalyesinde oturan Sedadın nefes alışları duyulmama âdeti cansız olduğuna hükmedilebilirdi. Genç adam gözlerini artık güçlülük seçebildiği saatin akrebine dikmiş sessiz duruyordu. Dakikalar geçiyor, zaman tembel bir yürüyüşle ağır ağır ilerliyordu. Yavaş yavaş duvardaki lekeler silinmiş karanlık basmıştı. Küçük salondaki eşyaların renkleri ve şekilleri gittikçe birbirine karışıyordu.

Sedad merdivende ayak sesleri duyar gibi oldu. Gözlerinde belirsiz bir pırıltı yapıp söndü.

— İşte geldi, diye mırıldandı. Saat henüz altı buçuk ben de ne boş şeylerle kendimi üzüyorum.

Fakat karşığı dairenin zili çalınmış ve kapının açılıp kapanması ile sesler kesilmişti. Sedat dudaklarını ısırıyor:

— Hayır gelmedi.

Karısı hâlâ gelmemişti. Genç adam kalbinin acı bir burkuluşla kıvrandığını duyuyordu. Aciz içinde bulunduğunu hissediyor, elinde hiç bir şey olmadığını biliyordu. Sakattı. Geçirdiği kaza dolayısıyla bir seneye yakın bir zamandan beri iki ayağı tutmaz bir hale gelmişti. Sandalyesinin tekerlekleri ancak odanın içinde dolaşmasına yardım edebiliyordu.

Maziye, mes'ud günlerini, parlak istikbal projelerini hatırladı. Hepsini derin bir uçuruma yuvarlanan bu hayallerin ardından iki damla göz yaşı akıtmaktan başka bir şey yapamıyordu.

Neler düşünmüş, neler ümid etmişti. Fakat ne olmuştu?

Melek ile evlendiği zaman kendisi ile aynı yerde çalışmakta olan karısını derhal vazifesini terke mecbur etmişti. Karısını çalıştırmaya tahammül edemiyordu.

Genç kadın artık sadece evi ile meşgul oluyordu. Ne kadar mes'uttular! Sedat genç, neşeli, sıhhatli bir erkekti ve Melek ile onu sarsılmasına imkân olmayan tertemiz bir sevginin kolları sınıksız bağlıyordu. Hayatları her gün artan, haremletilen bir sevgi ve samimiyet havası

içinde geçmekteydi. Küçük bir apartmanda oturuyorlardı. Sedadın aldığı aylık onları geçindiriyordu. Yaşayışları harici görünüşüne bakılırsa basitti. Basit görünüyordu. Fakat her dakikası, her saati başka bir saadet başka bir neşe ile süslenmiş basit bir hayat...

Genç adam yüzünü ellerile kapamıştı. Sanki gözlerinin önüne gelen hayalleri görmek istemiyordu. Karısının ince çehresinde gülümseyen siyah gözleri, bütün geçmiş günlerin ılık saadetini ona bahsetmiş olan bu bakışlar Sedada ihanet edebilirler, bir başkasına da aynı hisle bakabilirler miydi?

— Buna imkân yok hayır! diye söylendi.

Fakat gözleri kendini taşıyan sandalyenin tekerleklerine ilişmişti. Sonra, has tane odasında onun yatağının yanında sabahlara kadar gözünü kırpmamış olan karısının iztirabla solmuş çehresi karşısına dikildi.

Bir otomobil kazası neticesinde vücudu bir külçe haline gelen sakat bir insan olmuştu. Bir senedir çalışmıyordu. Gazetelere bazı ufak tefek yazılar yazmak suretile ancak pek az bir şey alabiliyordu. Geçinmeleri gittikçe güçleşmişti. Genç adam sinirleri harab ve hasta olduğu halde elinden geleni yapmak için çırpınıyordu. Karısını memnun edememek, ona sıkıntı çekirtmek korkusu için ke-miriyordu. Fakat Melek daima güler yüzlü, daima memnundu. Hattâ Sedadın fazla yazıp kendini yormasına bile razı değildi. Ve buna rağmen evlerinde eskisine nazaran büyük bir eksiklik görülüyordu.

Genç kadın son zamanlarda bazı akşamlar, hattâ haftanın muayyen akşamlarında öteberi almak bahanesiyle dışarı çıkıyor, ve bir arkadaşına uğradığını söylüyor. Fakat Sedadın ağızına ağzına açıp bir şey soramıyordu. Sadece birkaç defa:

— Geç kaldın, merak ettim, diyebilmişti.

Melek bütün bunlara rağmen gene aynı şekilde harekete devam ediyordu. Hele bir gün evvel eve geldiği zaman Sedadın suallerine karşılık vermemiş, keke-

lemişti. Gözlerini utangaç ve korkak bakışlarla kocasının gözlerinden kaçırması. Bunların delâlet ettiği seyleri düşünmek bile genç adamı boğucu bir iztiraba sürüklüyordu.

— Karım beni aldatıyor diye düşünürken yüzünün hatları geriliyor, gözlerinde korkunç pırıltılar kıvılcımlanıyordu. Yumruklarını sıkı. İçinde Meleğe karşı derin bir nefret ve kin uyanıyordu. Fakat dudaklarının ucuna kadar gelen fena kelimeleri söyleyemedi. Kirpiklerinde yaşlar pırıldadı. Sakatlığını hatırlamak, kuvvetsiz ve kudretsiz bir yarım adam olduğunu tekrar hissetmek bütün isyanını kamçılıyordu sanki...

Melek henüz çok genç ve güzeldi. Bütün hayatını Sedada hasredip ömrünü tüketecek değildi ya... Kendisinin bu genç kadına ne ağır bir yük olduğunu düşündü. Ondan mutlak bir sadakat beklemek haksızlık olmaz mıydı?..

Tekrar başını kaldırıp saate baktı: Sekiz...

Bu iztiraba daha fazla dayanamayacağı hissediyordu. Gün geçtikçe eriyen vücudunun zaten ne kadar ömrü kalmıştı ki... Hayatı da hayat olsa bari... Günün birinde bu ihanetin bütün çıplaklığı ile karşısına dikileceğini düşündü. O zaman ne yapabilecekti sanki... Dünyada yapılabilecek bir insandı. Daha doğrusu yaşayan bir külçe...

Bunları düşünerek sandalyesinin tekerleklerini çeviriyordu. Yatak odasına geçmişti. Ölümü hiç yadırgamıyordu. Artık yaşamamalı, ölmeliydi.

Bakışları karısının duvardaki resmine takılmıştı. Solgun yanaklarından iki damla yaş yuvarlandı. O sırada Meleğin da-ima kilitlediği çekmecenin açık olduğu gözüne çarptı. Genç kadın acele giderken çekmecesini kapamağı unutmuş olacaktı. Sedat teccüssüyle elini uzattı. Gözüne ilişen siyah kaplı kalın bir defteri parmakları titreyerek çekti. Bu siyah kağıdı kaldırmaya korkuyordu. Sanki her şeyin burada gizlendiğini, bu sayfaların acı hakikati yüzüne çaracağına zannediyordu. Defterin lâalettayın bir yerini açtı. Gözleri bütün bir sayfada bir iki kelime okuyarak koşuyorlardı. Ancak, şun-

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konan iş:

- 1 — Tarsusta Berdan çayı sulama şebekesi keşif bedeli (180.000) liradır.
- 2 — Eksiltme 10/3/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 te Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü yapılacaktır.
- 3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (9) lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (10.250) liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- 5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (863)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Cezaevinde bulunan mahkûmları ziyaret maksadile gelip üzerlerinin aranmasını zuhur eden eşyalardan bıçak, çakı, makas, ip ve çekiçek vesair buna mümasil eşyalar uzun müddetten beri sahiblerinin müracaat etmemesi yüzünden idarede kaldığı ve bu eşyanın hıznın külfeti mucib olduğu gibi mürruru zamanla bozulup çürüdüğü cihetle sahiblerinin ilân tarihinden itibaren bir ay içinde müracaatla hüviyetlerini isbat ederek bıraktıkları eşyayı almaları lüzumu ve aksi takdirde medenî kanunun lukayata dair ahkâmının tatbik olunacağı ve bilmüzyede satılarak bedelinin hazineye tevdi edileceği ilân olunur. «1321»

NEVROZİN

Baş, Diş, Nez.e, Grip, Romatizma
Nevral'i, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçinde günde 3 kaşe alınabilir.

ları okuyabilmişti:

«Sedat artık sakat bir insan oldu. Bu dinç ve güzel vücudu bu halde görmek beni ne kadar üzüyor. Fakat böyle olduğu halde ona gözlerimde toplanan yaşları göstermemeye çalışarak daima...»
Sedat heyecan içinde başka bir sayfayı çevirdi:
«Sedat benden süpheleniyor. Bunu hissediyorum. İşte bu akşam gene dikkatli nazarlarla beni süzerek neden geç kaldığımı sordu. Ona cevap veremedim... Ona nasıl cevap verebilirdim?.. Ne diyecektim? Hakikati söylemeye imkân yoktu ki...»

Sedadın gözleri kararmağa başlamıştı. Bundan sonraki kelimeler bulanık birer çizgi halinde gözlerinde titreyiyorlardı. Fakat bütün metanetini toplayarak okumağa devam etti:

«Sedada nasıl haftanın ekseri akşamları bir şirketin tercüme işlerini yapmak için bir iki saat çalıştığımı söyleyebilirim... Oh hayır bu sevgili çehrenin bunları duyarak karşında iztirabla kıvrandığını görmeğe tahammül edemem.»
Genç adamın gözlerinde biriken yaşlar yanaklarından satırların üstüne yuvarlandılar. Hayret ve saadetin birbirine karışmasından doğan göz yaşları...

"Son Posta," nın Edebî Romanı: 3

Muallâ

Nakleden:

Muazzes Tahsin

Evvelki günkü ve dünkü kısımların hülâsası:

Sipahi Ocağı azalari Cevad Kartalın son yazdığı piyesin muvaffakiyeti şerefine bir ziyafet veriyorlar.

Cevad Kartal, ziyafetten amcası ile beraber dönerken otomobilde amcasına yeniden evlenmek arzusunda olduğunu söylüyor.

Fakat Cevad Kartal evleneceği kızda ciddiyet ve ağırbaşlılıkla beraber sosyete hayatından nefret eden ve ömrünü Beykoz civarındaki küçük çiftlikte geçirmeğe tahammül edecek evsaf bulunması lâzım geldiğini anlatıyor.

Cevadın ölen karısından Zeyneb isminde bir de kızı vardır ve bu çocuğa bakılması için evleneceği kızda çocuklara karşı bir muhabbet bulunması lâzım geldiğini söyleyerek, bilhassa hayalprest, romanlarda ve sinemalarda gördüğü sahnelerin tesiri altında kalan kadınlardan nefret ettiği ve ölen karısı Müzeyyenin, hayatını bir cehennem çevirdiğini unutmamışını ilâve ediyor.

Nihayet amcası ona bir kız tavsiye ediyor: İzzitte Nedim Bey isminde fakir bir adamın kızı olan Muallâyı... Muallâ tam Cevadın istediği gibi ev kadını, işgüzar, çalışkan, sessiz bir kızıdır. Amcası bunları anlatırken birdenbire yeğenin kolunu tutuyor:

(Roman devam ediyor)

— Kuzum Cevad, çiçekleri ne kadar çok sevdiğini bilirsin. Bu zavallı çiçeği böyle hırpalamasan olmaz mı?
— Affedersiniz amca, ben sizin çi-

çek dostu olduğunuzu unutmuşum.

Otomobilin camını indirerek yapırları sokağa attıktan sonra amcasına döndü:

— Çiçek sevgisi dediğin böyle olmalı. Bana gelince, kız bahçelerinde bin bir türlü itinalar ve fedakârlıklarla yetiştirilen bu kıymetli nebatat beni tamamen lâkayid bırakıyor. Bunlar ancak bir kaç saat için, güzellikleriyle beni meşgul ederler, ondan sonra da hiç acımadan onları hırpalar, atarım. Benim için hakiki çiçek, yanlarına yaklaşsam bile ancak güzelliklerini yakından görmek, gönlümü ve gözümü zevkle doldurmak için yaklaştığım ve koparmağa kıyamadığım sade ve güzel kır çiçekleridir.

Müfid beyin tekrar hayretle gözlerini açması Cevada büyük bir neşe vermişti. Kahkahalarla gülmeğe başladı.

— Zannedirim ki bu gece önünüzde yeni ufuklar açtım amca. Cevadın sairane sözler söylemesine şaşıyorsunuz değil mi? Buna ben de şaşıyorum için tekrar ciddî sözlerimize avdet ediyorum. Evet neden bahsediyorduk. Çiçeklerden mi? Hayır, hayır, Muallâ hanımın. Maamafih belki o da bir çiçektir?..

— Bir kır çiçeği.
Cevad müstehziyane güldü:
— Eğer hakikaten öyle ise, müstehzir olunuz amca. Ona karşı lâzım ge-

len hürmette kusur etmeyeceğim. Fakat onun bir resmini elde etmeğe imkân yok mu?

— Karımda eski bir resmi var. Üç dört sene evvel aid. İstersen onu sana yarın gönderirim.

— Adresi de doğru olarak bildirmenizi rica ederim. Evlenmeğe karar verdikten sonra bu işi bir an evvel bitirmek istiyorum. Binaenaleyh şayed genç kızın yüzü aşağı yukarı hoşuma giderse İzmit'e gidip onu göreceğim. Bu ziyaret için de bir bahane bulmamız lâzım.

— Bundan kolayı ne? Nedim beyin babasının tarihe merakı vardı. Öldükten sonra bir çok eski kitaplar, el yazıları falan bıraktı. Yazmakta olduğun yeni bir eser için bu vesikalara müracaat etmek istediğini kendisine yazırdım.

— Mükemmel... Hazırhıyacağım bir eser hakkında etüd yapmak istemektense daha tabii bir şey olur mu? Fakat Nedim beyin evine gitmek, kızını görmek için bir sebep teşkil etmez.

— İş sağlama bağlamak için yengen Mualla hanıma verilmek üzere küçük bir hediye de gönderir...

— Çok âlâ... Bu hanımın sıhhi nasıldır acaba?

— Mükemmel. Alfedir ırsî bir hastalık da yoktur. Buna emin olabilirsiniz.

— Bu nokta çok mühimdir. Söylediklerinize nazaran bu iş oldu gibi bir şey.

Sustular. Cevad kayıtsız bir tavırla eldivenleriyle oynuyor, amcası da hayret ve takdirle karışık nazarlarla arada bir genç muharriri süzüyordu.

— O halde demin bahsettiğin ideal, bir şakadan ibaretti öyle mi?
Cevadın kapalı göz kapakları açıldı. Koyu gözleri kıvılcımlandı ve güzel yüzü birdenbire ciddî ve ağır bir mâna aldı.

— Bir tek idealim var amca: Vatanım.

Bu kelimeyi söylerken sesi sakın fakat ateşliydi.

Zavallı Müfid bey bu akşam hayretten hayrete düşüyordu. Esasen Cevadın hususiyetlerinden biri de, karşındakileri böyle hiç beklenmedik zamanlarda, bir sözle şaşırtmak, onlara her zaman yeni sürprizler hazırlamaktı.

Müfid bey fikirlerini bir araya toplamak istiyormuş gibi başını salladı.

— Çok âlâ, çok âlâ oğlum. Yurd sevgisi, yurd ideali en asil bir bağlantıdır. Fakat başka ideallerin yok mu?

— Belki! Kimbilir! Her şey kabill!

Bu sözlerin altında ümitsiz, meyus, müstezhi bir mâna gizli idi.

O sırada otomobil Müfid beyin evinin önünde durduğu için amca ile yeğen birbirlerine veda ederek ayrıldılar ve Müfid bey biraz heyecanlı, biraz şaşkın duyguların tesiri altında ağır ağır merdivenleri çıkarak apartmanına girdi. Karısını uyandırmamak için gürültü etmemeye gayret ederken yatak odasının aralık kapısından dışarıya bir ışık sızdığını görünce hemen seri adımlarla yaklaştı.

Naile hanım kocasını beklিয়েক kitab okuyordu.

— Daha uyumadın mı Naile?

— Uykum kaçtı.. okuyorum. Nasıl eğleniz mi?

— Çok iyi vakit geçirdik. Cevadın bu akşam keyfi pek yerinde olduğundan meclisin ne derece şenlendiğini tahmin edersin. Ne harikulâde çocuk bu! Yolda beni hayretten hayrete düşürdü.

— Uykun yoksa ne olduğunu anlat. Müfid bey yarım saatten beri kendisini işgal eden bir meseleyi başkasına anlatmak için zaten sabırsızlanıyordu. Karısının teklifi üzerine hiç naz etmeden bir koltuğa yerleşti.

— Vereceğim havadist bilsen... Kırk yıl düşünsen bulamazsın. Senin İzzitteki akrabamın kızı Muallânın belki de kısmeti açıldı; belki de öyle parlak, öy-

le harikulâde bir izdivac yapacak ki..

Naile hanımın ağzı açık kalmıştı.

— Cevaddan bahsederken birdenbire Muallâyı ortaya atmakta mâna ne?

Müfid bey kurnazca gülererek ellerini uğuşturuyordu.

— Anlamıyor musun? Halbuki mesele çok sade: Cevad ikinci defa evlenmek istiyor, ben de kendisine Muallâyı sağlık verdim.

Naile hanım büsbütün şaşırmıştı.

— Çıldırın mı Müfid? Böyle şaka olur mu?

— Şaka falan değil yavrucuğum.. İş çok ciddî. Yarın Cevada Muallânın fotoğrafını bile yolluyacağım.

Bu sözlerden sonra Müfid bey Cevadla aralarında geçen muhavereyi karsısına uzun uzun anlattı. Bitirdiği zaman Naile hanım başını iki tarafa sallayarak:

— Muallâ için hakikaten bulunmaz bir fırsat... dedi. Fakat taşrada büyümüş sade bir kızcağız Cevad gibi her hususta müstesna bir insanla mes'ud olabilir mi acaba?

— Cevadın hususî hayatına aid hiç bir dedikodu işitilmemiştir. Bunu itiraf etmeliyiz.

— Hakkın var.. burası doğrudur; fakat onun ilk izdivacının çok bedbaht olduğu da muhakkaktır.

— Müzeyyen hoppa, beyinsiz, kukla gibi bir kadındı. İfrad derecede hassaslıkları, kıskançlığı, kocasının işlerle meşgul olmak iddiası ve arzusu, Cevad gibi serbestliği seven, kimseyi işine karıştırmayan ve —bunu da itiraf etmeli— fevkalâde hodbin olan bir adamı çileden çıkarmağa kâfi geliyordu.

— Cevad hakikaten kendisinden başkasını düşünmeyen hodbin bir adamdır.

(Arkası var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKIR

Elisavinin aşkı

Şimdi nereye gidecektim?

Çırdım. Fakat, hayatın günleri çuvala girmedi ya?.. Teyzemin dediği gibi, zabıta memurları, Beşiktaş vak'asile Şişli hâdisesinin faillerini meydana çıkarmaktan aciz izhar etmiş gibi görünüyorlar. Belki de, ümidlerini keserek unuttular... Ne yapalım?.. Birkaç gün daha, dişimizi sıkacağız. Biraz sıkıntıya katlanalım. Sonra, yavaş yavaş Galataya, Beyoğluna doğru uzanırım. Şöyle dolgunca dünyalık temin edecek bir iş ararım. Ondan sonrasına Allah kerim...

Ertesi sabah, bu fikrimi teyzeme de açtım. Her nedense teyzeme bir korkaklık gelmiş.. Beyoğlunun bin bir macera sahne olan âlemlerinde, bin bir macera içinde yetişmiş olan bu eski cüretkâr ve pervasız kadın, şimdi eski cesaretini kaybetmiş...

Bana, bazı nasihatler verdi: — Aman Sarafim! Artık bu kız, yetiştirdi. Her şeye aklı eriyor. Ben, ona eski hayatımı bildirmek istemediğim gi-

bi, fena şeylerle karşılaşmasına da kat'iyen razı değilim... Zavallı yavrucağın başına gelen felâket, yeter de artar bile... Hal böyle iken, bir aksilik olur da, senin başına bir iş gelirse, kızın karşısında çok mahcup düşeriz... Gel, vazgeç bu işlerden. Azıcık aşım, kavgasız başım; derler... Birdenbire zengin olacağım diye kendini tehlikeye atmaktansa, haline münasib bir iş ara. Helâlinden beş on kuruş kazan. Bize, o da kâfi...

Dedi. Tezlem, çok haklı idi. Fakat onun bu haklı düşüncesi ve sözlerini yerine getirebilmek için, artık iş işden geçmişti. Zabıta sicillerinde, yüzlerce sabıkam vardı. Eğer Beşiktaş ve Şişli meselelerinden dolayı zabıta idaresi benden şüphelenmişse, nasıl olsa günün birinde yakalayıp hapse tıcaçlardı. Belki de şu anda, İstanbulun her tarafında vızır vızır beni arıyorlardı. (Arkası var)

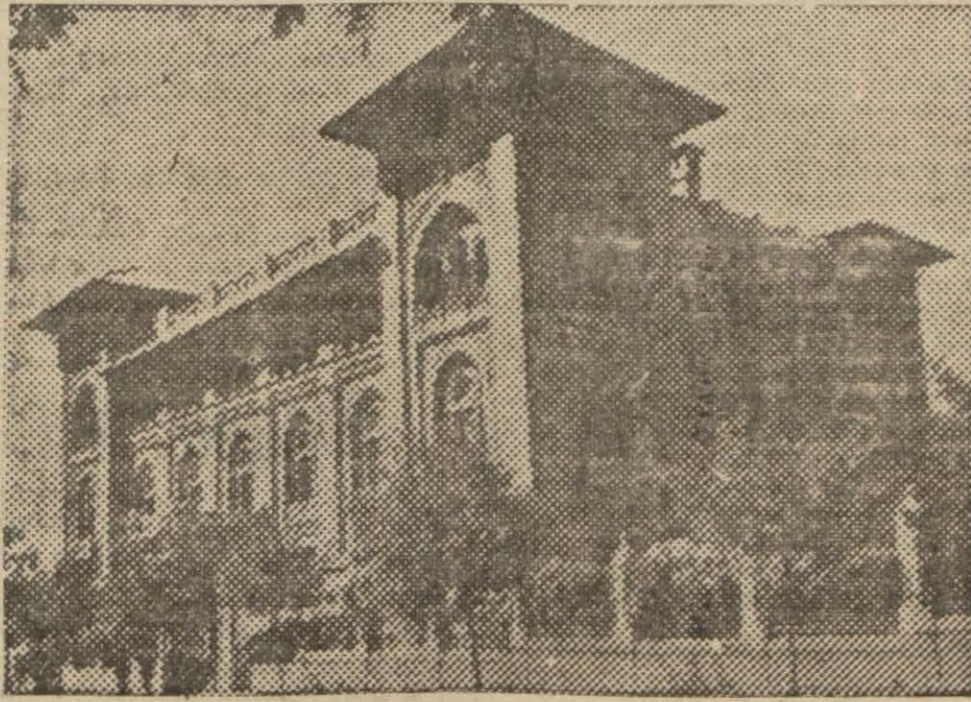
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbârsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık		4,000 Lira	
4	500	2,000	"
4	250	1,000	"
40	100	4,000	"
100	50	5,000	"
120	40	4,800	"
160	20	3,200	"

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Baron de Tott'un hâtıraları

Moldavlar ve dayak

Ali ağa bir yumrukta Moldavı yere serince adamcağızın dili derhal çözüldü ve türkçe konuşmaya başladı

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Baron (türkçe olarak):

— Al dostum, işte para.. muhtaç olduğum yiyecekleri satın almak istiyorum. Ben Moldavları her zaman sevdim. Onlara fena muamele edilmesine tahammül edemem. Ümid ederim ki bana hemen bir koyun (1) ve ekmeğe te-darik edersiniz. Paranın üstü sizde kalsın. Sıhhatime içersiniz.

Moldav (türkçe anlamaz gibi görüne-rek):

— Olmaz.

Baron:

— Nasıl olmaz? Türkçe bilmiyor musunuz?

Moldav:

— Türkçe hayır, olmaz.

Baron (rumca):

— Peki, öyle ise rumca konuşalım. Bu parayı alınız. Eana bir koyun ile ekmeğe getiriniz. Sizden istediğim bundan ibaret tir.

Moldav (hep anlamaz gibi görünerek köyünde hiç bir şey bulunmadığını, herkesin açlıktan öldüğünü işaret ile anlatır):

— Yok ekmeğe, fıkara.. Olmaz.

Baron:

— Nasıl ekmeğiniz yok mu?

Moldav:

— Yok, ekmeğe yok.

Baron:

— Ah zavallı, size ne kadar acıyorum. Fakat hiç olmazsa dayak yemekten kurtulacaksınız. Bu da bir kârdır. Yemek yemediğim için çok zor bir iş. Fakat işte sizin halinize bakarak anlıyoruz ki bazı kimselerin başına bu da geliyor. (Mih-mandara hitaben) görüyorsunuz ya, azizim Ali ağa, burada para bir fayda temin etmedikten sonra sopa da hiç bir iş göremezdi. Bu zavallıların hiç bir şeyleri yok. Buna çok müteessifim. Çünkü ben de şu dakikada muhtaç olduğum şeylerden mahrum kalacağım. Yarın daha iş-tihali istihali yemek yeriz.

Ali ağa:

— Ben kendi hesabıma yarın iştihamızın şimdikinden daha iyi olacağına kani değilim.

Baron:

— Kabahat sizde. Neden bizi fena bir köye indirdiniz? Bakınız, burada ekmeğe bile yok. Oruç tutacaksınız. İşte size ceza.

Ali ağa:

— Fena köy, fena köy, ha! Eğer karanlık mâni olmasaydı, köye hayran olurdu-nuz. Burası küçük bir kasabadır, her şey boldur. Burada tarçın bile bulunur. (2)

Baron:

— Bahsederim ki sizin o dayak atmak huyunuz canlanıyor.

Ali ağa:

— Yemin ederim ki hayır. Ben yalnız karnımı doyurmak istiyorum. Bundan da vazgeçemem. İhtiyacımı tatmin için ve size Moldavları sizden iyi tanıdığımı isbat için bırakınız da şu adamla ben konuşayım.

Baron:

— Kendisine dayak atarsanız açlığınız geçecek mi?

Ali ağa:

— Buna emin olabilirsiniz. Bir çeyrek saate kadar gayet nefis bir yemek bulamazsanız ona atacağım sopaları siz de aynen bana atarsınız.

Baron:

— Bu şartla razı olurum. Sözüünüzü harfiyen kabul ediyorum. Fakat unutmayınız, ha: Bir masumu boş yere döverseniz ben de size koyduğunuz şartı memnuniyetle tatbik edeceğim.

Ali ağa:

— Canınız istediği kadar tatbik edebilirsiniz. Fakat siz konuşurken ben nasıl

rahat rahat oturmuşsam siz de öyle sakin bir seyirci olarak durunuz.

Baron:

— Burası doğrudur. Şimdi sizin yerinizde ben oturacağım.

Ali ağa (ayağa kalktı, kamçısını esvabının altına koydu. Ağır ağır Rumun yanına yaklaştı. Dostane bir tavırla omuzuna vurdu):

— Merhaba, dostum. Nasılsın, iyi misin? Canım, lâkürdi söyleyen a. «Senin Ali ağayı tanımıyor musun? Haydi, bir şey söyle.

Moldav:

— Olmaz.

Ali ağa:

— Olmaz, ha! Bu tuhaf! Nasıl, şahidemi türkçe bilmiyorsun?

Moldav:

— Hayır, olmaz.

Ali ağa (bir yumruk darbesiyle Primat'ı yere serer. Kalkmağa uğraştığı sırada onu tekmeler):

— Al kerata, işte şimdi türkçeyi öğrenirsin.

Moldav (iyi bir türkçe ile):

— Neden beni dövüyorsunuz? Bilmiyorum musunuz, biz fıkara adamları. Prenlerinize bize nefes alacak hava bile bırakmıyorlar.

Ali ağa (barona hitaben):

— Görüyorsunuz ya efendim, ben iyi bir lisan hocasıyım. Şimdi mükemmel surette türkçe söylemeye başladım. Hiç olmazsa kendisile biraz konuşabiliriz. Bu da bir şeydir. (Moldava hitaben ve omuzuna dayanarak) şimdi, mademki türkçe biliyorsunuz, dostum, söyle bana, nasılsın iyi misin? Karın, çocukların ne yapıyorlar?

Moldav:

— İnsan en muhtaç olduğu şeyleri bulamadığı zaman nasıl olursa onlar da öyle işte...

Ali ağa:

— Şaka ediyorsun canım. Senin eksik olan tarafın lüzumu kadar dayak yemeyişindir. Fakat o da olacak. Haydi şimdi asıl meseleye gelelim. Bana derhal iki koyun, on iki tavuk, on iki güvercin, elbire ekmeğe, dört onse (3) tereyağı, tuz, biber, hindistancevizi, tarçın, limon, şarab, salata, iyi zeytinyağı lâzım. Hepsisi de bol bol olacak.

Moldav (ağlıyarak):

— Size söyledim, biz ekmeğe bile bulamıyız fıkara adamları. Size tarçın nereden bulurum ben?

Ali ağa (esvabının altından kırbacını çıkararak ve Moldavı kaçıncıya kadar döverek):

(Arkası var)

(3) Bu bir Türk ölçüsüdür. Hemen hemen kırk iki «onca» e muadildir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 28 - 2 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,93	5,93
New-York	126,40	126,40
Paris	5,36	5,36
Milano	6,625	6,625
Cenevre	58,725	58,725
Amsterdam	67,275	67,275
Berlin	50,725	50,725
Briksel	11,250	11,250
Atina	1,025	1,025
Sofya	1,56	1,56
Prag	4,33	4,33
Madrid	5,93	5,93
Varşova	23,725	23,725
Budapeşte	24,9675	24,9675
Bükreş	6,9050	6,9050
Belgrad	2,825	2,825
Yokohama	54,62	54,62
Stockholm	30,53	30,53
Moskova	23,845	23,845

İSTİKRAR ZARFI

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
" " III "	—	—
" " I vadeli	—	—

(1) Canlı ve iyi cins bir koyun ancak bir «cu» kıymetindedir.

(2) Türkler bu kabuğu pek severler. Onu her salganın içine karıştırırlar, onu en leziz şeylerle müsavî tutarlar.

Dışarı çıktı. Bir müddet, terliklerini sürükliye sürükliye şurada burada gezindi... Sonra tekrar odaya gelerek öntüme dikildi.

— Sana bir şey söyleyeceğim amma.. sakın, darılıp gücenme.

Dedi.

Yüreğim kopmuş, ağzıma gelmişti. Gelirken tahmin ettiğim gibi, bugünkü uğursuzluğun bir safhası, daha başgöstermişti.

Ablam, ağır ağır sözüne devam etti:

— Bu mahallenin insanları, çok garib şeyler... Galiba, işleri güçleri yok da, herkesin evini kontrol ediyorlar... Bugün, komşular geldiler. «Vakit vakit sizin eve tuhaf bir kadın girip çıkıyor. Halbuki evde, sizden başka kadın yok. Bu hal bize tuhaf geldi. O kadın, kim?» dediler. Kendimi güç toparlıyabildim. «Bursadan geldi. Bohçacılık yapan bir kadındır. İşlerini bitirdi. Yarın gene memleketine gidecek.» diye, kuyruklu bir yalan ile cevap verdim.

Ablamın maksadını derhal anladım. Acı bir gülüşle yüzüne baktım.

— Kâfi abla.. sizi, müşkül bir vaziyette bırakmak istemem. Komşularınız, bohçacı kadını bir daha burada göremezler.

Diye, ayağa kalktım.

Sırtımdaki eski püskül kadın entarisini çıkararak, attım. Durvarda asılı erkek elbiselerimi giydim. Teessürden titreyen bir sesle:

— Allaha şmarladık.

Dedim. Ve evi terkettim.

★

Şimdi.. nereye gidecektim?... Bir müddet bunu tayin edemedim... Ellerim, pantolonumun ceplerinde olduğu halde, öntüme gelen sokağa dalıp çıktım. Ortalık karardıktan sonra, meçhul bir kuvvetin cereyanına kapılarak, teyzemin evinin önüne kadar geldiğimi anladım.

Burada da bir uğursuzluk dalgasına hedef olmaktan korka korka kapıyı çaldım. Fakat o anda, zaptolunmaz bir heyecana kapıldım.

İçeriden, Elisavinin billûr gibi şakrak sesi geliyordu. Ve o, gene o topuklu terliklerle eski ve harap tahtaları gıcırdata gıcırdata merdivenlerden iniyordu.

Kapıyı açar açmaz, büyük bir sevinç ile:

— A.. Sarafim, ağabey...

Diye bağırıldı. Ve, neş'eli bir sesle an nesine seslenmeye başladı.

★

Elisaviyi o halde görmek, bana kâfi gelmişti. Bütün gün beni takib eden o meş'um uğursuzluğun omuzlarıma yığıldığı korkunç ağırlık, birdenbire kayboluvermişti.

Vakia sevgilim, eski halinde değil-di. Yanaklarının tatlı pembe hâreleri solmuş.. eskiden mine gibi parlayan o emsalsiz yeşil gözleri donuklaşarak etrafları koyu renkli bir hâle ile çevrelenmişti.

Yalnız; ona çok yaraşan son derecede saflıkla dolu şenlik ve şetaletini kaybetmemişti.

Tezemin de, sevinçten içi içine sığmıyordu.

— Çok şükür, evlâdım kurtuldu... Artık, dünya umurunda değil...

Diye söyleniyordu.

★

SAADETİN EN BÜYÜK DÜŞMANI (TALİH) DİR.

Benim içime de bir sevinç girmişti. Artık gece gündüz sevgilimin muhîfinde bulunmak, hiç şüphesiz ki bana dünyanın en büyük saadetini bahşedecekti.

O gece, gece yarılarda kadar uyumamıştım. Karşığı odadan onun sesini duyabilmek için mütemadiyen o tarafa kulak kabartmıştım.

Düşünüyordum. Ve kendi kendime, şöyle diyordum:

— Vakia bugün, büyük bir fırsat ka-

«Son Posta» nun deniz romanı: 109

Deniz Şeytanı

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Gemiye rampa ediyoruz!

Bervechi peşin siz, dört direkli koca bir iskunayı bırakarak buraya, tam 2300 millik bir mesafeyi açık ve küçük bir sandalla katederek gelmediniz. Siz buraya Manila ile geldiniz ve buraya yakın bir limanda başka bir gemi zaptedebilmek için geminin filikasını mayna ederek yakayı ele verdiniz. Mürettebatınızın Mopelia adasını söylüyorsunuz.. bu suretle umuyorsunuz ki ben derhal stim kaldırarak, yabani kaz takib eder gibi, bir kaç bin millik bir mesafeye gideceğim ve binaenaleyh onları geride bırakmış olacağım. Manila bu sulardadır kont, dört gün zarfında sizin mürettebat benim esirlerim olacak!

Amiral; mürettebatımı ele vermek yolundaki düşüncelerimden dolayı beni son derece takdir ediyordu. O, biliyor ve emin bulunuyordu ki ben onu gemimizin kokusu alınabilecek muhitten uzaklaştırmak, onu atlatmak istiyordum. Onun hedefi de fikir ve desise imalile bana hikâyemi söylemek ve satırlar arasında hakikati okumağa çalışmak idi.

Ayrılmaklığımız çok, pek çok dostane olmuştu. Amiral cidden fazıl bir zattı. Mülakatımız normal zamanlarda hiç bir centilmenin irtikâb edemeyeceği müteakıl yalanlarla, birbirimizi aldatmağa çalışmak esasına istinad etmişti. Fakat o zaman bu yalanlar ve hileli düşünceler «Harb hud'aları» olmak itibarıyla makbul addolunuyorlardı.

Deniz yüzbaşısı Kling'in kumandasında Mopelia adasında bırakılan diğer efrad ve zabitanın gelinde: Onlar hâlâ orada-lordlar gibi yeyip içiyor geliyorlardı. Neticede de benim küçük grupla karşılaşmışlardı.

Bir gün onlar, bizim esir olduğumuzu ilân eden bir telsiz haberi elde etmişlerdi. Bunun üzerine, kendilerinin nerede olduklarının meydana çıkmasından korkarak müstacelen bir gemi inşa ederek onunla denize açılmağa tasarlanmışlar ve inşaata başlamışlardı. Halbuki onların hepsini alabilecek derecede denize dayanıklı bir gemi inşa etmek için ellerinde ne kâfi derecede malzeme vardı, ne de alât ve edevat! İşte bu esnada şans meleği kendilerine lâtif bir tebessüm ithaf etmişti:

Murabba armalı bir Fransız iskunası Mopelia adasını ve rif üzerindeki Seadlerin enkazını görmüştü. Kaptan:

— Hay Allah, demişti, biz altı ay evvel buradan geçtiğimiz zaman böyle bir kazazede gemi görememiştik! Belki adada kazazede geminin mürettebatını bulabiliriz. Hem bana öyle geliyor ki kârlı bir iş de yapmış olacağız!

Biliyorsunuz ki, bir kaptan, kurtardığı herhangi bir geminin veya hamulesinin üçte birini alır. Binaenaleyh bu Fransız iskunası da derhal provasını adaya döndürmüştü.

Günlerden pazar sabahı idi, adadaki çocukların kimisi çamaşır yıkamakla, kimisi hatıralarını kaydetmekle veya istirahat eylemekle meşgul bulunuyorlardı. Aşçıbaşı da akşam yemeği için yelve avına gitmişti.

Bir aralık bir haykırma duyulmuştu: — Hey.. bir gemi geliyor!

Yüzbaşısı Kling derhal filikalardan birini denize sürerek en kuvvetli efradından bazıları, vaktile görüş şampiyonu olan bir kaç askeri alarak iskunayı istikbale gitmişti. Bunlar çalâkûrek iskunaya yaklaşırlarken, kaptan küpeşteden eğilerek onlara bağırıyordu:

— Çocuklar, diyordu, böyle zorlu kürek çekerek kendimizi yormayınz.. zaten ben sizin için geliyorum.

Bizim çocuklar gemiye rampa ederek yukarı tırmanmışlar ve tabancalarına davanarak bağırıyorlardı:

— Eller yukarı!

Fransız kaptanı Alman üniformasını

tanımakta geçikmemişti:

— Oh mon Dieu-des Allemand!

Diye bağırmış ve ilâve etmişti:

— Rotamı, kazazedeleri kurtarayım diye buraya çevirmiştim.. halbuki boçlı,ler'ir eline esir düşüyorum.. o mon Dieu!

İskuna, kâfi derecede büyük olmadığı gibi içinde Almanlara ve esirlere yetecek kadar da komanya yoktu. Binaenaleyh Kling, iskunanın mürettebatı da dahil olduğu halde bütün esirleri adada bırakmağa karar vermişti. Esirler orada kâfi derecede konfora malik olacaklardı. Bizimkiler denize açıldıktan bir hafta, on gün sonra telsizle etrafa malumat vererek adadaki Amerikan ve Fransız gemilerinin imdadına gidilmesini tavsiye edeceklerdi. Bu suretle Seadlerburg olduğu gibi esirlere terk ve teslim edilmiş ve iskunada da yelkenlerini fora ederek enginlere açılmış idi. Geminin adı Luttece idi, halbuki bizimkilerin bulup meydana çıkardıklarına göre bu gemi daha evvel Almanlara aid ve Fortuna adını taşımakta bulunmuştu. Harbe başladıkandan sonra Fransızlar tarafından ele geçirilmişti. Şimdi ise tekrar eski adını almış ve gene Alman olmuştu. — Hem de bir Alman muavin kruvazörü. Kling bu gemi ile Seadlerin yaptığı harekâta devam etmeği tasmim ediyordu.

Fortuna'nın azimetinden üç gün sonra, bizim sabık esirler ufukta bir dumman bulutunun belirmediğini görmüşlerdi. Usuma Japon kruvazörü, bacala-

rından kesif dumanlar kusa kusa, pervanesini Mopelia adasına çevirmiş, son süratle geliyordu. Japon amirali köprü üzerinde Japonca küfürler savuruyordu ve:

— Hay Allah cezasını versin!, diyordu, kont beni öyle bir atlattı ki... O bana meğer doğruyu söylemiş.. işte kazazede gemi ve işte adamları!.. Yalnız Maniladan başka her şey orada.. o, Manila masalile beni aldattı.

Japonlar, mütefik milletlere mensub denizcileri bulmuşlardı. Amiral sormuştu:

— Almanlar nerede?

Fransız kaptanı:

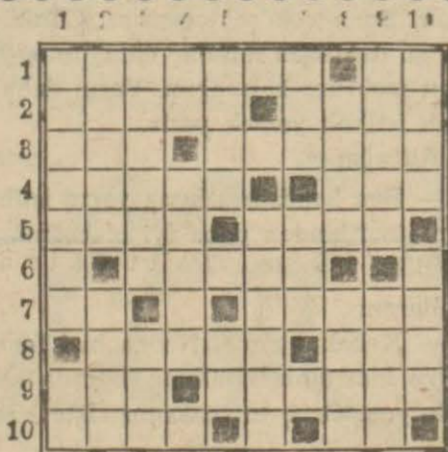
— Maatteessür, diye cevap vermişti, onlar benim Luttece gemisile üç gün evvel kalkıp gittiler!..

Bu haberi işitince Japon amirali fena halde müteessir olmuş ve bittabi orada bulduklarını gemisine alarak tekrar Fiji adalarına dönmüştü. Pasifiğin ucuz ve bucaksız enginlerinde murabba armalı küçük bir iskunayı aramaya çıkmak bir fayda temin etmeyecekti.

Kling'in plânı ise Horn burnunu doluşarak Atlas Okyanusuna girmek ve orada birkaç gemi batırdıktan sonra gizlice abluka hattından geçip vatana avdet etmeğe çalışmaktı. Onun tuttuğu rota kendisini Easter adasına ulaştırıyordu. Burası Şili hükümetine aid olup telsiz istasyonu yoktu. Kumandan burada, fena şartlar içinde bulunan gemisine biraz çeki düzen vermek ve taze su ile erzak almak istiyordu.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Evlerin üstlerine koydukları kırmızı taşlar - Bir nota.
- 2 — Ek - Saha.
- 3 — Gizli - Çam ağaçlarından çıkan bir madde, keman yayına sürerler.
- 4 — Başkasına - Avrupalı bir nehir.
- 5 — Eskiden sıyah mürekkeplerin altına koydukları bir nevi lif - Yemek.
- 6 — Âsîlik etmek.
- 7 — Rabit edati - Tahrib edilmiş.
- 8 — Keklik - Tavır.
- 9 — Kışın yağın - Eski Almanya imparatoru.
- 10 — İnanmak - Emmek masdarından emri hazır.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Kiraya verilecek şey - Rabit edati.
- 2 — İlahâ mahsus - Yollamak.
- 3 — Bir cins üzüm - Taharri et.
- 4 — Hane - Tarassud etmek.
- 5 — Hayvan otlatılan çayır - İlave.
- 6 — İnanın payitahtı.
- 7 — Valide.
- 8 — Yüz kurus - Kapağı tutan demirler.
- 9 — Put - İnk insan.
- 10 — İnek masdarından ismi fall - Apar toparın yarısı.

1	S	A	N	D	A	L	Y	E	C	I
2	A	S	A	R	İ	A	N	E	■	■
3	N	A	L	A	N	R	I	Z	A	■
4	D	R	A	M	K	A	N	İ	■	■
5	A	N	T	A	M	R	E	■	■	■
6	L	İ	K	A	R	A	■	■	■	■
7	Y	A	R	A	M	A	Z	L	I	K
8	E	N	İ	N	■	L	A	■	■	■
9	C	E	Z	İ	R	■	■	■	■	■
10	İ	A	■	E	S	K	İ	M	E	■

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Sar'a : 2

Sar'a hastalığının bilhassa esas sar'a denilen şeklinin sebepleri hemen hemen yüzde doksan irsi hamulelere dayalıdır. Bu irsi hamuleler meyanında a-baba ve baba tarafında cedit sar'ali insanların bulunup bulunmadığını araştırmak icab eder. Hakikaten sar'ali aileler vardır. Ve torun torun atılarak sar'ali çocukların dünyaya gelmesine sebep olur.

Sar'anın sebeplerinden en mühimmi de alle reislerinde bilhassa baba tarafında (alkolizm) tesirleridir. Hakikaten son okuduğum bir tabii mecmuanın en mühim bir makalesinde meşhur bir profesör son altı sene zarfında tam 150 sar'ali üzerinde yaptığı tetkiklerde yüzde 58 nisbetinde alkolik baba veyahud büyük babalar bulunmuştu. Ve sarhoş halde iken vukubulan ilkah esnasında zehirli menl tarikle geçmesi sar'ali nesillerin meydana gelmesinde âmîl olduğunu göstermiştir. Çünkü alkol maalesef saf alkol halinde menide bulunmuştu.

(Devam edilecektir).

Cevap isteyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul civetindekiler:
Aksarayda (Şeref), Alemdarda (Abdülkadir), Beyazıdda (Cemil), Samat-yada (Teofilos), Eminönünde (Hüseyn Hüsnü), Eyübbe (Hikmet Atlamaz), Fe-nerde (Hüsameddin), Şehreminde (Hamdi), Şehzadebaşında (Asaf), Karagümrükte (Arlı), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Bakırköyünde (İstapan).

Beyoğlu civetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Galatasaray, Galatada (Hidayet), Kurtuluşta (Kurtuluş), Maçkâda (Feyzi), Beşiktaşta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da (İtilhad), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Moda, Merkez), Büyükdâda (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

SPOR

Ankara ve İstanbul muhtelitleri maçları

Cumartesi ve Pazar günleri yapılacak maçlardan Tamşvarla İstanbul B muhteliti karşılaşıyor

Ankara muhtelitinin önümüzdeki hafta İstanbulu ziyareti münasebetle zengin bir spor programı hazırlanmıştır. Ankara muhteliti Cuma günü şehrimize gelecek ve ilk maçını Cumartesi günü Taksim stadında yapacaktır.

Ankara takımı ikinci ve son maçını Pazar günü gene Taksim stadında değişik bir muhtelit ile yapacaktır. Ankarada iki maç yapacak olan Romanyanın Tamşvar takımı da Pazar günü, İstanbul - Ankra muhtelitinden evvel, ikinci bir İstanbul muhteliti ile maç yapacaktır.

Tamşvar ile yapılacak maç için Per ve Şişli takımından da oyuncu alınacaktır.

Galatasaray - Boğaziçi liseleri takımı da Cumartesi günü İstanbul - Ankarada maçından evvel bir oyun yapacaktır.

İki şehir arasındaki maçların çok cazib ve alâka uyandırıcı olabilmesi için her türlü tedbirler alınacaktır.

Ayrıca Matbuat takımı da Pazar günü maçlarda yer alacaktır.

Cumartesi, Pazar günü yapılacak maçlar şunlardır:

4 Mart Cumartesi: Galatasaray lisesi - Boğaziçi lisesi saat 14, Ankara muhteliti - İstanbul muhteliti saat 15,30

5 Mart Pazar: Matbuat takımı - Pera tekaüdlüleri saat 12, Rumen Tamşvar takımı - İstanbul B muhteliti saat 13,30, Ankara muhteliti - İstanbul muhteliti (revanş) saat 15.

Şild maçları bu müsabakalar dolayısıyla tehir edilecek, yalnız berabere kalmış olan Galata Gençler - Beylerbeyi müsabakası tekrar oynanacaktır.

Diğer taraftan İstanbul - Ankara muhtelit takımları arasındaki maçlara büyük bir ehemmiyet veren Futbol Ajansı bu müsabakalar için muhtelif klüblerden kırk beş futbolcu davet etmiştir. Şişli ve Pera klüplerinin en iyi oyuncularını da İstanbul takımında yer alacaklardır. Galatasaray, Fener ve Beşiktaşın güzide oyuncularından mada Şişliden Diran, Vlastardi, Nobar, Peradan Buduri, Bambino, Etyen de davet edilmiştir.

Barutgücü sahası maçları

Evvelki gün yapılan Askerî Tıbbiye okulu ile Barutgücü A takımları arasındaki maç 2 - 1 Barutgücünün galebesile, Yeşilköy B takımı ile Barutgü-

cü B takımları arasındaki maç 1 - 0 Barutgücünün galebesile neticelenmiştir.

İstanbul kır koşusu birinciliği

İstanbul kır koşusu birinciliği Pazar günü Şişli - Tuğla harmanları arasındaki 6000 metrelik yol üzerinde yapılacaktır.

Bu müsabakada birinciden, üçüncüye kadar derece alan atletler Ankarada yapılacak Türkiye kır koşusu birinciliğine seçilmiş olacaklardır.

Demirspor federe oldu

Uzun müddettenberi faaliyette bulunan Demirspor klübü son yaptığı müracaat üzerine teşkilâta alınmıştır.

Demirspor klübüne muvaffakiyetler temenni ederiz.

Yeni bir zenci atlet

Nevyorkta yapılan bir müsabakada bir zenci atlet mühim bir dereceye muvaffakiyet elde etmiştir. Amerikalı zenci Borican, meşhur atletlerden Cunningham'ı 1000 yardalık (1609m) bir müsabakada 2,14,8 dakikada koşarak mağlûb etmiştir.

Kral kupasının kar dö finali

İngiltere Kral kupası maçlarının kar dö finali Cumartesi günü 8 takım arasında yapılacaktır. Karşılaşacak takımlar şunlardır:

Grimbsy - Chelsea, Everton - Wolves, Blackburn - Huddersfield, Preston - Portsmouth.

Bu maçların en mühimi lig lideri Everton ile ligde ikinci vaziyette olan Wolves takımı arasındadır.

80.840 kişinin seyrettiği bir maç

İskoçya kupası maçlarının üçüncü turu için Glasgow'da yapılan Hearts-Celtic maçında 2 - 1 Celtic takımı galib gelmiştir.

Hafta arası yapılan bu maçta 80.840 kişi bulunmuştur.

Güneş klübünün yıllık toplantısı

Güneş klübünden: 1 — Klübümüz yıllık adı kongresi 11-3-939 Cumartesi günü saat 14 te klüp merkezinde yapılacaktır.

2 — Klüp vaziyeti hakkında görüşülüp bir karar verilmeğe üzere umumî heyetin aynı gün saat 15 te fevkalâde olarak ayrıca toplanmasına haysiyet divanı ve idare heyetince karar verilmiştir.

3 — Sayın azanın her iki toplantıda bulunmak üzere mezkûr gün ve saatte klüp merkezine teğrifleri rica olunur.

Hergün: Yeni intihabat önünde

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Kusursuz hiçbir şey olmaz. Bu şart dahilinde, Halk Fırkası, şimdi artık bütün tecrübelerden geçmiş ve yerleşmiş teşkilâtı ve vatansever ruhu ile memleketin siyasi hareketlerini tanzime pekâlâ muvaffak olan bir siyaset kadrosu kuvvetini de kâfi derecede göstermiştir. Memlekette fena olan şeyler yok değildir; fakat, iyi şeylerin fena şeyleri geride bıraktığını önümüzdeki eserlerle gördükten sonra şüpheli ve tereddüdü bir insan olmak için sebep yoktur. Türkiyenin bugünkü gidişi, çok sakın, çok rahat ve daima ileriyeye müteveccih bir gidiştir. Realist ve vatansever bir insan için bugün, meşhûk neticelerin tecrübesine girişmeğe ne sebep vardır, ne de umumî kanunlarımızın çerçevesi içinde buna imkân mevcuttur. Siyasi kültürleri noksan olan her millet, eğer realist ve vatansever bir görüşle hüküm vermek zarureti takdir ediyorsa, mutlaka bizim gibi hareket edecek ve geniş hürriyetli seçim usulünün getireceği fenalıkları hesap edip bunun iyi taraflarından vazgeçmeğe memnuniyetle razı olacaktır.

Binbir misal içinde yalnız bir misal

göstereyim: Umumi kültür ve siyasi tecrübe bakımından, millet olarak, bizden çok ilerde bulunan Macaristanda bile, henüz gizli reyile bir intihab yapılmamıştır. Bunu ancak, gelecek intihabda tecrübe edecektir.

Bir vatan, idealin bütün hududlarına ne bir hamlede varabilir ve ne de, zaten ideal denilen şeyin hududlarına varmak mümkündür. Bundan başka şunu çok iyi öğrenmeğe mecburuz: İdeal fikirde değil, hayattadır. Fikrimizin idealleri bizi birçok defa aldatabilir. Fakat, vakıalardan hiçbir zaman aldanmayız. Memleketin bugünkü sakın gidişi güzel bir gidiştir. Milletin ilerleme hamleleri için muhtaç olduğu enerjiyi de siyasi hamlelerimizi tanzim eden Şef, kendi şahsında mükemmel surette toplamıştır. Şu halde, onun etrafında toplanarak, Halk Fırkasının kadrosu içinde işliyerek, son on beş senenin an'anelerinden ayrılmıyarak, bizi daha iyi bir devre götüreceğinden şüphemiz olmaksızın, seve seve yeni intihabata gidebiliriz.

Bundan sonraki intihab devresine kadar da düşünmek için vaktimiz çoktur.

Muhittin Birgen

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 11535 lira 85 kuruş olan Kerestecilerde Sebze Halı içinde yapılacak asfalt yol kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 13/3/939 Pazartesi günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Keşif evrakile şartnamesi Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka Yollar şubesinden alacakları vesikayı Fen İşleri Müdürlüğüne tasdik ettirdikten sonra ve Ticaret Odası vesikasile 865 lira 19 kuruşluk ilk teminat, makbuz veya mektubile beraber teklif mektublarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimi Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (1274)

Keşif bedeli 1982 lira 35 kuruş olan Karaağaç müessesati pay mahallindeki tecrithanede yaptırılacak tadilat ve teminat açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarile 148 lira 68 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14/3/939 Salı günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdır. (1273)

Sümer Bank
İSTANBUL ŞU ESİNDEN:

Nevyork Dünya Sergisi Türk Sitesi çarşısında teşhir edilmek ve satılmak üzere komisyon (emanet) olarak Bankamıza Türk harısı ve seccadesi tevdi etmek isteyen tüccarların bugünden itibaren mallarını evsaf ve fiyatını gösterir listelerle birlikte müstacelen Şube Müdürlüğüne müracaat etmelerini i.â.ı olunur.

Sergive gönderilmesi mevzuubahs hatılar ve seccadeler memleketimizde imal edilmiş olanların bir heyet marifetile seçileceğinden müracaatta bu cihetin ehemmiyetle nazarı dikkate alınması lazımdır.

Kitab Resmi Hazırlama müsabakası

Maarif Vekillliğince hazırlatılan Fransızca ders kitapları için 36 tane renkli levha yaptırılacaktır. Bu levhaların her biri için malzeme Ressam tarafından temin edilmek üzere on lira telif hakkı verilecektir. Bu işe talib olanların yapılacak resimlerin, plân ve şartnamelerini görmek üzere 6-10 Mart 1939 tarihleri arasında Galatasaray lisesi müdürlüğüne müracaatları lazımdır. Taliblerin alacakları izahata ve tesbit edilen şartnameye göre hazırlayacakları işer örneği 15 Mart 1939 tarihine kadar Galatasaray lisesi Müdürlüğüne teslim etmeleri icab eder.

Kitabları hazırlayan komisyonca yaptığı resim maksada uygun görülen ressam diğer tabloları da yapmağa memur edilecektir. Beğenilmeyen resimler sahiblerine geri verilecektir. (686) (1335)

Öksürük
icin
en müessir ilâç
Pektorin
Komprimeleri
Kütusu 35 Kuruş
Beşir Kemal - Mahmud Cevad
ECZANESİ
Sirkeci - İstanbul

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Ed.	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	100	400	100
YUNANİSTAN	2000	150	710	270
ECNEBİ	...	4	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Gayrimenkul satış ilânı
İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden :

Bay Suphi Kutsinin 22616 hesap numarası ile Sandığımızdan aldığı (350) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vâdesinde borcun ödenmemesinden dolayı yapılan takip üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden Boğaziçinde Beylerbeyinde eski Çamlıca, yeni Küplüce caddesinde eski 36, yeni 39 /41 numaralı bahçeli ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırıma konulmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (142) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin temin at mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve dellâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 1/3/39 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri ser visinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 17/4/939 tarihinde müsadif Pazartesi günü Çağaloğlunda kâi n Sandığımızda saat on dörtten on altıya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmış şartile 4/5/939 tarihine müsadif Perşembe günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelele beraber dairemize bildirelmesi lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmaları satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmışlardır. Daha fazla malumat almak isteyenlerin 938/115 dosya numarası ile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek etmek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin nisfını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (1316)

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU

Beşinci Keşide: 11/Mart/939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Buncan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet olarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — İdaremizin Paşabağçe Müskirat fabrikası şişe yıkama atölye ve üzüm ambarı daireleri çatılarının tamiri işi şartnamesi mucibince kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 11337,01 lira, muvakkat teminatı 854,02 liradır.

III — Eksiltme 17/Mart/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alık Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Keşif ve şartnameler 28 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin 7500 liralık bu gibi işler yapmış olduklarını gösterir vesikayı ihale gününden 8 gün evveline kadar Umum Müdürlük İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca fenni ehliyet vesikası almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 5 ci maddede yazılı fenni ehliyet vesikası % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale günü en geç saat 14,30 a kadar mezkûr Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «1278»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. Lira Kuruş	Muvakkat T. Lira kuruş	Eksiltme Şekli	Saati
Motör	2 adet	10.650 —	798 75	Ka. Zarf	15

I — İdaremizin «2 ve 3» numaralı tekneleri için şartnamesi mucibince 2 adet motör kapalı zarfla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 3/4/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Gümrük ve montaj bedelleri dahil olmak üzere muhammen bedeli ve muvakkat teminatı yukarıda yazılmıştır.

IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Şartnamenin 7. ci maddesi mucibince taliblerin tanzim edecekleri plân ve fotoğraflar münakasa gününden 3 gün evveline kadar Cibali Nakliyat Şubemize vermeleri lazımdır.

VI — Eksiltmeye iştirak edecekler % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu havi mühürlü teklif mektublarını ihale saatinde bir saat evveline kadar «saat 14 de» mezkûr Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «965»

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan :

Cinsi ve mikdarı	Tahmin fiatı Lira Ku.	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminatı Lira Ku.
«18» on sekiz adet manyatolu masa telefonu	30 00	540 00	40 50

1 — Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı on sekiz adet manyatolu masa telefonu 939 senesine cari mukavele akdi suretile ve açık eksiltme ile 2/ Mart/939 Perşembe günü saat 15 te İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunda satın alınacaktır.

2 — Şartname hergün adı geçen komisyonunda görülebilir veya bedelsiz alınılabılır.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin ilk teminatları ile yazılı gün ve saatte komisyonunda bulunmaları. «944»

HAYAT
YOLCULUĞUNUN =
EN-LÜZUMLU-BAVULU
KUMBARADIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

GRİPİN

Kullanmak Grip ve Ağrılara Karşı Muafiyet demektir.

İnsana Hayatı Zehir Eden Ağrıları ve Grip'in Verdiği İstirabları Ancak

GRİPİN

Kaşeleri Anî Tesirile Geçirerek Sükûn ve istirahatate çevirebilir.

GRİPİN KAŞELERİ

Kullanınız ve Mevsim Hastalıklarından Korkmayınız!

GRİPİN | GRİPİN

Grip, nezle, soğuk algınlığı ve bronşite karşı en safi devadır. Harareti düşürür, hastalığı çok çabuk ve tamamen izale eder.

Diş, baş, romatizma, mafsal, sinir, adale ağrılarının Panzehiridir. Bütün ıstırahatlarınızı inanılmıyacak kadar süratle geçirir.

Lüzumunda Günde 3 Kaşe alınabilir.

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. **GRİPİN** yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

Çocuklarınıza
Günde 1 veya 2

POLİKALSİUM

Çocuklarda iştahsızlık, büyüme tevakkufu, Lenfizm, Skrofülöz gibi bilyevi ve umumî hastalıklarda kalsiyumun azalmasının tesirindedir. Diş çürüklüğüne, diş çıkaran küçük çocukların suhuletle diş çıkarmalarına yardım eder. Her eczanede satılır.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neşeli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Bu Hakikatı Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığını BİOGENİNE kan ve derman hapları ile sigortalayınız.

BİOGENİNE; en birinci kan, kuvvet, iştihaya yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BİOGENİNE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir ve hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştihaya temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BİOGENİNE; kullananlar kat'iyyen kardan, kıştan soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudü her zaman genç ve dinç bulundurarak hariçten gelecek her mikroba galebe çaldırır. Ve bu sayede müthiş âkıbetlerle neticelenen GRİP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BİOGENİNE almalıdır. Hasta olanların

kurtulması için de bu miktar bir misli artırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

OSMAN ŞAKAR

Kadın ve erkek ceb, kol, altın ve metal saatler 10 - 15 sene garanti, bisikletler ve ütüler, Elektrik yastıkları su ısıtma kapları, çaydanlıklar, her nevi elektrik ev aletleri, havagazi ocakları, banyoları, elektrikli ve elektriksiz duvar saatleri vantilatörler, avizeler

6 AY VERESİYE
HÖRNYPHON ve BRAUN Radyoları İstanbul Umumi acentası
12 AY VERESİYE

GALATA: Bankalar cad. No. 47 | BEYAZIT: Üniversite cad. No.28
Voyvoda han zemin kat. | KADIKÖY: İskele cad. 33/2.

Her sabah alacağımız bir tek **KESKİN KAŞE** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. **SALİH NECATİ**
Bahçekapı